

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 621/2015*
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 29^η Ιουλίου 2015, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης

Αντιπρόεδρος: Δημήτριος Λουκάς

Μέλη: Βικτωρία Μερτικοπούλου (Εισηγήτρια)

Δημήτριος Δανηλάτος

Ιωάννης Αυγερινός

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Το Τακτικό Μέλος / Εισηγήτρια Λευκοθέα Ντέκα δεν συμμετείχε στη συζήτηση της υπόθεσης λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασης: Επί της αυτεπάγγελτης λήψης ασφαλιστικών μέτρων κατά το άρθρο 25 παράγραφος 5 ν. 3959/2011 στο πλαίσιο της έρευνας στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και στην αγορά λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας κατόπιν της υπ' αριθ. πρωτ. 9677/10.12.2013 καταγγελίας των εταιριών ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ και της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε. κατά της εταιρίας ΔΕΗ Α.Ε. για παράβαση των άρθρων 2 του ν. 3959/2011 και 102 ΣΛΕΕ και επί των προτεινόμενων δεσμεύσεων από την εταιρία ΔΕΗ Α.Ε. (σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και την υπ' αριθ. 588/2014 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού), για την επίλυση της υπόθεσης στο πλαίσιο της έρευνας στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και στην αγορά λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας κατόπιν καταγγελίας των εταιριών ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ και ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε. κατά της ΔΕΗ Α.Ε.

Πριν την έναρξη της συζητήσεως, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο, Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια την Ευγενία Ντόρντα.

---

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε μία επιπλέον έκδοση με τα διακριτικά: (1) Έκδοση για το ΦΕΚ. Στα ενδιαφερόμενα μέρη θα επιδοθεί η απόρρητη έκδοση. Από την έκδοση για το ΦΕΚ έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013). Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

Στη συνεδρίαση τα νομίμως κλητευθέντα μέρη παραστάθηκαν ως εξής: 1) η εταιρία «ΔΕΗ Α.Ε.» διά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Ανάργυρου Οικονόμου, Μιχαήλ Μαρίνου, Αλεξάνδρας Μικρουλέα, Ευάγγελου Λιάσκου, Παναγιώτη Τζάκα και Χαράλαμπου Συνοδινού, 2) η εταιρία ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΒΕΑΕ με τους νόμιμους εκπροσώπους της Ευάγγελο Μυτιληναίο και Ευάγγελο Χρυσάφη μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων Γεωργίου Δελλή, Δημητρίου Διακόπουλου, Νικολάου Κεραμίδα και Άγγελου Χασαπόπουλου.

Επίσης, συμμετείχε μετά από πρόσκληση της Επιτροπής, ως εκπρόσωπος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας [«ΡΑΕ»], κατ' άρθρο 24 παρ. 1 ν. 3959/2011 η Διονυσία – Λευκή Σωτηροπούλου.

Η συζήτηση της υπόθεσης συνεχίστηκε κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής την 25η Σεπτεμβρίου 2015, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00 και την 14η Οκτωβρίου 2015 ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30, οπότε και ολοκληρώθηκε η ακροαματική διαδικασία.

Η ΔΕΗ Α.Ε. υπέβαλε στις 23.07.2015 και στις 27.07.2015 αίτημα αναβολής της συζήτησης (υπ' αρ. πρωτ. 312/23.07.2015 και 320/27.07.2015) προβάλλοντας ιδίως ότι δεν υπάρχει άμεσος και επικείμενος κίνδυνος και με αιτιολογία την πολυπλοκότητα και σοβαρότητα της υπόθεσης, το χρόνο υποβολής της αρχικής καταγγελίας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και την απουσία στελεχών της λόγω θερινών αδειών. Η Επιτροπή, κατά τη συνεδρίαση της 29ης Ιουλίου 2015, αφού άκουσε τα διάδικα μέρη, ομοφώνως αποφάσισε και εξέδωσε προσωρινή διαταγή κατά το άρθρο 16 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΑ (ΦΕΚ 54/Β/16.1.2013) και ανέβαλε αυτεπαγγέλτως τη συζήτηση των ασφαλιστικών μέτρων για την 25.9.2015. Περαιτέρω, η ΔΕΗ Α.Ε. υπέβαλε το υπ' αρ. πρωτ. 362/24.09.2015 αίτημα αποχής από την έκδοση της απόφασης, άλλως αναβολής της συζήτησης, επικαλούμενη ιδίως ομηγενείς περιστάσεις σε σχέση με τη δημοσίευση του ν. 4336/2015. Η Επιτροπή, στη μετ' αναβολή συνεδρίασή της της 25.9.2015, αφού άκουσε τα διάδικα μέρη, ομοφώνως αποφάσισε και απέρριψε καταρχήν το αίτημα της αναβολής όπως διατυπώνεται στο υπ' αριθμόν 362/14.09.2015 αίτημα της ΔΕΗ Α.Ε., δεδομένης όμως της επικουρικής πρότασης από μέρους της ΔΕΗ Α.Ε. πρόθεσης ανάληψης δεσμεύσεων προς το σκοπό διασφάλισης των συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά, η Επιτροπή διέκοψε για την 14.10.2015, προκειμένου η ΔΕΗ Α.Ε. να καταθέσει έως την 8.10.2015 πρόταση δεσμεύσεων, διατηρώντας σε ισχύ την προσωρινή διαταγή.

Κατά τη συνεδρίαση της 14.10.2015 η Επιτροπή εξέτασε τις προτεινόμενες δεσμεύσεις από τη ΔΕΗ Α.Ε.

Στην αρχή της συνεδρίασης ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στην Εισηγήτρια της υπόθεσης Βικτωρία Μερτικοπούλου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6026/13.10.2015 γραπτή Εισήγησή της επί των από 09.10.2015 δεσμεύσεων που προτείνονται από την εταιρία ΔΕΗ Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και την υπ' αριθ. 588/2014 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αναφορικά με αιτιάσεις σχετικές με καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης, οι οποίες περιέχονται στην υπ' αριθ. πρωτ. 4737/22.7.2015 Έκθεσή της και πρότεινε την απόρριψή τους για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτήν.

Ακολούθως, το λόγο έλαβαν οι νόμιμοι εκπρόσωποι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των ενδιαφερομένων μερών, οι οποίοι τοποθετήθηκαν επί της προαναφερόμενης Εισήγησης για τις προτεινόμενες δεσμεύσεις, ανέπτυξαν τις απόψεις τους, έδωσαν διευκρινίσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής.

Ειδικότερα, η ΔΕΗ Α.Ε. εξέφρασε τη βούληση να τροποποιήσει αναλόγως τις προτεινόμενες δεσμεύσεις της, ώστε να γίνουν αποδεκτές από την Επιτροπή, και εγγείρισε στη Γραμματεία της Επιτροπής το οριστικό κείμενο προτεινόμενων δεσμεύσεων όπως αυτές τροποποιήθηκαν μετά και από συζήτηση μεταξύ της καθ' ης και της καταγγέλλουσας. Επίσης, η καθ' ης διευκρίνισε ότι ανακαλεί και δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη η συνοδευτική επιστολή που υπεβλήθη στις 09.10.2015. Εν συνεχεία, ο Πρόεδρος ανέγνωσε μεγαλοφώνως το εγχειρισθέν από τη ΔΕΗ Α.Ε. κείμενο αναθεωρημένων δεσμεύσεων και η ΔΕΗ Α.Ε. ζήτησε οι εν λόγω δεσμεύσεις της να γίνουν αποδεκτές από τα μέλη της Επιτροπής.

Η Επιτροπή μετά την κατάθεση των επικαιροποιημένων δεσμεύσεων από τη ΔΕΗ Α.Ε. συνήλθε σε διάσκεψη την 15^η Δεκεμβρίου 2015 (ημέρα Τρίτη και ώρα 13:00), επί της ως άνω υπόθεσης, στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου των Γραφείων της, με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας Βικτωρίας Μερτικοπούλου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την υπ' αριθ. 4737/22.07.2015 Εισήγηση επί της αυτεπάγγελτης λήψης ασφαλιστικών μέτρων, την υπ' αριθ. 6026/13.10.2015 Εισήγηση επί των αρχικώς προτεινόμενων δεσμεύσεων, τις απόψεις που διατύπωσαν τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και τις προτεινόμενες από τη ΔΕΗ Α.Ε. δεσμεύσεις όπως αυτές τροποποιήθηκαν, τις διευκρινίσεις που δόθηκαν επί στοιχείων του φακέλου από τη Γενική Διεύθυνση, καθώς και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Την 10.12.2013 κατατέθηκε στην Αρχή η καταγγελία με αριθ. πρωτ. 9677 των εταιριών «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» (εφεξής και «ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ») και της «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.» (πρώην «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ Α.Ε.»¹ - εφεξής και «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ» ή «ΑτΕ») κατά της εταιρίας «ΔΕΗ Α.Ε.» (εφεξής και «ΔΕΗ») για παράβαση των διατάξεων των άρθρων 2 του ν. 3959/2011 και 102 ΣΛΕΕ². Ειδικότερα, οι καταγγέλλουσες ισχυρίζονται ότι η συμπεριφορά της ΔΕΗ συνιστά αφενός παρεμποδιστική πρακτική λόγω άρνησης πώλησης ή συνέχισης συναλλακτικών σχέσεων (άρ. 2 παρ. 2 περ. β ν. 3959/2011, 102 παρ. 2 περ. β ΣΛΕΕ) και διακριτικής μεταχείρισης (άρ. 2 παρ. 2 περ. γ ν. 3959/2011, 102 παρ. 2 περ. γ ΣΛΕΕ) κι αφετέρου εκμεταλλευτική πρακτική λόγω

¹ Επί της αλλαγής της επωνυμίας βλ. ΦΕΚ Τεύχος ΑΕ-ΕΠΕ 9086/2.9.14.

² Η καταγγελία συμπληρώθηκε με το αριθμ. πρωτ. 9822/16.12.2013 υπόμνημα με τίτλο «Υποβολή Πρόσθετων στοιχείων επί της με αρ. πρωτ. 9677/10.12.13 καταγγελίας».

επιβολής υπερβολικών τιμών κι άλλων όρων συναλλαγής (άρ. 2 παρ. 2 περ. α ν. 3959/2011, 102 παρ. 2 περ. α ΣΛΕΕ)³.

2. Σε συνέχεια της ως άνω καταγγελίας και των περιστατικών που εκτίθενται αναλυτικά στην οικεία ενότητα της παρούσας, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και ο ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ κατέθεσαν το με αριθμ. πρωτ. 1434/25.2.2015 συμπληρωματικό υπόμνημα, με το οποίο θέτουν υπόψη της ΕΑ στοιχεία που, κατά την άποψή τους, θα δικαιολογούσαν την αυτεπάγγελτη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατ' άρ. 25 παρ. 5 ν. 3959/2011.

3. Στις 22.7.2015 επιδόθηκε στην εταιρία «ΔΕΗ Α.Ε.» (εφεξής και «ΔΕΗ»), η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4737/22.7.2015 Έκθεση της Εισηγήτριας Βικτωρίας Μερτικοπούλου «Επί της αυτεπάγγελτης λήψης ασφαλιστικών μέτρων κατά το άρθρο 25 παράγραφος 5 ν. 3959/2011 στο πλαίσιο της έρευνας στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και στην αγορά λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας κατόπιν της υπ' αριθ. πρωτ. 9677/10.12.2013 καταγγελίας των εταιριών ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ και της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε. κατά της εταιρίας ΔΕΗ Α.Ε. για παράβαση των άρθρων 2 του ν. 3959/2011 και 102 ΣΛΕΕ» (εφεξής η Εισήγηση). Στην Εισήγηση προτείνεται, μεταξύ άλλων, η εκ μέρους της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής και «Ε.Α.») αυτεπάγγελτη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά της ΔΕΗ Α.Ε., τα οποία θα ισχύουν μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης επί της υπόθεσης ή τη με άλλο τρόπο και δη με επιτυχή ολοκλήρωση των σχετικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των μερών περάτωση αυτής, και στα οποία ιδίως μπορούν να περιληφθούν τα κατωτέρω:

i) Να υποχρεωθεί η ΔΕΗ Α.Ε. να ανακαλέσει άμεσα και, σε κάθε περίπτωση, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της Ε.Α., τις από 2.1.2015 και 19.1.2015 εξώδικες δηλώσεις της και ιδίως να ανακαλέσει: α) τη δήλωση παύσης εκπροσώπησης των μετρητών της «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.» προς τον ΑΔΜΗΕ, β) τη διακοπή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.», γ) την καταγγελία της σχέσης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.» και της ΔΕΗ Α.Ε.

ii) Να συνεχίσει η ΔΕΗ Α.Ε. την απρόσκοπτη προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.

iii) Να κοινοποιήσει η ΔΕΗ Α.Ε. άμεσα και, σε κάθε περίπτωση, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της Ε.Α. την ανακλητική δήλωση σε όλους τους αρχικούς παραλήπτες των εν λόγω εξώδικων επιστολών.

iv) Να απέχει η ΔΕΗ Α.Ε. από την υιοθέτηση, έκδοση, υποβολή ή εφαρμογή παρόμοιων αποφάσεων, δηλώσεων, συστάσεων, ανακοινώσεων και εν γένει τη λήψη αντίστοιχων μέτρων ή μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος.

v) Να προσκομίσει η ΔΕΗ Α.Ε. στην Ε.Α. άμεσα και, σε κάθε περίπτωση, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της Ε.Α., αποδεικτικά των ανωτέρω υπό i) – iii).

---

³ Βλ. αναλυτικότερα κατωτέρω υπό IV. ΙΣΤΟΡΙΚΟ.

4. Η συζήτηση της υπόθεσης για την αυτεπάγγελτη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ορίστηκε αρχικώς για τη Συνεδρίαση της Ολομέλειας Ε.Α. της 29.7.2015. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 312/23.7.2015 αίτημά της, η ΔΕΗ ΑΕ ζήτησε την αναβολή της συζήτησης που είχε οριστεί για τη Συνεδρίαση της 29.7.2015 και επιπλέον παράταση της προθεσμίας για την υποβολή υπομνήματος, το οποίο, κατόπιν χορήγησης της παράτασης, κατατέθηκε με αριθμ. πρωτ. 322/27.07.2015. Κατά την ορισθείσα ημέρα, η Ε.Α. ανέβαλε κατά τα ανωτέρω τη συζήτηση των ασφαλιστικών μέτρων για τη Συνεδρίαση της 25.9.2015⁴ και εξέδωσε προσωρινή διαταγή⁵ βάσει του άρθρου 16 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ε.Α. (στο εξής Κανονισμός Λειτουργίας). Στη συνέχεια, η ΔΕΗ υπέβαλε το υπ' αριθμ. πρωτ. 362/24.09.2015 αίτημά της για αποχή από την έκδοση απόφασης, άλλως για αναβολή της συζήτησης. Κατά τη μετ' αναβολή Συνεδρίαση της 25.09.2015, η Ε.Α. απέρριψε το αίτημα της ΔΕΗ, όπως ήταν διατυπωμένο στο σχετικό υπ' αριθμ. πρωτ. 362/14.09.2015 έγγραφό της και εξειδικεύτηκε προφορικά κατά τη διαδικασία, δεδομένης όμως της επικουρικής πρότασης από μέρους της ΔΕΗ για ανάληψη δεσμεύσεων, κατά την ακροαματική διαδικασία, προς το σκοπό διασφάλισης των συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά, η Ε.Α. διέκοψε τη συζήτηση της υπόθεσης για τη Συνεδρίαση της 14.10.2015 και χορήγησε προθεσμία υποβολής των δεσμεύσεων μέχρι τις 8.10.2015, προκειμένου να αξιολογηθούν από την Ε.Α., ενώ περαιτέρω διατήρησε την ισχύ της προσωρινής διαταγής μέχρι την ως άνω ημερομηνία⁶. Η αρχική προθεσμία για την υποβολή πρότασης δεσμεύσεων από τη ΔΕΗ έως την 08.10.2015 παρατάθηκε έως την 09.10.2015 κατόπιν του με αριθμ. πρωτ. 376/7.10.2015 αιτήματος παράτασης της ΔΕΗ⁷, το οποίο έγινε δεκτό από την Ε.Α. Την 9.10.2015 η ΔΕΗ Α.Ε. κατέθεσε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού το υπ' αριθ. πρωτ. 377/9.10.2015 υπόμνημα⁸, με το οποίο υπέβαλε πρόταση ανάληψης δεσμεύσεων με βάση το άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011⁹ και την υπ' αριθ. 588/2014 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

5. Επί της ανωτέρω πρότασης δεσμεύσεων, αντίγραφο της οποίας χορηγήθηκε στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ κατόπιν του υπ' αριθ. πρωτ. 379/9.10.2015 αιτήματός της, η τελευταία κατέθεσε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού το υπ' αριθ. πρωτ. 380/12.10.2015 υπόμνημα¹⁰, στο οποίο δηλώνει ότι θεωρεί ότι οι προτεινόμενες δεσμεύσεις δεν είναι ικανές να άρουν πλήρως, αποτελεσματικά και χωρίς χρονικό όριο τις συνέπειες της πιθανολογούμενης παράβασης της ΔΕΗ και προτείνει να επαναδιατυπωθούν, αποσαφηνισθούν και εμπλουτισθούν κατά τον προσήκοντα

⁴ Πρακτικά ΕΑ της 51^{ης} Συνεδρίασης της 29^{ης} Ιουλίου 2015.

⁵ Ειδικότερα, η προσωρινή διαταγή αφορούσε την αναστολή της δήλωσης της ΔΕΗ για παύση εκπροσώπησης των μετρητών ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ προς την ΑΔΜΗΕ και την αποχή της ΔΕΗ από οποιαδήποτε ενέργεια διακοπής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ μέχρι την έκδοση απόφασης της ΕΑ επί της αυτεπάγγελτης λήψης ασφαλιστικών μέτρων.

⁶ Πρακτικά ΕΑ της 57^{ης} Συνεδρίασης της 25^{ης} Σεπτεμβρίου 2015.

⁷ Στο με αριθμ. πρωτ. 376/7.10.2015 έγγραφό της η ΔΕΗ συμπεριέλαβε δήλωση παραίτησης από το δικαίωμά της να λάβει αντίγραφο της Εισήγησης επί των Δεσμεύσεων την 12.10.2015.

⁸ Το υπόμνημα κατατέθηκε μόνο σε μη εμπιστευτική εκδοχή.

⁹ Την ίδια ημέρα, η ΔΕΗ Α.Ε. κατέθεσε και το υπ' αριθ. πρωτ. 378/9.10.2015 υπόμνημα, εν όψει της ακροαματικής διαδικασίας της 14.10.2015, για την περίπτωση που δεν γίνουν δεκτές από την Ε.Α. οι προταθείσες δεσμεύσεις.

¹⁰ Το υπόμνημα κατατέθηκε μόνο σε μη εμπιστευτική εκδοχή και αντίγραφο του χορηγήθηκε στη ΔΕΗ στις 12.10.2015, κατόπιν του υπ' αριθ. πρωτ. 381/12.10.2015 αιτήματός της.

τρόπο, άλλως να απορριφθεί το σχετικό αίτημα της ΔΕΗ, να συνεχισθεί η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και να ληφθεί επ' αυτών απόφαση από την Ε.Α.

6. Κατά τη συνεδρίαση της 14.10.2015, η ΔΕΗ Α.Ε. πρότεινε να αναλάβει τροποποιημένες δεσμεύσεις κατά τα κατωτέρω εκτιθέμενα και προς τούτο εγχείρισε στη Γραμματεία της Επιτροπής το οριστικό κείμενο προτεινόμενων δεσμεύσεων, όπως αυτές τροποποιήθηκαν μετά και από συζήτηση μεταξύ της καθ' ης και της καταγγέλλουσας¹¹. Επίσης, η καθ' ης διευκρίνισε ότι ανακαλεί και δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη η συνοδευτική επιστολή που υπεβλήθη στις 09.10.2015. Η καταγγέλλουσα δήλωσε ότι συμφωνεί με το περιεχόμενο των αναθεωρημένων προτεινόμενων δεσμεύσεων και κατά συνέπεια προτίθεται κατ' αρχήν να αποσύρει τη σχετική ως άνω καταγγελία της.

II. ΟΙ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΗ ΑΕ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

7. Η ΔΕΗ Α.Ε. προτείνει να αναλάβει τις ακόλουθες αναθεωρημένες δεσμεύσεις:

«1. Να προχωρήσει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε ανάκληση της δήλωσης παύσης εκπροσώπησης των μετρητών της Αλουμίνιον της Ελλάδος (εφεξής «ΑτΕ»), η οποία έχει αποσταλεί εκ μέρους της προς την ΑτΕ και την ΑΔΜΗΕ ΑΕ με εξωδίκους δηλώσεις της ΔΕΗ, της διακοπής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της ΑτΕ και της καταγγελίας της σχέσης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους της ΔΕΗ και να κοινοποιήσει την ανακλητική δήλωση σε όλους τους αρχικούς παραλήπτες των εν λόγω εξωδικών επιστολών. Η ΔΕΗ θα προσκομίσει άμεσα και σε κάθε περίπτωση εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας, αποδεικτικά των ανωτέρω.

2. Να συνεχίσει να προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια την ΑτΕ υπό τις τρέχουσες συνθήκες και όρους.

3. Να διεξαγάγει διαπραγματεύσεις με την ΑτΕ, στη βάση ιδίως του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες και των Βασικών Αρχών Τιμολόγησής του και του Ν. 4336/2015 (Παρ. Γ, Αρ. 4.3) και να προτείνει εκ νέου τιμολόγια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εν λόγω διαπραγματεύσεις (για τις οποίες θα τηρηθούν πρακτικά) θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αποδοχής των δεσμεύσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και θα θεωρούνται ολοκληρωθείσες με τη σύναψη σύμβασης προμήθειας.

4. Να απέχει από την υιοθέτηση, έκδοση, υποβολή ή εφαρμογή παρόμοιων αποφάσεων, δηλώσεων, συστάσεων, ανακοινώσεων και εν γένει λήψη αντίστοιχων μέτρων μέχρι την καθ' οιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων ή την κατ' άλλον τρόπο επίλυση της διαφοράς, υπό τον όρο ότι η ΑτΕ θα εξακολουθήσει να καταβάλλει το και σήμερα καταβαλλόμενο ανταγωνιστικό τίμημα, πράγμα το οποίο δεν συνεπάγεται αποδοχή των θέσεων της ΑτΕ σε ότι αφορά στην τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας, θέμα που θα αποτελέσει αντικείμενο της κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενης άμεσης διαπραγματεύσεως μεταξύ των μερών ή της κατ' άλλο τρόπο επίλυσης της διαφοράς.

Η ΔΕΗ δηλώνει ότι οι παρούσες δεσμεύσεις προτείνονται στο πλαίσιο της διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 25 του Ν. 3959/2011 και δεν αποτελούν παραδοχή της ΔΕΗ περί διάπραξης εκ μέρους της

¹¹ Η ΔΕΗ Α.Ε. υπέβαλε το εν λόγω κείμενο αναθεωρημένων δεσμεύσεων και με αρ. πρωτ. 383/15.10.2015. Το υπόμνημα κατατέθηκε μόνο σε μη εμπιστευτική έκδοχή.

οιασδήποτε από τις παραβάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού, όπως οι τελευταίες διαλαμβάνονται στην υπ' αρ. πρωτ. οικ. 4737/22.7.2015 εισήγηση προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού».

III. ΤΑ ΜΕΡΗ

A. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού και Θυγατρικές

8. Η επιχείρηση με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΔΕΗ ΑΕ» είναι ανώνυμη εταιρία με έδρα το Δήμο Αθηναίων. Η ΔΕΗ ιδρύθηκε δυνάμει του Ν. 1468/1950 και αποτέλεσε κρατική επιχείρηση επιφορτισμένη με το μονοπώλιο της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Το 2001 η ΔΕΗ μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρία και εισήχθησαν οι μετοχές της προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου. Σήμερα, το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω του ΤΑΙΠΕΔ, το 51,12% των κοινών μετοχών της εταιρίας. Σύμφωνα δε με την ιστοσελίδα της, η ΔΕΗ είναι η μεγαλύτερη εταιρία παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, με περίπου [...] πελάτες, κατέχει περίπου το [65-75]% της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής στην Ελλάδα και συμπεριλαμβάνει στο ενεργειακό της μείγμα λιγνιτικούς, υδροηλεκτρικούς και πετρελαϊκούς σταθμούς, καθώς και σταθμούς φυσικού αερίου και μονάδες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)¹².

9. Σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας ΕΕ 2009/72/ΕΚ σχετικά με το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των μονοπωλιακών δραστηριοτήτων μεταφοράς και διανομής των καθετοποιημένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της ενέργειας, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 4001/2011, αποσχίσθηκε από τη ΔΕΗ ο κλάδος της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υπέρ της «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.» (εφεξής και «ΑΔΜΗΕ») και ο κλάδος της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας υπέρ της «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.» (εφεξής και «ΔΕΔΔΗΕ»). Πλέον, η ΔΕΗ δεν δραστηριοποιείται ευθέως στις αγορές μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Η απευθείας δραστηριότητα της ΔΕΗ σήμερα αφορά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, τη χονδρεμπορική προμήθεια καθώς και την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές οικιακής, εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης.

10. Η ΑΔΜΗΕ αποτελεί κατά 100% θυγατρική εταιρία της ΔΕΗ σύμφωνα με το υπόδειγμα του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς (ΑΔΜ) όπως αυτό προβλέπεται στην προαναφερθείσα Οδηγία. Βάσει των διατάξεων του Ν. 4001/2011, η ΑΔΜΗΕ αναλαμβάνει το ρόλο του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) και συγκεκριμένα τα καθήκοντα λειτουργίας, συντήρησης και ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, ενσωματώνοντας τα αντίστοιχα καθήκοντα και λειτουργίες που αποτελούσαν αρμοδιότητα του «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

¹² Στον τομέα των ΑΠΕ, η ΔΕΗ δραστηριοποιείται μέσω της θυγατρικής της «ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.», έχοντας [...] συνολικής εγκατεστημένης ισχύος [...].

Α.Ε.»¹³ (εφεξής και «ΔΕΣΜΗΕ») ως Διαχειριστή του Συστήματος και της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς της ΔΕΗ ως κυρίου του συστήματος.

11. Αντίστοιχα, η ΔΕΔΔΗΕ συστάθηκε με την απόσχιση του κλάδου διανομής της ΔΕΗ σύμφωνα με το Ν. 4001/2011, με σκοπό να αναλάβει τα καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής. Είναι κατά 100% θυγατρική εταιρία της ΔΕΗ, ωστόσο το προεκτεθέν νομικό πλαίσιο προβλέπει τη λειτουργική και διοικητική ανεξαρτησία της. Η ΔΕΔΔΗΕ συστάθηκε κατόπιν ενσωμάτωσης όλων των δραστηριοτήτων της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή τόσο της διαχείρισης του δικτύου όσο και της παροχής των υπηρεσιών δικτύου στο σύνολο της χώρας, καθώς και των δραστηριοτήτων του διαχειριστή μη διασυνδεδεμένων νησιών, που ασκούσε η ΔΕΗ, διασφαλίζοντας τη διαφανή και αμερόληπτη πρόσβαση των καταναλωτών και γενικότερα όλων των χρηστών του δικτύου.

Β. Μυτιληναίος Όμιλος Επιχειρήσεων και Θυγατρικές

12. Η ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ ΑΕ ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» και διακριτικό τίτλο «ΜΥΤILINEOS HOLDINGS SA» έχει έδρα το Μαρούσι Αττικής. Ο ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ δραστηριοποιείται μέσω των διαφόρων θυγατρικών του, μεταξύ άλλων, στην εξόρυξη και την παραγωγή μετάλλων, στην ηλεκτρική ενέργεια και στο φυσικό αέριο.

13. Στον όμιλο ανήκει η εταιρία «PROTERGIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» (εφεξής και «PROTERGIA»), η οποία δραστηριοποιείται, αμέσως και εμμέσως, τόσο στο πεδίο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές, ήτοι σε επιχειρήσεις, επαγγελματίες και νοικοκυριά. Για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργεί, μέσω της θυγατρικής της «PROTERGIA ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ»¹⁴, θερμοηλεκτρικό σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο, ισχύος 448,48MW, σε παρακείμενη της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ έκταση στον Άγιο Νικόλαο Βοιωτίας. Επίσης, η PROTERGIA λειτουργεί, άμεσα και μέσω θυγατρικών, αιολικά πάρκα συνολικής ισχύος 36MW, 3 φωτοβολταϊκούς σταθμούς συνολικής ισχύος 11,5 MW και 4 μικρούς υδροηλεκτρικούς

---

¹³ Ο ΔΕΣΜΗΕ συστάθηκε με τον Ν. 2773/1999 (ΦΕΚ Α' 286/22.12.1999) «Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις» και το Π.Δ. 328/2000 (ΦΕΚ Α' 268/12.12.2000) έχοντας ως ρόλο, αφενός, τη διαχείριση του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ήτοι τη λειτουργία, εκμετάλλευση, συντήρηση και ανάπτυξη του Συστήματος, και, αφετέρου, τη λειτουργία και εκκαθάριση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ο ΔΕΣΜΗΕ ανήκε κατά τουλάχιστον 51% στο Ελληνικό δημόσιο και κατά 49% στις εταιρείες παραγωγής (τότε μόνον η ΔΕΗ), ανάλογα με τη συνδεδεμένη στο σύστημα παραγωγική τους δυναμικότητα. Από την 1η Φεβρουαρίου 2012, στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/22.8.2011) και των αποφάσεων 56/2012 και 57/2012 της ΡΑΕ, ο ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ μετονομάστηκε σε «ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ» (εφεξής και «ΛΑΓΗΕ») και ασκεί τις αρμοδιότητες του Λειτουργού της Αγοράς όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 118 του Ν. 4001/2011.

¹⁴ Ο κλάδος παραγωγής της PROTERGIA αποσχίστηκε και απορροφήθηκε από την κατά 100% θυγατρική εταιρία «PROTERGIA ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» το Νοέμβριο του 2013. Το 2014 η μητρική εταιρία PROTERGIA μεταβίβασε και τη δραστηριότητα της λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στη θυγατρική της «PROTERGIA ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ».

σταθμούς συνολικής ισχύος 6 MW, ενώ σε ανάπτυξη βρίσκεται χαρτοφυλάκιο έργων αιολικής ενέργειας ισχύος άνω των 1000 MW.

14. Μέσω της εταιρίας «ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER A.E.», θυγατρικής κατά 65% της PROTERGIA και κατά 35% της «MOTOR OIL ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ», ο ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ λειτουργεί μονάδα ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένου κύκλου με καύσιμο φυσικό αέριο ισχύος 436,6 MW, η οποία βρίσκεται δίπλα στις εγκαταστάσεις της MOTOR OIL στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας. Επίσης, μέσω της «M&M GAS» δραστηριοποιείται στο πεδίο της προμήθειας φυσικού αερίου. Κύρια δραστηριότητα της «M&M GAS» είναι η εξασφάλιση, εμπορία και διάθεση φυσικού αερίου, τόσο μέσω αγωγών μεταφοράς όσο και σε υγροποιημένη μορφή (ΥΦΑ)¹⁵.

15. Συνοπτικά, η παρουσία του ΟΜΙΛΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ στο πεδίο της ηλεκτρικής ενέργειας έχει ως εξής:

α) Ελέγχει και διαχειρίζεται τρεις συμβατικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο, συνολικής ισχύος 1200MW.

β) Έχει κατασκευάσει και λειτουργεί τη μεγαλύτερη μονάδα ΣΗΘ/ΣΗΘΥΑ στην Ελλάδα, η οποία εκτός από θερμότητα, παράγει ως παραπροϊόν ηλεκτρική ενέργεια από καύση φυσικού αερίου, συνολικής ισχύος 334MW.

γ) Μέσω της εταιρίας «M&M GAS» ανταγωνίζεται ευθέως τη ΔΕΠΑ στο πεδίο της προμήθειας φυσικού αερίου.

δ) Έχει κατασκευάσει και λειτουργεί μονάδες ΑΠΕ άνω των 54MW.

16. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 9677/10.12.2013 καταγγελία, ο ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ επιχείρησε να κατασκευάσει στην Ελλάδα και μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο λιθάνθρακα ισχύος 600MW, ενώ έχει εκδηλώσει ενεργά το ενδιαφέρον του και για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο λιγνίτη.

17. Στη βάση της ως άνω δραστηριότητας στον τομέα της ενέργειας, ο ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ αποτελεί ανταγωνιστή της ΔΕΗ στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

18. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, η οποία έχει ως έδρα το Μαρούσι Αττικής, οδός Αρτέμιδος αρ. 8, είναι κατά 100% θυγατρική του ΟΜΙΛΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ. Η εταιρία δραστηριοποιείται από τις αρχές της δεκαετίας του 1960 στην παραγωγή και εμπορία αλουμίνιας και αλουμινίου. Είναι πλήρως καθετοποιημένη, με εγκαταστάσεις στην περιοχή του Αγίου Νικολάου Βοιωτίας οι οποίες περιλαμβάνουν τρεις επιμέρους βιομηχανικές μονάδες, τη μονάδα παραγωγής αλουμίνιας, τη μονάδα παραγωγής αλουμινίου και το χυτήριο. Σύμφωνα με τα στοιχεία της καταγγελίας, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, αξιοποιώντας το βωξίτη ως πρώτη ύλη, παράγει το 8% του συνολικά παραγόμενου αλουμινίου στην Ευρώπη, εξάγει το 70% των παραγομένων από αυτήν προϊόντων και προμηθεύει με πρώτη ύλη τη δευτερογενή βιομηχανία αλουμινίου στην Ελλάδα (έλαση και διέλαση).

---

¹⁵ Σύμφωνα με στοιχεία από την ιστοσελίδα του ΟΜΙΛΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, το τρέχον χαρτοφυλάκιο των πελατών της εταιρίας αντιπροσωπεύει – με όρους όγκου – πάνω από 1,8 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα εγχώριας ετήσιας κατανάλωσης, με προοπτικές επαύξησης κατά περισσότερα από 1,2 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα για την ελληνική αγορά.

19. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ χαρακτηρίζεται ως βιομηχανία έντασης ενέργειας. Για τη μετατροπή του βωξίτη σε αλουμίνα¹⁶ απαιτούνται μεγάλες ποσότητες θερμικής ενέργειας (ατμού), ενώ επίσης για τη δραστηριότητα της παραγωγής του αλουμινίου¹⁷, η οποία ενέχει τη διαδικασία της ηλεκτρόλυσης, απαιτούνται πολύ μεγάλες ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας.

20. Για την κάλυψη των αναγκών θερμικής ενέργειας (ατμού), η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ κατασκεύασε το Σταθμό Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (ΣΗΘ) συνολικής ισχύος 334MW με καύσιμο φυσικό αέριο, στις εγκαταστάσεις της στον Άγιο Νικόλαο Βοιωτίας, από τη λειτουργία του οποίου παράγεται ως παραπροϊόν ηλεκτρική ενέργεια. Ο Σταθμός ΣΗΘΥΑ υποχρεωτικά πρέπει να λειτουργεί αδιαλείπτως. Παράγει ηλεκτρική ενέργεια ισχύος 130MW, η οποία από την Ευρωπαϊκή (και την εθνική) νομοθεσία¹⁸ χαρακτηρίζεται ως συμπαγωγή υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), εξομοιούμενη με την παραγόμενη από μονάδες ΑΠΕ¹⁹ και εγγέεται στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κατά προτεραιότητα. Η εν λόγω θερμική ενέργεια, μέχρι τη θέση σε λειτουργία του σταθμού ΣΗΘΥΑ, παραγόταν με λέβητες μαζούτ.

21. Για την κάλυψη των αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ έχει ως προμηθευτή της τη ΔΕΗ. Σύμφωνα με την καταγγελία, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ είναι ο μεγαλύτερος ενεργειακός καταναλωτής στην Ελλάδα, απορροφώντας σε ετήσια βάση το [5-10%] της συνολικά καταναλισκόμενης εγχώρια ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ είναι η μεγαλύτερη εταιρία στην Ελλάδα ως προς τον όγκο κατανάλωσης ενέργειας, ο οποίος ξεπερνά τις [...] εκατομμύρια MWh ετησίως και είναι τουλάχιστον διπλάσιος από τον όγκο κατανάλωσης της δεύτερης μεγαλύτερης εταιρίας σε όγκο κατανάλωσης ενέργειας, της ΛΑΡΚΟ, η οποία καταναλώνει κατά προσέγγιση [...] MWh ετησίως²⁰. Οι επόμενοι 25 βιομηχανικοί πελάτες (οι λεγόμενοι πελάτες Υψηλής Τάσης) απέχουν σημαντικά τόσο από την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ όσο και από τη ΛΑΡΚΟ, αφού έχουν μέσο όρο ετήσιας κατανάλωσης λιγότερο από 130.000 MWh²¹.

---

¹⁶ Η αλουμίνα είναι το βιομηχανικό προϊόν που παράγεται από το μέταλλο του βωξίτη και χρησιμοποιείται για την παραγωγή πρωτόχτου αλουμινίου, αλλά και άλλων μη μεταλλουργικών προϊόντων (λειαντικά και μονωτικά υλικά, πυρίμαχα, απορρυπαντικά φάρμακα και για την επεξεργασία του νερού). Η αλουμίνα, η οποία εξάγεται από το βωξίτη με τη μέθοδο Bayer, μπορεί να είναι ένυδρη ή άνυδρη, ανάλογα με το βαθμό επεξεργασίας της. Η άνυδρη, γνωστή ως μεταλλουργική αλουμίνα, προκύπτει από το ψήσιμο της ένυδρης και την αφαίρεση των περιεχόμενων ποσοτήτων νερού.

¹⁷ Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ παράγει πρωτόχτο αλουμίνιο μέσω της διαδικασίας ηλεκτρόλυσης της άνυδρης αλουμίνιας. Για την επεξεργασία του πρωτόχτου αλουμινίου και την παραγωγή των τελικών προϊόντων (κολόνες, πλάκες και χελώνες), το εργοστάσιο παραγωγής της εταιρίας περιλαμβάνει: α) τη δραστηριότητα ανόδων, που παράγει και εξασφαλίζει την τροφοδοσία της ηλεκτρόλυσης με τις απαραίτητες συναρμοσμένες ανόδους δυναμικότητας 90.000 τόνους ψημένων ανόδων ετησίως, β) τη δραστηριότητα ηλεκτρόλυσης, με ετήσια δυναμικότητα παραγωγής 164.000 τόνους ρευστού αλουμινίου και γ) τη δραστηριότητα του χυτηρίου, όπου το ρευστό μέταλλο χυτεύεται και μορφοποιείται σε κολόνες (124.000 τόνοι) και πλάκες (40.000 τόνοι).

¹⁸ Βλ. Οδηγία 2004/8/ΕΚ, Ν. 3734/2009 (ΦΕΚ Α' 8/28.1.2009) και Ν. 3851/2010 (ΦΕΚ Α' 85/4.6.2010).

¹⁹ Οι μονάδες ΣΗΘΥΑ εγγέουν κατά προτεραιότητα ενέργεια στο σύστημα και έχουν ειδικό προσυμφωνημένο τιμολόγιο.

²⁰ Στοιχεία από Σχετικό 5 της υπ' αριθμ. πρωτ. 9677/10.12.2013 καταγγελίας.

²¹ Οι πελάτες ΥΤ συνδέουν τις εγκαταστάσεις τους απευθείας με το Σύστημα, χωρίς δηλαδή τη μεσολάβηση του Δικτύου Μέσης/Χαμηλής Τάσης. Το γεγονός ότι ένας πελάτης συνδέεται απευθείας στην υψηλή τάση δεν σημαίνει αυτόματα ότι ο εν λόγω πελάτης καταναλώνει μεγάλο όγκο ενέργειας αντίστοιχο της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ή της ΛΑΡΚΟ. Στην υψηλή τάση συνδέονται και επιχειρήσεις που καταναλώνουν πολύ μικρότερο όγκο ενέργειας από την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και τη ΛΑΡΚΟ, όπως ο ΟΣΕ Λάρισας με ετήσια κατανάλωση [...] MWh, τα Ναυπηγεία Σκαρμαγκά με [...] MWh, η Βιομηχανία Φωσφορικών Λιπασμάτων με [...] MWh, η ΚΑΒΑΛΑ Oil

IV. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

22. Από τη σύστασή της κατά τη δεκαετία του 1960, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, στην οποία τότε συμμετείχε και η γαλλική εταιρία PECHINEY, είχε συνάψει με τη ΔΕΗ μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος. Τόσο η πρώτη από 25.06.1960 και κυρωθείσα διά του ν.δ. 4110/1960 σύμβαση με την υπό σύσταση τότε ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ όσο και η επόμενη, από 27.8.1960 και κυρωθείσα διά του ν.δ. 221/1969, σύμβαση, προέβλεπαν ως χρόνο λήξης την 31.3.2006.

23. Η ΔΕΗ, ήδη πριν τη λήξη της σύμβασης του 1960, επεδίωξε να απελευθερωθεί από το συμβατικό τιμολόγιο του 1960 το οποίο, όπως ισχυρίζεται, είναι ζημιογόνο. Στο πλαίσιο αυτό, η ΔΕΗ απέστειλε την από 10.2.2004 εξώδικη δήλωσή της προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, με την οποία δήλωσε, τηρώντας τη συμβατικά προβλεπόμενη προμήνυση των 2 ετών, ότι δεν επιθυμεί την παράταση ισχύος της σύμβασης αυτής.

24. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, με εξώδικη δήλωσή της την 27.2.2006, ήτοι ένα μήνα προ της λήξης της εν λόγω σύμβασης, ζήτησε να αναγνωριστεί ως άκυρη η από 10.2.2004 καταγγελία της σύμβασης από τη ΔΕΗ, δηλώνοντας τη βούλησή της για περαιτέρω παράταση της σύμβασης κατά πέντε επιπλέον χρόνια. Επίσης, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ υπέβαλε την από 10.4.2006 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αιτούμενη να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα, να διαταχθεί προσωρινά η αναστολή των αποτελεσμάτων της από 10.2.2004 καταγγελίας της σύμβασης και να συνεχίσει η ΔΕΗ να την τιμολογεί κατά τα προβλεπόμενα σε αυτήν, μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί της κύριας δίκης. Επί της εν λόγω αίτησης ασφαλιστικών μέτρων εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 80/2007 Απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία έκανε δεκτή την αίτηση κατά την κύρια βάση της. Την ως άνω Απόφαση προσέβαλε η ΔΕΗ, η οποία αιτήθηκε την ανάκλησή της με την από 15.11.2007 Αίτηση Ανακλήσεως ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Επί της Αίτησης αυτής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 72/2008 Απόφαση του ιδίου Δικαστηρίου, η οποία ανακάλεσε την υπ' αριθμ. 80/2007 Απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ενώ έκρινε ότι η μεταξύ των δύο μερών από 25.6.1960 αρχική σύμβαση είχε νομίμως λήξει ήδη από 31.3.2006.

25. Κατόπιν αυτών, συνήφθη μεταξύ της ΔΕΗ και της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ η από 13.6.2008 «Σύμβαση Παροχής Ηλεκτρικού Ρεύματος Μεγάλης Ισχύος Υπό Τάση 150 kV - Τιμολόγιο Α»²². Σύμφωνα με τη ΔΕΗ²³, η ως άνω σύμβαση είχε βασικά χαρακτηριστικά όμοια με αυτά που η ΔΕΗ είχε για όλους τους αντίστοιχους πελάτες και καταναλωτές Υψηλής Τάσης (εφεξής και «Υ.Τ.»). Στο πλαίσιο αυτής της σύμβασης, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ανέλαβε να καταβάλει τίμημα υπολογιζόμενο με βάση το τιμολόγιο τύπου Α-150 που ήταν κατά τον χρόνο εκείνο εγκεκριμένο

με [...] MWh, η Ελληνική Εταιρεία Χάλυβος με [...] MWh κ.ά. (πηγή: η υπ' αριθμ. πρωτ. 9677/10.12.2013 καταγγελία).

²² Σχετικά στην από 12.6.2008 επιστολή της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ προς τη ΔΕΗ η πρώτη δηλώνει ότι προβαίνει στην υπογραφή της σύμβασεως «...μετά την εκφρασθείσα βούλησή σας περί διακοπής εκπροσωπήσεως των μετρητών μας» και «...παρότι δεν είχαμε καμία δυνατότητα διαπραγματεύσεως» (Σχετικό ΣΤ-4 του αρ. πρωτ. 325/28.07.2015 Υπομνήματος της Αλουμίνιον). Συναφώς η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ υποστηρίζει ότι «κατ' ουσίαν εξαναγκάσθηκε σε υπογραφή της εν λόγω σύμβασεως» (βλ. παρ. 5.2 του αρ. πρωτ. 321/27.07.2015 Υπομνήματος της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ).

²³ Βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. 2410/17.4.2015 υπόμνημα ΔΕΗ.

από τον Υπουργό Ανάπτυξης κατόπιν Γνωμοδοτήσεως της ΡΑΕ και αποτελούσε τη βάση χρέωσης όλων των πελατών Υψηλής Τάσης της ΔΕΗ.

26. Δυνάμει του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ29/23860/30.11.2007 (ΦΕΚ Β' 2332/7.12.2007) Απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, επεβλήθη αύξηση 10% στα τιμολόγια Υ.Τ. από 1.12.2007, η οποία και ενσωματώθηκε στο τιμολόγιο κατανάλωσης της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ. Δυνάμει του άρθρου 4 της ίδιας ΥΑ, το οποίο τροποποίησε το άρθρο 14 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες απελευθερώνοντας πλήρως από 1.7.2008 τα τιμολόγια πελατών Υ.Τ., δόθηκε δυνατότητα περαιτέρω αύξησης με ανώτατο όριο κατά την πρώτη εφαρμογή έως 10% των σχετικών τιμολογίων Υ.Τ., την οποία η ΔΕΗ ενσωμάτωσε στο σύνολο της, ήτοι 10%, στο τιμολόγιο κατανάλωσης της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ.

27. Κατά την εφαρμογή της νέας ρύθμισης, υπήρξε διαφορά μεταξύ της ΔΕΗ και της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ως προς την ερμηνεία των αναφερόμενων και εφαρμοστέων στο πλαίσιο της συμβατικής τους σχέσης κανόνων δικαίου και ειδικότερα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 14 του Κώδικα Προμήθειας όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 της προαναφερθείσας Υ.Α. Η εν λόγω διαφορά σχετικά με την ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 14 του Κώδικα Προμήθειας παραπέμφθηκε στην κρίση Διαιτητικού Δικαστηρίου. Με την υπ' αριθμ. 8/23.2.2010 Απόφασή του το Διαιτητικό Δικαστήριο απεφάνθη ότι, [...].

28. Μετά την έκδοση της με αριθμό 8/2010 Απόφασης του ορισθέντος Διαιτητικού Δικαστηρίου²⁴ [...], η ΔΕΗ και η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ προσήλθαν σε διαπραγματεύσεις προς διευθέτηση της μεταξύ τους διαφοράς.

29. Αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων ήταν το συναφθέν από 4.8.2010 Πλαίσιο Συμφωνίας, το οποίο αφορούσε σε εξώδικη επίλυση διαφορών μεταξύ των μερών και σε προσδιορισμό των εφεξής όρων προμήθειας. Ειδικότερα, με αυτό συμφωνήθηκε μέθοδος τιμολόγησης της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας για την περίοδο από [...] έως και την [...], καθώς και ο τρόπος και το ύψος της καταβολής των ληξιπρόθεσμων οφειλών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ που προέκυψαν κατά την περίοδο από την 1η Ιουλίου 2008 έως την 30η Ιουνίου 2010.

30. Με βάση το από 4.8.2010 Πλαίσιο Συμφωνίας, τα μέρη θέλησαν εν συνεχεία να προχωρήσουν στην υπογραφή νέας σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, σχέδιο της οποίας συντάχθηκε στις 5.10.2010 και απεστάλη από τη ΔΕΗ στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ. Το προτεινόμενο σχέδιο αφορούσε στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι την 31.12.2013, με δυνατότητα παράτασης μέχρι την 31.12.2025, με αναδιαμόρφωση του τιμήματος παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και του τρόπου υπολογισμού του με ισχύ από 1.1.2014, κατόπιν διαπραγμάτευσης.

31. Το Σχέδιο Σύμβασης υπεβλήθη στις 13.10.2010 από τη ΔΕΗ στη ΡΑΕ, η οποία με την από 30.6.2011 Απόφαση υπ' αριθμ. 798/2011 έκρινε ότι είναι σκόπιμη η επικαιροποίηση του περιεχομένου του στη βάση τόσο της από 6.6.2011 Απόφασης ΡΑΕ 692/2011 περί «Βασικών Αρχών Τιμολόγησης Ηλεκτρικής Ενέργειας» όσο και στη βάση των ιδιαίτερων καταναλωτικών

---

²⁴ Προσκομίστηκε ως Σχ. 13 στο υπ' αρ. 2410/17.4.2015 έγγραφο απόψεων της ΔΕΗ.

χαρακτηριστικών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και ιδίως του μεγέθους, της καμπύλης φορτίου και του συντελεστή φόρτισης.

32. Ενόψει των ως άνω εξελίξεων, η ΔΕΗ και η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ υπέγραψαν το από 16.11.2011 συνυποσχετικό παραπομπής της μεταξύ τους διαφοράς στη Μόνιμη Διαιτησία της ΡΑΕ (κατ' άρθρο 37 του Ν. 4001/2011)²⁵, με αντικείμενο διαιτησίας ως ακολούθως: «*Τα μέρη συμφώνησαν να προσφύγουν από κοινού σε διαιτησία του άρθρου 37 του Ν. 4001/2011, προκειμένου, κατ' εφαρμογήν των Βασικών Αρχών Τιμολόγησης των Πελατών Υψηλής Τάσης, όπως αυτές διατυπώθηκαν από τη ΡΑΕ στην υπ' αριθμ. 692/6-6-2011 Απόφασή της, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη (α) την υπ' αριθμ. 798/30-6-2011 Απόφαση της ΡΑΕ και (β) την υπ' αριθμ. 08/2010 Απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η ΡΑΕ να επικαιροποιήσει και να προσαρμόσει τους όρους τιμολόγησης που περιλαμβάνονται στο καταρτισθέν, προς υλοποίηση της μεταξύ των Μερών συμφωνίας της 4-8-2010, σχέδιο σύμβασης με ημερομηνία 5-10-2010 και να διαμορφώσει, στο πλαίσιο των ανωτέρω Αποφάσεων, τους μετά την 6-6-2011 και εφεξής όρους προμήθειας της σύμβασης μεταξύ των Μερών ώστε αυτοί, αφενός να ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά κατανάλωσης της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και αφετέρου να καλύπτουν τουλάχιστον το κόστος της ΔΕΗ».*

33. Με την υπ' αριθ. 1/31.10.2013 Διαιτητική Απόφαση²⁶, η Μόνιμη Διαιτησία στη ΡΑΕ απέρριψε την αίτηση της ΔΕΗ, έκανε εν μέρει δεκτή την αίτηση της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και επικαιροποίησε, προσάρμοσε, διαμόρφωσε τους όρους προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ από τη ΔΕΗ από [...], μεταξύ άλλων καθορίζοντας το τίμημα από [...] στα [...] €/MWh, [...].

34. Με το από 7.11.2013 εξώδικό της («Εξώδικη Δήλωση - Καταγγελία Σχέσης Προμήθειας και Δήλωση Παύσης Εκπροσώπησης μετ' επιφύλαξης δικαιωμάτων»)²⁷, η ΔΕΗ προέβη σε καταγγελία της σχέσης μεταξύ της ΔΕΗ και της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στις εγκαταστάσεις του εργοστασίου παραγωγής αλουμινίου της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ στον Άγιο Νικόλαο Βοιωτίας και στη δήλωση παύσης εκπροσώπησης των καταχωρημένων μετρητών των σχετικών εγκαταστάσεων προς τον ΑΔΜΗΕ²⁸, με ισχύ από την

²⁵ Βλ. Συνημμένο 15 στο με ημ. αρ. πρωτ. 1434/25.2.2015 Υπόμνημα της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και του Ομίλου Μυτιληναίος.

²⁶ Αρ. εισερχομένου ΡΑΕ/Δ1/Ι-215/31-10-2013.

²⁷ Προσκομίστηκε ως Σχ. 18 στο με ημ. αρ. πρωτ. 2410/17.4.2015 έγγραφο Απόψεων της ΔΕΗ.

²⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 1 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες και το άρθρο 131 παρ. 1 του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας διενεργείται μέσω της εκπροσώπησης μετρητή φορτίου πελάτη από προμηθευτή, με την υποβολή σχετικής δήλωσης εκπροσώπησης από τους προμηθευτές (εκπροσώπους φορτίου) στον αρμόδιο διαχειριστή, στην οποία καθορίζεται ο καταχωρημένος μετρητής φορτίου τον οποίο εκπροσωπούν, καθώς και το ποσοστό ή η ποσότητα ενέργειας που εκπροσωπούν. Σύμφωνα δε με το άρ. 39 παρ. 6 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες, για την καταγγελία της σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας υποβάλλεται στον αρμόδιο διαχειριστή δήλωση παύσης εκπροσώπησης μετρητή φορτίου.

Σε περίπτωση υποβολής δήλωσης παύσης εκπροσώπησης, ο διαχειριστής, σύμφωνα με το αρ. 131 παρ. 3 του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, επικοινωνεί άμεσα με τον πελάτη και ανάλογα με τη σχετική δήλωση του πελάτη για τον τρόπο εκπροσώπησης που ο ίδιος υποδεικνύει, αντιστοιχίζει τον μετρητή είτε με άλλον προμηθευτή, εφόσον μαζί με την δήλωση του πελάτη προσκομιστεί στον διαχειριστή και σχετική δήλωση αποδοχής της εκπροσώπησης από τον νέο προμηθευτή, είτε με τον ίδιο τον πελάτη, ο οποίος στην τελευταία περίπτωση δρα ως Αυτοπρομηθευόμενος Πελάτης. Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικής δήλωσης του πελάτη ο διαχειριστής του συστήματος μεριμνά για τη διακοπή τροφοδοσίας των εγκαταστάσεων του πελάτη, ήτοι διακόπτεται η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας.

18.11.2013. Η αιτιολογία που προέβαλε η ΔΕΗ για την καταγγελία της σχέσης προμήθειας συνίστατο στο ότι με την από 1.11.2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η ΔΕΗ εξαναγκάζεται να προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ σε τιμές κάτω του κόστους, γεγονός που αφενός συνιστά παράνομη κρατική ενίσχυση και αφετέρου τυχόν μετακύλιση στους λοιπούς καταναλωτές της οικονομικής επιβάρυνσης την οποία συνεπάγεται για τη ΔΕΗ η χορήγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης θα ήταν αντίθετη στο δίκαιο του ανταγωνισμού.

35. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ απέστειλε στις 12 και 13.11.2013 Εξώδικες Δηλώσεις προς τη ΔΕΗ, με τις οποίες ζητούσε την ανάκληση της απόφασής της για παύση εκπροσώπησης μετρητών φορτίου. Ειδικότερα, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ απάντησε με την από 12.11.2013 εξώδικη απάντηση αναφέροντας λόγους για τους οποίους η εκ μέρους της ΔΕΗ καταγγελία της σύμβασης ήταν παράνομη και καταχρηστική. Συγχρόνως, κοινοποίησε στον ΑΔΜΗΕ επιστολή με την οποία τον ενημέρωνε για την έκδοση και τη φύση της Διαιτητικής Απόφασης ενώ επίσης παρέθετε αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους η καταγγελία της σύμβασης από τη ΔΕΗ ήταν παράνομη.

36. Περαιτέρω, η ΑΔΜΗΕ²⁹ απέστειλε στις 13.11.2013 επιστολή στη ΔΕΗ, διατυπώνοντας την άποψη ότι η προθεσμία που θα απαιτείτο να τεθεί για την εκτέλεση της εντολής της ΔΕΗ για άρση εκπροσώπησης θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερη των 10 ημερών από τη λήψη της καταγγελίας και θέτοντας το ερώτημα προς τη ΔΕΗ αν εμμένει στην ισχύ της καταγγελίας και την άρση εκπροσώπησης την 18.11.2013.

37. Η ΔΕΗ απάντησε, στις 14.11.2013, ότι εμμένει στη δήλωσή της για παύση εκπροσώπησης της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και ζητήθηκε από την ΑΔΜΗΕ να προχωρήσει στην υλοποίησή της σε εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο πάντως δεν θα έπρεπε να υπερβαίνει την 31.12.2013.

38. Παράλληλα, στις 18.11.2013, η ΔΕΗ απέστειλε επιστολή προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, αναφέροντας ότι εφόσον η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ επιθυμεί να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια από τη ΔΕΗ Α.Ε., από 1.1.2014 και εφεξής, την προσκαλεί προκειμένου να διαπραγματευθούν τα δύο μέρη τη σύναψη Σύμβασης Προμήθειας με βάση τα επτά νέα Τιμολόγια που προσφέρει η ΔΕΗ προς τους Πελάτες Υ.Τ. από 1.11.2013. Ειδικότερα, η ΔΕΗ απέστειλε προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ την από 18.11.2013 και με αρ. 04289³⁰ επιστολή με συνημμένους σε αυτή επτά τιμοκαταλόγους - τιμολόγια πελατών Υψηλής Τάσης και πίνακα παροχής κλιμακούμενης έκπτωσης όγκου, προκειμένου, επί τη βάσει αυτών, να προβεί σε σύναψη σύμβασης προμήθειας, εφόσον, κατά τη διατύπωση της ΔΕΗ, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ επιθυμούσε από 1.1.2014 να προμηθεύεται από αυτήν ηλεκτρική ενέργεια.

39. Στην από 21.11.2013 απάντησή της προς τη ΔΕΗ, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, αναφερόμενη στις διαπραγματεύσεις επί τη βάσει της διαιτητικής απόφασης 1/2013, ανέφερε ότι το πλαίσιο

---

²⁹ Όπως προαναφέρθηκε, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ είναι 100% θυγατρική της ΔΕΗ Α.Ε., ωστόσο είναι ανεξάρτητη λειτουργικά και διοικητικά, και επιφορτισμένη να τηρεί όλες τις απαιτήσεις ανεξαρτησίας που ενσωματώνονται στο ν. 4001/2011 και στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ.

³⁰ Προσκομίστηκε ως Συνημμένο Α1 στο με ημ. αρ. πρωτ. 1434/25.2.2015 Υπόμνημα της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και του Ομίλου Μυτιληναίου.

διαπραγμάτευσης καθορίζεται από την επί πεντηκονταετία σχέση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ αυτής και της ΔΕΗ και την από 1.7.2010 σύμβαση μεταξύ τους βάσει της υπ' αρ. 1/2013 απόφασης του Διαιτητικού Δικαστηρίου, των αποφάσεων ΡΑΕ 692/2011 και 798/2011, του ν. 4001/2011, του Κώδικα Προμήθειας και τους λοιπούς εφαρμοστέους κανόνες δικαίου.

40. Με την από 22.11.2013 επιστολή της, η ΔΕΗ κάλεσε την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ σε συνάντηση για διαπραγματεύσεις, αναφέροντας ότι δεν συμφωνούσε με το πλαίσιο διαπραγμάτευσης, όπως αυτό περιγραφόταν στην ως άνω επιστολή της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ. Σύμφωνα με την καταγγελία της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, κατά τη διάρκεια της συνάντησης που έλαβε χώρα στις 25.11.2013 στα γραφεία της ΔΕΗ, προέκυψε ότι το μόνο που ήταν εξουσιοδοτημένοι να συζητήσουν οι παριστάμενοι εκπρόσωποι της ΔΕΗ ήταν ποιο από τα προσφερόμενα από τη ΔΕΗ τιμολόγια, που είχαν λάβει την έγκριση του Διοικητικού της Συμβουλίου, θα αποδεχόταν η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ.

41. Με την από 9.12.2013 επιστολή της η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ δήλωσε προς τη ΔΕΗ ότι οι προαναφερθέντες επτά (7) τιμοκατάλογοι - τιμολόγια δεν λάμβαναν υπόψη κανένα από τα ειδικά χαρακτηριστικά της εταιρίας και δεν μπορούσαν να αποτελέσουν βάση διαπραγμάτευσης. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ αναφέρει ότι κοινοποίησε εγγράφως στη ΔΕΗ στις 9.12.2013 πρόταση για πρόβλεψη μίας μεθοδολογίας αναπροσαρμογής του τιμήματος επί τη βάση της χρηματιστηριακής τιμής του αλουμινίου (LME). Κατά την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, θα έπρεπε να δοθεί η δυνατότητα στα Μέρη να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις σε κλίμα καλής πίστης και συνεργασίας χωρίς την απειλή διακοπής της ηλεκτροδότησης των εγκαταστάσεων της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ.

42. Την 10.12.2013, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και η μητρική της ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ κατέθεσαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την προαναφερθείσα υπ' αριθμ. πρωτ. 9677 καταγγελία κατά της ΔΕΗ για παράβαση των διατάξεων των άρθρων 2 του ν. 3959/2011 και 102 ΣΛΑΕΕ. Στις 23.12.2013 η ΔΕΗ απέστειλε επιστολή στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ με την οποία της ανακοίνωνε ότι το Δ.Σ. της ΔΕΗ αποφάσισε την παράταση των σχετικών διαπραγματεύσεων μέχρι την 31.1.2014 και ότι από 01.01.2014 οι καταναλώσεις της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ θα τιμολογούνται σύμφωνα με την από 13.12.2013 τιμολογιακή πρόταση της ΔΕΗ και, σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, η τιμολόγηση θα γίνει αναδρομικά σύμφωνα με τους όρους της επιτευχθείσας συμφωνίας. Επίσης, η ΔΕΗ, με το από 23.12.2013 έγγραφό της προς τον ΑΔΜΗΕ με αρ. ΓρΔ/4015, σε συνέχεια της απόφασής της για παράταση των διαπραγματεύσεων με την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ μέχρι την 31.1.2014, ζήτησε από τον ΑΔΜΗΕ την αναστολή της δήλωσης παύσης εκπροσώπησης των μετρητών των εγκαταστάσεων της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ μέχρι την αποστολή νεότερης ενημέρωσης εκ μέρους της.

43. Την 10.1.2014, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ απέστειλε νέα επιστολή στη ΔΕΗ δηλώνοντας ότι δεν έκανε αποδεκτό το από 13.12.2013 τιμολόγιο που προσέφερε η ΔΕΗ.

44. Η ΔΕΗ άσκησε την από 24.1.2014 Αγωγή ενώπιον του Εφετείου Αθηνών κατά της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ με αίτημα την αναγνώριση της ανυπαρξίας και επικουρικώς την ακύρωση της ως άνω Διαιτητικής Απόφασης, η εκδίκαση της οποίας, που είχε αρχικώς προσδιορισθεί για τις

4.12.2014, αναβλήθηκε για την 1.10.2015. Η ΔΕΗ ισχυρίζεται στο υπ' αριθμ. πρωτ. 2410/17.4.2015 υπόμνημά της προς την Αρχή ότι η προσδιορισθείσα από τη Διαιτητική Απόφαση τιμή είναι κάτω του κόστους της για την αντίστοιχη περίοδο, καθώς κατά τον υπολογισμό έγιναν αδικαιολόγητα λάθη, παραλείψεις, αυθαίρετες υποθέσεις και χρησιμοποιήθηκαν εσφαλμένα στοιχεία.

45. Στη συνέχεια, καθ' όλο το 2014, αντηλλάγησαν μεταξύ των ΔΕΗ και ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ πλήθος επιστολών³¹, με τις οποίες αμφότερες οι εταιρίες διατύπωναν τις απόψεις τους σχετικά με τη βάση της μεταξύ τους διαπραγματεύσεως, την ορθή μέθοδο διαμόρφωσης της τιμολογιακής πρότασης, την τιμή και το κόστος της προμηθευόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τη ρύθμιση των μεταξύ τους οικονομικών (ληξιπροθέσμων) εκκρεμοτήτων.

46. Την 28.2.2014, η έκτακτη Γ.Σ. της ΔΕΗ αποφάσισε συγκεκριμένες εκπτώσεις επί των τότε εγκεκριμένων από το Δ.Σ. της ΔΕΗ τιμολογίων Υ.Τ. για το έτος 2014, με δυνατότητα παράτασης για έναν ακόμη χρόνο. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο υπ' αριθμ. πρωτ. 2410/17.4.2015 υπόμνημα της ΔΕΗ προς την Επιτροπή, η ορισθείσα από τη Γενική Συνέλευση έκπτωση επί του Τιμολογίου Α5 που αφορά στην τιμολόγηση πελατών ΥΤ για την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ανερχόταν σε ποσοστό [15 -25] %.

47. Ακολούθησε ανταλλαγή πλούσιας αλληλογραφίας και από τις δύο πλευρές³², από την οποία προκύπτει η αδυναμία εξεύρεσης κοινώς αποδεκτής λύσης σε σχέση με το ύψος του τιμήματος προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ από τη ΔΕΗ. Στις 22.12.2014³³ και 31.12.2014³⁴ η ΔΕΗ απέστειλε προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ τις με αριθμούς ΓρΔ 3764/22.12.2014 και ΓρΔ/3854/31.12.2014 επιστολές, με τις οποίες την καλούσε για τελευταία φορά να υπογράψει την προταθείσα από την ίδια νέα σύμβαση με ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ προς τη ΔΕΗ, άλλως την ενημέρωνε ότι θα προέβαινε σε κάθε νόμιμη ενέργεια. Ειδικότερα, με τις από 22.12.2014 και 31.12.2014 επιστολές της, η ΔΕΗ κάλεσε την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ σε υπογραφή νέας σύμβασης, με τιμή το τιμολόγιο Α-5 της ΔΕΗ, όπως αυτό διαμορφώθηκε ύστερα από την απόφαση της Γ.Σ. της ΔΕΗ την 28.2.2014, και ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών, ενώ παράλληλα ανέφερε στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ότι θα προβεί, κατ' εφαρμογή της τελευταίας απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της, στις επιβαλλόμενες εκ του θεσμικού πλαισίου νόμιμες ενέργειες.

48. Ακολούθως, η ΔΕΗ, επικαλούμενη το άρθρο 39 παρ. 6 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες, απέστειλε προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και την ΑΔΜΗΕ τα από 2.1.2015 και από 19.1.2015 εξώδικα απενεργοποίησης των μετρητών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και άρσης εκπροσώπησης των μετρητών αυτής κατά τον Κώδικα Προμήθειας. Στο πρώτο εξ αυτών η ΔΕΗ αναφέρει μεταξύ άλλων ότι επειδή η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ δεν αποδέχεται τους όρους τιμολόγησης των πελατών Υ.Τ. οι οποίοι αποφασίσθηκαν στην από 28.02.2014 Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΔΕΗ και προβαίνει σε μερική –ακόμη και εάν ήθελε συνυπολογισθεί

³¹ Την 27.1.2014 πραγματοποιήθηκε και συνάντηση μεταξύ των εκπροσώπων των δύο μερών.

³² Συνημμένα Α4 – Α24 στο υπ' αρ. πρωτ. 1434/25.2.2015 υπόμνημα της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και του Ομίλου Μυτιληναίου.

³³ Συνημμένο Α25 στο υπ' αρ. πρωτ. 1434/25.2.2015 υπόμνημα.

³⁴ Συνημμένο Α27 στο υπ' αρ. πρωτ. 1434/25.2.2015 υπόμνημα.

στο σύνολό της η πρόταση εκχωρήσεως προς τη ΔΕΗ απαιτήσεων της προς τρίτους- καταβολή των οφειλομένων προς τη ΔΕΗ ποσών για τις καταναλώσεις των βιομηχανικών εγκαταστάσεων της, υπολογίζοντας μονομερώς, αυθαίρετα και καταχρηστικά την τιμή προμήθειας της καταναλισκόμενης το 2014 ηλεκτρικής ενέργειας επί τη βάση της τιμής της Διαιτητικής Απόφασης 1/31.10.2013 (παρότι η εν λόγω απόφαση αναφέρεται στο χρονικό διάστημα από [...] έως [...], διάστημα μετά το οποίο δεν παράγει αποτελέσματα), επειδή δεν εξοφλεί τις επιβληθείσες χρεώσεις (CO₂ και ΕΦΚ) παρότι λόγω της μη ολοκλήρωσης των σχετικών διαδικασιών από τις αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή νεότερης νομοθεσίας που επικαλείται, η ΔΕΗ έχει ήδη επιβαρυνθεί με τα σχετικά ποσά, επειδή οφείλει για περίοδο κατανάλωσης από 1.1.2014 έως 30.11.2014 το ποσό των [...]. ευρώ, επειδή έχει απορρίψει όλες τις προτάσεις τιμολόγησης που της έχουν απευθυνθεί στις πολύμηνες διαπραγματεύσεις και επειδή η ΔΕΗ υφίσταται σημαντική ζημία, δηλώνει ότι προβαίνει, κατ' επίκληση του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες, σε εντολή απενεργοποίησης μετρητών φορτίου της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε. και καλεί τον ΑΔΜΗΕ να προβεί αρμοδίως στις δέουσες προς τούτο ενέργειες.

49. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, με την από 06.01.2015 επιστολή της προς τη ΔΕΗ απάντησε ότι θα καταβάλει [...]. Επίσης η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ καλούσε τη ΔΕΗ σε συνάντηση προκειμένου να προσδιορίσουν τα μέρη το ακριβές ποσό που αντιστοιχεί [...] ³⁵ [...] ³⁶ [...].

50. Περαιτέρω, ο ΑΔΜΗΕ απάντησε στο ως άνω από 2.1.2015 εξώδικο της ΔΕΗ, δυνάμει της από 7.1.2015 εξώδικης δήλωσης, ότι: «... Ωστόσο, ο Κώδικας Διαχείρισης Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ο οποίος διέπει τη διαχείριση του Συστήματος Μεταφοράς και αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργεί η Εταιρεία μας ως προς την εκτέλεση των συναφών καθηκόντων της, δεν περιέχει καμία διάταξη σχετικά με τις ενέργειες που πρέπει να λάβουν χώρα σε περίπτωση εντολής απενεργοποίησης μετρητών φορτίου από τον Προμηθευτή, σύμφωνα με το άρθρο 39 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία μας δεν είναι σε θέση να προβεί σε καμία ενέργεια σχετικά με την εκτέλεση της εντολής απενεργοποίησης. Αντίθετα, θα προβεί στις ενέργειες που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - και συγκεκριμένα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 131 παρ. 3 αυτού, θα επικοινωνήσει άμεσα με τον Πελάτη στον οποίο αντιστοιχεί ο μετρητής, προκειμένου αυτός να υποδείξει, με σχετική δήλωσή του, τον τρόπο εκπροσώπησής του, ώστε να αντιστοιχίσει ανάλογα το μετρητή, άλλως θα μεριμνήσει για τη διακοπή της τροφοδοσίας του – εφόσον η ΔΕΗ Α.Ε. προβεί σε δήλωση παύσης εκπροσώπησης των μετρητών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε. μετά την πάροδο της προβλεπόμενης στον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας προθεσμίας και εφόσον συντρέχουν οι αναφερόμενες στα ανωτέρω κανονιστικά κείμενα προϋποθέσεις. Υπενθυμίζεται, ότι για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης τροφοδοσίας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε. και κατά τα οριζόμενα στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, η

³⁵ [...]

³⁶ Με αρ. πρωτ. ΝΥ 1768/22.1.2015 - Συνημμένο Α34 στο με στο με ημ. αρ. πρωτ. 1434/25.2.2015 Υπόμνημα της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και του Ομίλου Μυτιληναίου.

δήλωση παύσης εκπροσώπησης δεν μπορεί να ισχύσει πριν από την πάροδο τουλάχιστον δέκα (10) ημερών από την λήψη της εν λόγω δήλωσης από το Διαχειριστή. ...».

51. Ακολούθως, στο από 19.1.2015 εξώδικο η ΔΕΗ αναφέρει ότι: «*ΣΑΣ ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΟΤΙ υποβάλλουμε προς τον ΑΔΜΗΕ, κατ' άρθρο 39 παρ. 6 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (...), δήλωση παύσης εκπροσώπησης της «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.» ΚΑΙ ΟΤΙ διακόπτουμε την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας της «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Β.Ε.Α.Ε.» από την εταιρεία μας, σε κάθε περίπτωση καταγγέλλοντας την υπόψη σχέση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και ΖΗΤΟΥΜΕ από τον ΑΔΜΗΕ να προβεί σε κάθε νόμιμη ενέργεια που υπαγορεύεται σχετικά από την κείμενη νομοθεσία και ειδικότερα από τον Κώδικα Διαχείρισης Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας...».*

52. Εν τω μεταξύ, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ είχε υποβάλει την από 8.1.2015 καταγγελία και αίτηση λήψης ρυθμιστικών και προσωρινών μέτρων του ν. 4001/2011 ενώπιον της ΡΑΕ, ζητώντας: 1) να διαπιστωθεί ότι η εντολή απενεργοποίησης μετρητών φορτίου είναι παράνομη, ότι η ενεργοποίηση της διαδικασίας διακοπής ηλεκτροδότησης από τη ΔΕΗ είναι καταχρηστική, ότι ο μονομερής προσδιορισμός του τιμήματος ηλεκτρικής ενέργειας για το 2014 και η επίκληση της έλλειψης σύμβασης προμήθειας από τη ΔΕΗ αντιτίθεται στον Κώδικα Προμήθειας και 2) να επιβληθεί η αναστολή της εντολής απενεργοποίησης των μετρητών φορτίου και της παύσης εκπροσώπησης μέχρι την ημέρα έκδοσης απόφασης από την ΡΑΕ και η ουσιαστική και σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο και το δίκαιο του ανταγωνισμού διαπραγμάτευση εκ μέρους της ΔΕΗ.

53. Επ' αυτής η ΡΑΕ, [...].

54. Η ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ ΑΕ Όμιλος Επιχειρήσεων και η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ επίσης υπέβαλαν, κατά τα προεκτεθέντα, ενώπιον της ΕΑ, το υπ' αρ. πρωτ. 1434/25.02.2015 υπόμνημα επί της με αρ. πρωτ. 9677/10.12.2013 καταγγελίας³⁷. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης έρευνας για λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατ' αρ. 25 παρ. 5 ν. 3959/2011, απέστειλε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 του Ν. 3959/2011, σχετικά ερωτηματολόγια προς τη ΔΕΗ και την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 25 παρ. 5 του ν. 3959/2011.

55. Στις 25.03.2015 εξεδόθη η απόφαση της Ευρ. Επιτροπής [C(2015) 1942 final] με θέμα: «Κρατική ενίσχυση SA.38101 – Ελλάδα Εικαζόμενη κρατική ενίσχυση προς την Αλουμίνιον Α.Ε. με τη μορφή τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας κάτω του κόστους κατόπιν διαιτητικής απόφασης», σύμφωνα με την οποία η Ευρ. Επιτροπή εξέτασε το κατά πόσον χορηγήθηκε κρατική ενίσχυση στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ με τη μορφή τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας κάτω του κόστους κατ' εφαρμογήν της διαιτητικής απόφασης 1/2013 και αποφάσισε ότι το μέτρο δεν συνιστά κρατική ενίσχυση³⁸.

³⁷ Σε αυτό, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ως προς [...].

³⁸ Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, παρ. 44 επ.: «...εφόσον οι παράμετροι που συμφωνήθηκαν για τον καθορισμό του εν λόγω τιμολογίου καθορίστηκαν βάσει αντικειμενικών κριτηρίων της αγοράς και ένας συνετός ιδιώτης επενδυτής, βάσει των εν λόγω παραμέτρων και δεδομένων των περιστάσεων, θα συμφωνούσε να παραπέμψει τη διαφορά σε διαιτησία και να δεσμευτεί από την έκβασή της, θα πρέπει να αποκλειστεί το ενδεχόμενο πλεονεκτήματος υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. (45) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η εφαρμογή της αρχής του ΙΕΟΑ απαιτεί από αυτήν την εκτέλεση περίπλοκων οικονομικών εκτιμήσεων. Επίσης σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι οι παράμετροι για τον

56. Η ΔΕΗ, στο υπ' αριθμ. πρωτ. 2410/17.4.2015 υπόμνημά της προς την Επιτροπή ανέφερε ότι η ΔΕΗ και η ΑΔΜΗΕ ακολουθούν την ως άνω σύσταση της ΡΑΕ.

57. Στη συνέχεια, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2589/27.4.2015 έγγραφο, απεστάλη στην Επιτροπή το πρακτικό της από 11.3.2015 συνεδρίασης της Ολομέλειας της ΡΑΕ με θέμα την εξέταση της υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-191545/9.1.2015 καταγγελίας – αίτησης λήψης προσωρινών και ρυθμιστικών μέτρων της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ κατά της ΔΕΗ, στο οποίο αναφέρεται ότι η [...]

Επί της οικονομικής διαφοράς των ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και ΔΕΗ

58. Σχετικά με το ύψος της ανεξόφλητης οφειλής της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ προς τη ΔΕΗ, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής:

59. Στο από 2.1.2015 εξώδικό της για την απενεργοποίηση των μετρητών φορτίων της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ³⁹, η ΔΕΗ αναφέρει ανεξόφλητες οφειλές της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ύψους [...] ευρώ, για περίοδο καταναλώσεων ηλεκτρικής ενέργειας από 1.1.2014 έως 30.11.2014. Αμέσως μετά από την αποστολή του εν λόγω εξωδίκου, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ απέστειλε την προεκτεθείσα επιστολή προς τη ΔΕΗ⁴⁰, στην οποία ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι προτίθετο να καταβάλει άμεσα συγκεκριμένα ποσά που αφορούσαν [...] ⁴¹. Η ΔΕΗ απάντησε στη συγκεκριμένη επιστολή⁴² αναφέροντας ότι, [...].

60. Από τα σχετικά τιμολόγια της ΔΕΗ για το έτος 2014, όπως αυτά κατατέθηκαν στα σχετικά έγγραφα του υπ' αριθμ. πρωτ. 1434/25.2.2015 υπομνήματος της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ⁴³, προκύπτει ότι η συνολική κατανάλωση της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ το εν λόγω έτος ήταν[...].

61. Στη βάση αυτών, οι συνολικές χρεώσεις, όπως αυτές προκύπτουν από τα χρεωστικά και πιστωτικά τιμολόγια της ΔΕΗ προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας το έτος 2014, συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Περιγραφή	Ποσά
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]

καθορισμό του εφαρμοστέου τιμολογίου στην απόφαση διαιτησίας είχαν καθοριστεί όπως θα συνέβαινε και από ένα συνετό ιδιώτη επενδυτή της αγοράς, χωρίς να είναι απαραίτητο να υπεισέλθει σε κάθε λεπτομέρεια του ακριβούς υπολογισμού του εν λόγω τιμολογίου υποκαθιστώντας εκ των υστέρων το διαιτητικό δικαστήριο. Το τελικό τιμολόγιο που καθορίστηκε με την απόφαση διαιτησίας είναι σύμφωνο με τους όρους της αγοράς, ως λογική συνέπεια των ορθώς ορισθεισών παραμέτρων στο συνυποσχετικό διαιτησίας».

³⁹ Υπ' αριθμ. πρωτ. 23/5.1.2015.

⁴⁰ Η εν λόγω επιστολή κοινοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, και στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 70/8.1.2015.

⁴¹ Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ κατέβαλε [...]

⁴² Η απάντηση της ΔΕΗ κοινοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, και στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 71/8.1.2015.

⁴³ Βλ. σχετικά Γ-5α, Γ-5β, Γ-5γ, Γ-5δ, Γ-5ε, Γ-5στ, Γ-5ζ, Γ-5η, Γ-5θ, Γ-5ι, Γ-5ια, Γ-5ιβ και Γ-5ιγ του υπ' αριθμ. πρωτ. 1434/25.2.2015 υπομνήματος της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ.

[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...] ⁴⁴	[...]
[...] ⁴⁵	[...]
[...] ⁴⁶	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]

62. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 2148/1.4.2015 υπόμνημά της, κατέβαλε, μέχρι και το Μάρτιο του 2015, στη ΔΕΗ, για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας του έτους 2014, το ποσό των [...], εκ των οποίων το ποσό των [...] με ταμειακές αποπληρωμές και το ποσό των [...].

63. Ως εκ τούτου, στη βάση των παραπάνω, το ανεξόφλητο υπόλοιπο της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ προς τη ΔΕΗ για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας του έτους 2014, υπολογίσθηκε, το Μάρτιο του 2015, σε ποσό [...] EUR περίπου. Όπως προκύπτει από το από 14.1.2015 έγγραφο της προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ⁴⁷, [...]. Στο πλαίσιο αυτό, το υπολογισμένο παραπάνω ανεξόφλητο υπόλοιπο της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ανερχόταν σε [...].

64. Στο υπ' αριθ. πρωτ. 1434/25.2.2015 υπόμνημά της, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ δήλωσε καταβολές της εταιρίας προς τη ΔΕΗ ποσού περίπου [...] και αναφέρθηκε σε επιπλέον αξίωση της ΔΕΗ ποσού [...], ενώ και στην υπ' αριθ. πρωτ. 948/2.2.2015 Εξώδικη Απάντηση – Δήλωσή της προς τη ΔΕΗ⁴⁸, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ αναφέρθηκε σε καταβολές ύψους [...].

B. ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΣΑΣ

65. Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 9677/10.12.2013 καταγγελία, η συμπεριφορά της ΔΕΗ αποτελεί παράνομη άρνηση προμήθειας και συνέχισης συναλλακτικών σχέσεων, η οποία αναφέρεται ότι εκδηλώθηκε ιδίως: α) με την καταχρηστική και μονομερή καταγγελία της υπάρχουσας σύμβασης για το διάστημα έως την 31.12.2013 και β) με την καταχρηστική άρνηση της συνέχισης μιας συναλλακτικής σχέσης 55 ετών για το διάστημα από την 1.1.2014 και εφεξής. Κατά την καταγγέλλουσα, δηλώνοντας η ΔΕΗ, μονοπωλητής και μοναδικός πάροχος, ότι δεν επιθυμεί πλέον να έχει πελάτη την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και έχοντας προβεί σε συγκεκριμένες ενέργειες με τις οποίες έθεσε σε εφαρμογή την καταχρηστική της πρακτική, προέβη σε αντιανταγωνιστική άμεση διακοπή συναλλακτικής σχέσης. Στο βαθμό δε που η ΔΕΗ επιβάλλει την

⁴⁴ [...].

⁴⁵ [...]

⁴⁶ [...]

⁴⁷ Υπ. αρ. πρωτ [...].

⁴⁸ Η εν λόγω Εξώδικη Απάντηση – Δήλωση κοινοποιήθηκε στην ΑΔΜΗΕ και σε τέσσερις ακόμη παραλήπτες, μεταξύ των οποίων και η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

εφαρμογή του μονοπωλιακού τιμολογίου της στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ προκειμένου να συνεχίσει την προμήθεια προς την εταιρία προβαίνει σε έμμεση άρνηση συνέχισης μακράς συναλλακτικής σχέσης (constructive refusal to supply)⁴⁹.

66. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ίδια ως άνω με αριθ. 9677/2013 καταγγελία, η μη συμμόρφωση της ΔΕΗ προς τη με αρ. 1/2013 διαιτητική απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου της μόνιμης διαιτησίας της ΡΑΕ, η πρόσκληση για διαπραγμάτευση επί τη βάσει συγκεκριμένων επτά (7) τιμολογίων που δεν λαμβάνουν υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της και η μη τήρηση των Βασικών Αρχών Τιμολόγησης, όπως αυτές περιγράφονται στον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες⁵⁰, αποτελούν επιβολή μη δίκαιων τιμών από υπερδεσπόζουσα επιχείρηση, υπερβολική τιμολόγηση καθώς και διακριτική τιμολόγηση.

Γ. ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΕΗ

67. Μεταξύ άλλων, κατά τη ΔΕΗ⁵¹, η ΕΑ δεν δεσμεύεται από την κρίση του Διαιτητικού Δικαστηρίου (απόφαση 1/2013) περί καθορισμού της τιμής, διότι αφορά άλλο χρονικό πλαίσιο (για το χρονικό διάστημα μέχρι [...]) και είναι διαφορετικό το πεδίο αναφοράς της (αστική διαφορά). Περαιτέρω, κατά τη ΔΕΗ, το αίτημα των καταγγελλουσών είναι νόμω αβάσιμο υπό το δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού τόσο στο πλαίσιο αίτησης ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού (άρθρο 25 παραγρ. 5) όσο και στο πλαίσιο της τακτικής διαδικασίας ενώπιον της. Ειδικότερα:

(i) Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν έχει αρμοδιότητα να επιβάλλει μια ορισμένη συμπεριφορά αλλά μόνον να απαγορεύσει. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν οι καταγγέλλουσες ζητούν να επιβληθεί στην ΔΕΗ η προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος σε μια τιμή, την οποία και θεωρούν ως «δίκαιη».

(ii) Το γεγονός ότι αιτούνται τιμή, η οποία διαφέρει από την προτεινόμενη από τη ΔΕΗ τιμή κατά μόνον το [...], σημαίνει ότι μια τέτοια τιμή δεν μπορεί να συνιστά εκμεταλλευτικό ανταγωνισμό κατά το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού.

(iii) Ακόμα και αν η αιτούμενη από τη ΔΕΗ τιμή ήθελε κριθεί καταχρηστική, και πάλι, κατά την άποψη της καθ' ης, κάθε Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν είναι δυνατόν να ορίσει τη δίκαιη από αστική άποψη τιμή. Αυτή είναι αποτέλεσμα της προσφοράς και ζήτησης.

(iv - v) Δεν είναι αποστολή της ΕΑ αφενός να αποτρέψει «άδικες και υπερβολικές χρεώσεις», αλλά μόνον να αποτρέψει την επιβολή τιμών που συνιστούν κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, αλλιώς η Επιτροπή Ανταγωνισμού λειτουργεί ως αγορανομική αρχή ή ως εναλλακτικό (διαιτητικό ή μη) δικαστήριο.

(vi) Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν δικαιούται να εξετάσει την κοστοστρέφεια των τιμών, την οποία αιτούνται οι καταγγέλλουσες, αλλά μόνον η ΡΑΕ μπορεί.

---

⁴⁹ Βλ. Απόφαση 2001/892/ΕΚ της Επιτροπής της 25^{ης} Ιουλίου (COMP/C-1/36.915-Deutsche Post AG), σκ. 103 και Απόφαση της Επιτροπής της 21^{ης} Δεκεμβρίου 1993 (IV/34.689 - Sea Containers κατά Stena Sealink Προσωρινά μέτρα), σκ. 70-74.

⁵⁰ Βλ. ΦΕΚ Β 832/9.4.2013.

⁵¹ Βλ. Υπόμνημα ΔΕΗ 17.04.2015.

68. Τέλος, κατά την καθ' ης υφίσταται αδυναμία της Επιτροπής Ανταγωνισμού να διατάξει ένα νόμο αβάσιμο αίτημα, ήτοι τον καθορισμό της «δίκαιης» κατά τους αντιδίκους τιμής (τιμή διαιτησίας), και άρα δεν υφίσταται αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως προς αυτό το σημείο, ενώ επίσης, επειδή αυτό είναι το βασικό σημείο της αστικής μεταξύ τους διαφοράς, και βάση της διακριτικής μεταχείρισης, ελλείπει η αρμοδιότητα της ΕΑ στην προκείμενη διαφορά.

V. ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΑΣΗ – ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

69. Κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπηρεσίας, σε συνέχεια των ως άνω αναφερόμενων καταγγελιών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ κατά της ΔΕΗ και της σχετικής έρευνας των υπηρεσιών της Ε.Α. εκδόθηκε η υπ' αριθ. 4737/22.7.2015 Έκθεση, η οποία αποτύπωσε τα συμπεράσματα της προκαταρκτικής έρευνας της υπηρεσίας, αφού εξετάστηκαν όλα τα στοιχεία του φακέλου και οι εκατέρωθεν αιτιάσεις των μερών.

V.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

1.1 Ορισμός σχετικής αγοράς προϊόντος

70. Στις Αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού με αριθμό 339/V/2007, 446/V/2009, 458/V/2009 και 389/V/2008 όσον αφορά στην ηλεκτρική ενέργεια, και σύμφωνα με το ν. 4001/2011 για τη «Λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις»⁵², διακρίνονται οι εξής ενεργειακές δραστηριότητες – αγορές:

- α) η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας,
- β) η μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ),
- γ) η διανομή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) και
- δ) η προμήθεια και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες (τελικούς καταναλωτές).

71. Σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4737/22.7.2015 Έκθεση, στην υπό εξέταση υπόθεση, οι αναφερόμενες από την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και τον ΟΜΙΛΟ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ πρακτικές αφορούν στη συναλλακτική συμπεριφορά της ΔΕΗ κατά την προμήθεια (πώληση) στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία των βιομηχανικών της εγκαταστάσεων, ήτοι αφορούν στη (λιανική) αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες - τελικούς καταναλωτές.

72. Επιπλέον, τόσο η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ όσο και ο ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ είναι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας, ήτοι ανταγωνιστές της ΔΕΗ στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

73. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της εξέτασης της παρούσας υπόθεσης, ως σχετικές οριοθετούνται κατ' αρχήν οι εξής αγορές ηλεκτρικής ενέργειας: α) η αγορά παραγωγής

⁵² ΦΕΚ Α' 179/2011. Ομοίως και σύμφωνα με τις διατάξεις του προϊσχύσαντος ν. 2773/1999.

ηλεκτρικής ενέργειας (χονδρεμπορική αγορά), σύμφωνα και με την οριοθέτηση των προηγούμενων Αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και β) η (λιανική) αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες - τελικούς καταναλωτές.

74. Αναφορικά με τη λιανική αγορά προμήθειας σημειώνεται ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού, στην Απόφαση υπ' αριθ. 389/V/2008, έχει προβεί σε διάκριση μεταξύ πελατών Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) και πελατών Μέσης (Μ.Τ.) και Χαμηλής Τάσης (Χ.Τ.) και έχει κρίνει ότι η λιανική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες Υ.Τ. αποτελεί ξεχωριστή αγορά. Αντίστοιχα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προκρίνει διακριτές αγορές λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για πελάτες Υ.Τ. και Μ.Τ. ή Χ.Τ.⁵³.

75. Σε κάθε περίπτωση, για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης και δεδομένου ότι οποιοσδήποτε εναλλακτικός ορισμός της αγοράς δεν μεταβάλλει τα αποτελέσματα της προκαταρκτικής αξιολόγησης σχετικά με τη θέση της ΔΕΗ σε αυτήν και των εξεταζόμενων συμπεριφορών της, η ακριβής οριοθέτηση της αγοράς μπορεί να μείνει ανοικτή. Για τις ανάγκες της ανάλυσης, γίνεται δεκτό ότι η λιανική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες Υ.Τ. αποτελεί διακριτή αγορά σε σχέση με την προμήθεια σε άλλους πελάτες.

1.2 Ορισμός σχετικής γεωγραφικής αγοράς

76. Δεδομένων των πραγματικών και νομικών εμποδίων εισόδου που παρατηρούνται στη σχετική αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ως σχετική γεωγραφική αγορά νοείται το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας. Η διαπίστωση αυτή συνάδει τόσο με τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού όσο και με τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι όλες οι σχετικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας είναι εθνικές, κυρίως λόγω των περιορισμών στη δυναμικότητα διαθέσιμης ισχύος στις διασυνδέσεις με γειτονικές χώρες⁵⁴.

77. Ωστόσο, σύμφωνα με προηγούμενες Αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού⁵⁵ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁵⁶, η σχετική γεωγραφική αγορά της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να διαχωριστεί περαιτέρω σε δύο επιμέρους αγορές που αφορούν στο διασυνδεδεμένο (interconnected system) και μη διασυνδεδεμένο σύστημα (non – interconnected system). Στο διασυνδεδεμένο σύστημα περιλαμβάνεται η ηπειρωτική Ελλάδα και ένα μέρος των νησιών, ενώ στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα περιλαμβάνεται το σύνολο σχεδόν των νησιών της χώρας (Ρόδος, Κρήτη, Λέσβος, Σάμος, κ.λπ.), τα οποία δεν συμμετέχουν στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό⁵⁷ και βασίζονται σε αυτόνομους πετρελαϊκούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν υπάρχουν ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των δύο συστημάτων και σε συνδυασμό με το ότι οι συνθήκες παραγωγής

⁵³ Αποφάσεις της Επιτροπής Μ.1346 EDF / LONDON ELECTRICITY, σκ. 16· Μ.3268 SYDKRAFT / GRANINGE, σκ. 78· Μ.5224 EdF/ British Energy, σκ. 86.

⁵⁴ Βλ. Αποφάσεις Επιτροπής Ανταγωνισμού 389/V/2008, 458/V/2009, 339/V/2007, 208/Π/2002, 190/Π/2001 και 120/Π/2000 και Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M.4180 GDF/SUEZ, COMP/M.2857 ECS/IEH, COMP/M.3075 ECS/Intercommunales COMP/M.3318 ECS/Sibelga, COMP M.3883 GDF/Centrica/SPE, COMP M.3729 EDF/AEM/EDISON.

⁵⁵ Βλ., για παράδειγμα, απόφαση ΕΑ 458/V/2009.

⁵⁶ Βλ. απόφαση Ευρ. Επιτροπής της 5.3.2008 για τα δικαιώματα χρήσης λιγνίτη από τη ΔΕΗ Α.Ε.

⁵⁷ Σχετικά με τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό βλ. κατωτέρω.

ηλεκτρικής ενέργειας στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα της χώρας (διαφορετικές διαδικασίες αδειοδότησης για κατασκευή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, απουσία ανταγωνισμού στην αγορά της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας) διαφέρουν σημαντικά σε σχέση με την ηπειρωτική Ελλάδα και τα διασυνδεδεμένα νησιά, μπορεί να θεωρηθεί ότι το κάθε ένα σύστημα εξυπηρετεί διαφορετική σχετική γεωγραφική αγορά.

78. Συνεπώς, με βάση την ανωτέρω ανάλυση και για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, ως σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται η περιοχή που εξυπηρετείται από το διασυνδεδεμένο σύστημα, καθώς οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών υπό επαρκώς ομοιογενείς όρους ανταγωνισμού οι οποίοι διαφέρουν σημαντικά από άλλες περιοχές (μη διασυνδεδεμένο σύστημα).

79. Περαιτέρω, ως προς την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε προηγούμενες αποφάσεις τους ορίζουν ως γεωγραφική αγορά το σύνολο της ελληνικής επικράτειας⁵⁸. Για τους σκοπούς της παρούσας, η σχετική γεωγραφική αγορά σε σχέση με την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής θεωρείται ομοίως ότι περιλαμβάνει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας όπου οι δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις ανταγωνίζονται μεταξύ τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 2 Ν. 3959/2011 ΚΑΙ 102 ΣΛΕΕ

80. Οι προϋποθέσεις εφαρμογής της απαγόρευσης του άρθρου 2 του ν. 3959/2011 (κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης) είναι:

α) Η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης στο σύνολο ή μέρος της σχετικής προϊόντικής και γεωγραφικής αγοράς και

β) Η καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας αυτής θέσης.

81. Αντίστοιχες με τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 2 του ν. 3959/2011 είναι και οι βασικές προϋποθέσεις που τάσσονται για την εφαρμογή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ. Ουσιαστικά, μοναδική επιπλέον προϋπόθεση εφαρμογής της ενωσιακής διάταξης, σε σχέση με τη διάταξη του εθνικού δικαίου, αποτελεί η δυνατότητα επηρεασμού του ενδοκοινοτικού εμπορίου – προϋπόθεση που πιθανολογείται ότι συντρέχει εν προκειμένω, δεδομένου ότι η ΔΕΗ δραστηριοποιείται σε όλη την ελληνική επικράτεια, κατέχει δε σχεδόν μονοπωλιακή θέση σε αυτήν και οι πρακτικές της καταλαμβάνουν και επηρεάζουν το σύνολο της ελληνικής αγοράς, ενώ περαιτέρω, υφίστανται εισαγωγές και εξαγωγές προς χώρες της Ένωσης και η ηλεκτρική ενέργεια αποτελεί αντικείμενο διασυνοριακών συναλλαγών (βλ. κατωτέρω).

Δεσπόζουσα θέση

82. Σύμφωνα με πάγια εθνική και ενωσιακή νομολογία, μία επιχείρηση κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά όταν διαθέτει τέτοιο βαθμό οικονομικής ισχύος που της παρέχει τη δυνατότητα

---

⁵⁸ Βλ. απόφαση ΕΑ 577/VI/ 2013 παρ. 55, απόφαση ΕΑ 389/V/2008 παρ. 3.1 σελ. 8, επίσης και απόφαση της Ευρ. Επιτροπής της 14.03.2006 COMP/M.3868-DONG/Elsam/Energi E2, παρ. 272 και απόφαση της Ευρ. Επιτροπής της 17.03.2010 υπόθεση COMP/39.386 παρ. 23-24 (με περαιτέρω παραπομπές).

να εμποδίζει τη διατήρηση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά και της επιτρέπει να υιοθετεί ανεξάρτητη συμπεριφορά έναντι των ανταγωνιστών της, των πελατών της και, τελικά, των καταναλωτών⁵⁹. Τα ιδιαίτερος υψηλά μερίδια αγοράς, συνιστούν, καθαυτά, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, τεκμήριο ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης στην αγορά⁶⁰. Για παράδειγμα, στην απόφαση ΑΚΖΟ κατά Επιτροπής και σε πολλές άλλες περιπτώσεις⁶¹, τα Ενωσιακά Δικαστήρια έκριναν ότι μερίδιο αγοράς 50% ή περισσότερο συνιστά ιδιαίτερα σημαντικό μερίδιο που αποτελεί καθαυτό (ελλείψει εξαιρετικών περιστάσεων) απόδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης⁶².

ΔΟΜΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

1.3 Η αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (χονδρεμπορική αγορά)

83. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα προέρχεται κυρίως από θερμοηλεκτρικούς σταθμούς, με πρωτογενή πηγή το λιγνίτη και το φυσικό αέριο, και από ΑΠΕ. Συγκεκριμένα, η εγκατεστημένη ισχύς στο διασυνδεδεμένο σύστημα κατά το 2014 ήταν ως εξής⁶³:

- Μονάδες Φυσικού Αερίου 4.906 MW (28%),
- Λιγνιτικές Μονάδες 4.456 MW (25%),
- ΑΠΕ 4.464 MW (25%),
- Υδροηλεκτρικές Μονάδες 3.173 MW (18%) και
- Πετρελαϊκές Μονάδες 698 MW (4%).

84. Η ΔΕΗ διαθέτει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα ότι είναι η μόνη παραγωγός στην ελληνική αγορά που περιλαμβάνει στο ενεργειακό της μείγμα (εγκατεστημένη ισχύς) όλες τις πρωτογενείς πηγές ενέργειας, ήτοι μονάδες φυσικού αερίου, λιγνιτικές, υδροηλεκτρικές και πετρελαϊκές μονάδες, καθώς και μονάδες ΑΠΕ [...].

85. Αντίθετα, οι ανεξάρτητοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας (ELPEDISON, PROTERGIA, KORINTHOS POWER, ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και ΗΡΩΝ) παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από μονάδες φυσικού αερίου και από ΑΠΕ.

⁵⁹ Βλ. ΔΕΚ 27/76 United Brands σκ. 65, 85/76 Hoffmann-La Roche σκ. 38, 322/81 Michelin (Michelin I) σκ. 57, ΠΕΚ T-201/2004 Microsoft, σκ. 229, ΔΕφαθ 1983/2010, σκ. 4.

⁶⁰ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΔΕφαθ 869/2013 σκ. 35: «Στις περιπτώσεις που το μερίδιο αγοράς είναι ιδιαίτερα υψηλό και διατηρείται έτσι για μεγάλο χρονικό διάστημα, τότε, εφόσον δεν συντρέχουν άλλες εξαιρετικές περιστάσεις, το στοιχείο τούτο αρκεί για την απόδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης της επιχειρήσεως», ομοίως και ΔΕφαθ 2265/2010 σκ. 30, ΔΕφαθ 2116/2004, σκ. 7, ΔΕφαθ 1983/2010, σκ. 4, ΔΕΚ 85/76, Hoffmann-La Roche σκ. 39-41, απόφαση ΔΕΚ της 3.07.1991, ΑΚΖΟ Chemie BV κατά Επιτροπής στην υπόθ. C-62/86, σκ. 59 επ., ΠΕΚ T-30/89 Hilti σκ. 90.

⁶¹ Βλ. απόφαση ΠΕΚ της 30.01.2007, France Télécom SA κατά Επιτροπής, υπόθ. T-340/03, Συλλ. II-107, σκ. 100 και 103 και απόφαση ΠΕΚ της 30.09.2003, Atlantic Container Line AB κ.ά. κατά Επιτροπής, συνεκδ. υποθ. T-191/98, T-212/98 έως T-214/98, σκ. 907, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12.12.1991, T-30/89, Hilti κατά Επιτροπής, Συλλ. II-1439, σκ. 89, και της 6.10.1994, T-83/91, Tetra Pak κατά Επιτροπής, Συλλ. II-755, σκ. 109.

⁶² Βλ. και ΔΕΚ 85/76, Hoffmann-La Roche passim, ΠΕΚ T-30/89 Hilti κατά Επιτροπής σκ. 92 (με περαιτέρω παραπομπές), ομοίως και ΔΕφαθ 869/2013, σκ. 35 προπαρατεθείσα.

⁶³ Στοιχεία από την Έκθεση Πεπραγμένων της ΡΑΕ για το έτος 2014.

86. Σε επίπεδο εγκατεστημένης ισχύος, το μερίδιο της ΔΕΗ επί του συνόλου των συμβατικών τεχνολογιών (πλην ΑΠΕ) ανήλθε στο [75-85]% το 2014, ενώ το μερίδιο της εγκατεστημένης ισχύος των συμβατικών τεχνολογιών της ΔΕΗ, ως προς το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων και των ΑΠΕ, ήταν [55-65]% το 2014.

87. Η ΔΕΗ διαθέτει, διαχρονικά μέχρι και σήμερα, το σύνολο (100%) των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής από λιγνίτη και όλους τους μεγάλους υδροηλεκτρικούς σταθμούς. Οι λιγνιτικές και υδροηλεκτρικές μονάδες, δεδομένου ότι διαθέτουν το χαμηλότερο μεταβλητό κόστος και εξασφαλίζουν, κατ' αυτό τον τρόπο, τη συνεχή και ακώλυτη ένταξή τους στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό⁶⁴, δύνανται να τροφοδοτούν αδιαλείπτως το σύστημα⁶⁵, σε αντιδιαστολή προς τις θερμοηλεκτρικές μονάδες συνδυασμένου και ανοικτού κύκλου με καύσιμο το φυσικό αέριο και τις πετρελαϊκές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίες λειτουργούν κυρίως ως αιχμιακές.

88. Τα μερίδια των εταιριών παραγωγής, ανά πρωτογενή πηγή ενέργειας και τεχνολογία παραγωγής (πλην ΑΠΕ), στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα το 2014 διαμορφώθηκαν ως εξής⁶⁶:

- ΔΕΗ [85-95]%
  - ο ΔΕΗ Λιγνιτικές Μονάδες [65-75]%,
  - ο ΔΕΗ Μονάδες Φυσικού Αερίου Συνδυασμένου Κύκλου (CCGT) [10-15]%,
  - ο ΔΕΗ Υδροηλεκτρικές Μονάδες [10-15]%,
  - ο ΔΕΗ Μονάδες Φυσικού Αερίου Ανοικτού Κύκλου (OCGT) [0-5]% και
  - ο ΔΕΗ Πετρελαϊκές Μονάδες [0-5]%.
- ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΗΛΙΝΑΙΟΥ [5-10]%
  - ο ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ Μονάδα Φυσικού Αερίου ΣΗΘΥΑ [0-5]%,
  - ο ΠΡΟΤΕΡΓΙΑ Μονάδα Φυσικού Αερίου Συνδυασμένου Κύκλου (CCGT) [0-5]%,
  - ο ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Μονάδα Φυσικού Αερίου Συνδυασμένου Κύκλου (CCGT) [0-5]%,
- ΕΛΠΕΔΙΣΟΝ Μονάδες Φυσικού Αερίου Συνδυασμένου Κύκλου (CCGT) [0-5]%,
- ΗΡΩΝ [0-5]%
  - ο ΗΡΩΝ Μονάδα Φυσικού Αερίου Συνδυασμένου Κύκλου (CCGT) [0-5]%,
  - ο ΗΡΩΝ Μονάδα Φυσικού Αερίου Ανοικτού Κύκλου (OCGT) [0-5]%,

89. Σύμφωνα με τη ΡΑΕ⁶⁷, ο δείκτης συγκέντρωσης ΗΗΙ (Herfindahl – Hirschman Index) στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκε αισθητά το 2014, και έφθασε στις 8.091 μονάδες, από 6.553 που ήταν το 2013, αποτυπώνοντας σε σημαντικό βαθμό τη συρρίκνωση των ανεξάρτητων παραγωγών.

⁶⁴ Για λεπτομέρειες σχετικά με τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό, βλ. κατωτέρω.

⁶⁵ Βλ. και επόμενες παραγράφους.

⁶⁶ Στοιχεία από την Έκθεση Πεπραγμένων της ΡΑΕ για το έτος 2014.

⁶⁷ Στοιχεία από την Έκθεση Πεπραγμένων της ΡΑΕ για το έτος 2014.

90. Συνεπώς, στην αγορά της παραγωγής και χονδρικής προμήθειας η ΔΕΗ κατέχει μερίδιο [85-95]% και [75-85]% στην εγκατεστημένη ισχύ στο διασυνδεδεμένο σύστημα το 2014. Και σε αυτή την αγορά, τα μερίδια αγοράς της καθ' ης αποτελούν ασφαλή δείκτη για το βαθμό ισχύος της και είναι υπερπολλαπλάσια από εκείνα του σημαντικότερου ανταγωνιστή της. Η θέση και η ισχύς των ανταγωνιστών της, εκτιμώμενη τόσο μεμονωμένα (σε σχέση με τον επόμενο ανταγωνιστή – την ELPEDISON και ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ εκάστη με [0-5]%), όσο και σωρευτικά (σε σχέση με το σύνολο των ανταγωνιστών της – οι οποίοι συνολικά κατέχουν [10-15]%) είναι εξαιρετικά περιορισμένη, ενώ ο δείκτης συγκέντρωσης ΗΗΙ στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκε αισθητά το 2014, κατά τα προεκτεθέντα. Και τούτο παρόλο που οι ανταγωνιστές της ΔΕΗ είναι ισχυροί όμιλοι δραστηριοποιούμενοι στον κλάδο της ενέργειας και εκτιμάται ότι διαθέτουν την πείρα και τα οικονομικά μέσα για την είσοδο και την επέκτασή τους σε νέες αγορές. Εξάλλου η δεσπόζουσα θέση της ΔΕΗ ενισχύεται από πλήθος εθνικών και ενωσιακών αποφάσεων⁶⁸. Τα ανωτέρω και ιδίως η κατοχή αυτών των μεριδίων αγοράς σε βάθος χρόνου και με μικρές διακυμάνσεις, ακόμη και μετά τη νομοθετική απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, κατατείνουν στο συμπέρασμα ότι η ΔΕΗ κατέχει δεσπόζουσα θέση.

91. Ως εκ τούτου, στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (χονδρεμπορική αγορά), η ΔΕΗ πιθανολογείται ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση.

Λειτουργία της αγοράς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

92. Η χονδρική προμήθεια ενέργειας λειτουργεί με βάση τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (HEΠ), ο οποίος συνιστά το μοντέλο για την οργάνωση της χονδρεμπορικής αγοράς⁶⁹. Το μοντέλο περιλαμβάνει υποχρεωτικές προσφορές των παραγωγών για το σύνολο της ισχύος τους και αντίστοιχα υποβολή προσφορών των προμηθευτών για το σύνολο της ζήτησής τους, αποκλείοντας οποιαδήποτε διμερή συμβόλαια φυσικής παράδοσης ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ παραγωγών και προμηθευτών. Είναι, δηλαδή, ένα είδος υποχρεωτικής κοινοπραξίας (mandatory pool), στην οποία όμως επιτρέπονται οι συμβάσεις οικονομικών διαφορών⁷⁰. Η καθημερινή λειτουργία της αγοράς ρυθμίζεται από τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής

⁶⁸ Βλ. απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 5.3.2008 C(2008) 824 παρ. 177, απόφαση ΓενΔικ στην υπόθ., T-169/08 ΔΕΗ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, απόφαση ΔΕΚ C-553/12P. Βλ. σχετικά ενδεικτικά και απόφαση ΡΑΕ 307/2013, ΕΑ 458/2009.

⁶⁹ Στην Ημερήσια Χονδρεμπορική Αγορά Ενέργειας συναλλάσσεται το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται και καταναλώνεται στο διασυνδεδεμένο σύστημα, και σε αυτήν προσφέρουν ηλεκτρική ενέργεια και αμείβονται οι εγχώριοι παραγωγοί και οι εισαγωγείς και, αντίστοιχα, απορροφούν και χρεώνονται οι εκπρόσωποι του εγχώριου φορτίου και οι εξαγωγείς.

Βλ. http://www.rae.gr/site/categories_new/electricity/market/wholesale/individual_markets.csp.

⁷⁰ Ο σκοπός των συμβολαίων διαφοράς (Contracts for Differences - CFDs) είναι να παρέχουν σταθερότητα και προβλεψιμότητα στις μελλοντικές ροές εσόδων/πληρωμών. Στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, ένα CFD είναι μια μακροπρόθεσμη σύμβαση μεταξύ ενός παραγωγού και ενός καταναλωτή που επιτρέπει στον παραγωγό τη σταθεροποίηση των εσόδων του και στον καταναλωτή τη σταθεροποίηση των πληρωμών του σε ένα προσυμφωνημένο επίπεδο (Strike Price) για τη διάρκεια της σύμβασης. Στα CFDs, οι πληρωμές γίνονται τόσο από τον καταναλωτή στον παραγωγό όσο και το αντίστροφο, ήτοι από τον παραγωγό στον καταναλωτή. Για παράδειγμα σε ένα CFD, όταν η τιμή της αγοράς (Οριακή Τιμή Συστήματος στον HEΠ) για την ηλεκτρική ενέργεια είναι κάτω από την προσυμφωνημένη τιμή άσκησης (Strike Price) που καθορίζεται στη σύμβαση CFD, ο καταναλωτής πληρώνει τον παραγωγό την διαφορά. Ωστόσο, όταν η τιμή αναφοράς είναι πάνω από την τιμή άσκησης, ο παραγωγός πληρώνει στον καταναλωτή την διαφορά.

Ενέργειας. Η λειτουργία της αγοράς και η εκκαθάριση των συναλλαγών πραγματοποιείται από τον ΛΑΓΗΕ.

93. Οι ημερήσιες χονδρεμπορικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζονται με δημοπρασίες (auctions) για κάθε μία ώρα της ημέρας ξεχωριστά. Κάθε συμμετέχων στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας προσφέρει ζεύγη τιμών και ποσοτήτων στο σύστημα (έγχυση ενέργειας), στο οποίο καθορίζεται (εκκαθαρίζεται) η προσφορά και η ζήτηση ενέργειας για κάθε ώρα της επόμενης ημέρας (day ahead market). Η τιμή που διαμορφώνεται στην αγορά και η ποσότητα εκκαθάρισης προσδιορίζονται σαν αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας. Συγκεκριμένα, ο ΛΑΓΗΕ κατατάσσει τις προσφορές ξεκινώντας από τη χαμηλότερη και προγραμματίζει ποιος σταθμός θα παράγει και πόσο ανά ώρα βασιζόμενος σε εκτίμηση της αντίστοιχης ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας ανά ώρα την επόμενη ημέρα. Οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να αποφασίσουν να προσφέρουν ηλεκτρική ενέργεια από τους σταθμούς παραγωγής τους σε επίπεδα τιμών μεγαλύτερα από το μακροχρόνιο οριακό κόστος των μονάδων τους, με κατόφλι το μεταβλητό τους κόστος και ανώτατο όριο προσφοράς καθορισμένο ρυθμιστικά στα 150€/MWh⁷¹.

94. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το κόστος της ακριβότερης προσφοράς που, σύμφωνα με τον προγραμματισμό, εντάσσεται στο σύστημα ορίζεται ως η Οριακή Τιμή του Συστήματος (ΟΤΣ – System Marginal Price). Σε γενικές γραμμές, η ΟΤΣ συμπίπτει με την προσφορά της τελευταίας (της πιο ακριβής) μονάδας που πρέπει να λειτουργήσει για να καλυφθεί η ζήτηση. Τελικά, καλούνται να λειτουργήσουν οι μονάδες εκείνες που υπέβαλαν προσφορές μικρότερες ή ίσες με την ΟΤΣ και αμείβονται όλες στην ΟΤΣ και όχι στην τιμή που προσέφερε η κάθε μία.

95. Ουσιαστικά, η ΟΤΣ διαμορφώνεται από τις τιμές της εγχόμενης στο σύστημα ενέργειας, η οποία προέρχεται από τις θερμικές μονάδες (λιγνίτης, φυσικό αέριο) της ΔΕΗ και των ανεξάρτητων ηλεκτροπαραγωγών. Αντιθέτως, η ενέργεια που προέρχεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ - φωτοβολταϊκά, αιολικά, μικρά υδροηλεκτρικά) και Συμπαράγωγή Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ - η οποία εξομοιώνεται ρυθμιστικά με την παραγωγή από ΑΠΕ) εγγέεται κατά προτεραιότητα στο σύστημα και πληρώνεται με εγγυημένα ρυθμιστικά καθοριζόμενα (μη ανταγωνιστικά⁷²) τιμολόγια.

1.4 Η λιανική αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας

96. Στη λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας το 2014 δραστηριοποιούνταν συνολικά οκτώ (8) προμηθευτές, ήτοι:

- α) ΔΕΗ Α.Ε.,
- β) ELPEDISON ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.,
- γ) WATT & VOLT Α.Ε.,
- δ) ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε.,
- ε) GREEK ENVIRONMENTAL & ENERGY NETWORK Α.Ε.,
- στ) VOLTERRA Α.Ε.,

⁷¹ Οι παραγωγοί προσφέρουν τιμές και ποσότητες διαθέσιμης ισχύος για κάθε μονάδα (σταθμό) παραγωγής ξεχωριστά.

⁷² Ήτοι δεν ανταγωνίζονται τις θερμοηλεκτρικές μονάδες κατά την υποβολή προσφορών έγχυσης για τη διαμόρφωση του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού.

ζ) PROTERGIA ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Ε. και
η) NRG TRADING Α.Ε.

97. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει το πλήθος των πελατών ανά τάση σύνδεσης και προμηθευτή στο διασυνδεδεμένο σύστημα κατά το έτος 2014⁷³.

Πλήθος Πελατών ανά Τάση Σύνδεσης και Μερίδια Αγοράς (2014)								
Εταιρία	Χαμηλή Τάση		Μέση Τάση		Υψηλή Τάση		Σύνολο Αγοράς	
	Πλήθος Πελατών	Μερίδιο	Πλήθος Πελατών	Μερίδιο	Πλήθος Πελατών	Μερίδιο	Πλήθος Πελατών	Μερίδιο
ΔΕΗ	[...]	[95-100]%	[...]	[85-95]%	[...]	[95-100]%	[...]	[95-100]%
ELPEDISON	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
WATT & VOLT	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΗΡΩΝ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
G.E. & E.N.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
PROTERGIA	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
VOLTERRA	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
NRG	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΣΥΝΟΛΟ	6.575.198	100%	10.257	100%	161	100%	6.585.616	100%

98. Ως προς τα μερίδια αγοράς σημειώνεται ότι η ΔΕΗ κατά το 2014 ήταν ο βασικός προμηθευτής στο σύνολο της λιανικής αγοράς του διασυνδεδεμένου συστήματος⁷⁴ εκπροσωπώντας το [95-100]% του συνολικού αριθμού πελατών. Σημειώνεται, επιπλέον, ότι στην κατηγορία των πελατών με σύνδεση Υ.Τ., ήτοι στην κατηγορία όπου κατατάσσεται η καταγγέλλουσα εταιρία ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, η ΔΕΗ κατέχει το [95-100]% της αγοράς.

99. Επομένως, εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η ΔΕΗ ελέγχει διαχρονικά την αγορά της λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στη χαμηλή, μεσαία και υψηλή τάση, με μερίδια ύψους από [85-95]% έως και [95-100]% στην Υψηλή Τάση⁷⁵ ⁷⁶. Τα μερίδια αυτά αποτελούν κατά τα ανωτέρω ασφαλή δείκτη για το βαθμό ισχύος της. Ως εκ τούτου,

⁷³ Στοιχεία από την Έκθεση Πεπραγμένων της ΡΑΕ για το έτος 2014.

⁷⁴ Στα μη διασυνδεδεμένα νησιά η ΔΕΗ παραμένει ο αποκλειστικός προμηθευτής (μονοπωλητής) ηλεκτρικής ενέργειας σε όλους τους τελικούς καταναλωτές.

⁷⁵ Βλ. ανωτέρω, πίνακα σε παρ. 97.

⁷⁶ Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα της ΔΕΗ σχετικά με το μερίδιο της στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας: «Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. είναι η μεγαλύτερη εταιρία παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, με περίπου [...] πελάτες. Διαθέτει μια μεγάλη υποδομή σε εγκαταστάσεις ορυχείων λιγνίτη, παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Κατέχει περίπου το [65-75]% της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής στην Ελλάδα συμπεριλαμβάνοντας στο ενεργειακό της μείγμα λιγνιτικούς, υδροηλεκτρικούς και πετρελαϊκούς σταθμούς, καθώς και σταθμούς φυσικού αερίου, αλλά και μονάδες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)». Περαιτέρω αναφορικά με το μερίδιο της ΔΕΗ στην αγορά προμήθειας, στο από 27/11/2012 Δελτίο Τύπου της ΔΕΗ με τα «Αποτελέσματα Εννεαμήνου 2012» αναφέρονται τα εξής: «Τα έσοδα από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών, αυξήθηκαν κατά € 587,4 εκατ. (+15,6%), από € 3.760,1 εκατ. το εννεάμηνο του 2011 σε € 4.347,5 εκατ., ως αποτέλεσμα της αύξησης των τιμολογίων στη ΧΤ και ΜΤ αλλά και του όγκου των πωλήσεων κατά 6,8% (2.533 GWh). Το μερίδιο της ΔΕΗ στη λιανική αγορά αυξήθηκε κατά μέσο όρο σε [95-100]% έναντι [85-95]% το εννεάμηνο του 2011».

με οποιοδήποτε εναλλακτικό ορισμό της σχετικής αγοράς λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, είτε δηλαδή θεωρηθεί η αγορά το σύνολο των πελατών είτε περιοριστεί στην υποαγορά Υ.Τ., όπου δραστηριοποιείται η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, η ΔΕΗ πιθανολογείται ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση.

Χαρακτηριστικά της ζήτησης της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ

100. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ αποτελεί βιομηχανία έντασης ενέργειας. Στο πλαίσιο της διαδικασίας παραγωγής του αλουμινίου, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται σε διαρκή βάση (7 ημέρες την εβδομάδα για 24 ώρες την ημέρα), κατά τρόπο ανελαστικό, δεδομένου ότι τα χυτήρια αλουμινίου, στο πλαίσιο της ηλεκτρόλυσης, δεν είναι δυνατόν να διακόψουν τη λειτουργία τους για παρατεταμένα χρονικά διαστήματα και να επανεκκινήσουν. Τυχόν διακοπή της τροφοδοσίας της βιομηχανίας αλουμινίου με ηλεκτρική ενέργεια για λίγες ώρες θα οδηγούσε σε ραγδαία πτώση της θερμοκρασίας, μερική ή ολική στερεοποίηση του κρυολιθικού λουτρού και κατά συνέπεια σε διακοπή λειτουργίας των εγκαταστάσεων (λεκάνες ηλεκτρόλυσης) με ζημιές που ανέρχονται, σύμφωνα με την απόφαση 831Α/2012 της ΡΑΕ⁷⁷, σε [...] ⁷⁸.

101. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ έχει σταθερή και ανελαστική καμπύλη ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας (τόσο συγκριτικά όσο και σε απόλυτα μεγέθη) και υψηλό συντελεστή φορτίου, ο οποίος πλησιάζει το [...] με [...]%, ήτοι η μέση ωριαία ζήτηση σχεδόν ταυτίζεται με τη μέγιστη ωριαία ζήτηση της εταιρίας και, ως εκ τούτου, δεν προκαλεί αιχμακή ζήτηση⁷⁹ στον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και στο σύστημα γενικότερα. Ειδικότερα, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ έχει σταθερό προφίλ κατανάλωσης [...] με πολύ υψηλό συντελεστή φορτίου, καθώς η μέση και η μέγιστη ωριαία κατανάλωσή της σχεδόν ταυτίζονται⁸⁰.

102. Το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί το βασικό μεταβλητό κόστος παραγωγής της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, το οποίο είναι πολύ μεγαλύτερο από εκείνο της πρώτης ύλης. Σύμφωνα με τα στοιχεία της καταγγελίας, το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσωπεύει μέχρι και [...] % του συνολικού κόστους για την παραγωγή του τελικού προϊόντος⁸¹.

103. Στο πλαίσιο αυτό, η άποψη της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ είναι ότι είναι εξαρτημένη από τη ΔΕΗ για την κάλυψη των ενεργειακών της αναγκών και, επιπλέον, οποιαδήποτε διακοπή της προμήθειάς της από τη ΔΕΗ θα οδηγήσει σε ανεπανόρθωτη βλάβη και διακοπή της λειτουργίας της. Ως προς τη χρήση εναλλακτικών, πέραν της ΔΕΗ, πηγών ηλεκτροδότησης, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ αναφέρει ότι δεν αποτελούν πραγματικές επιλογές, καθώς είτε δεν εξασφαλίζουν τη μακροχρόνια και αδιάλειπτη τροφοδοσία της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ με ηλεκτρική ενέργεια είτε υπάρχουν λόγοι τεχνικής καταλληλότητας ή εξοντωτικού κόστους προμήθειας για τους οποίους η

⁷⁷ Βλ. σκ. 70 της σχετικής απόφασης της ΡΑΕ.

⁷⁸ Σύμφωνα με την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, οι ζημιές από τη διακοπή λειτουργίας του εργοστασίου της, πέραν της απώλειας παραγωγής, κυμαίνονται [...].

⁷⁹ Οι παραγωγοί/προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας προσφέρουν, εν γένει, κίνητρα στους πελάτες τους για να μετακινήσουν τη ζήτησή τους κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο συνολικός συντελεστής φόρτισης και η καμπύλη φορτίου του συστήματος να βελτιστοποιηθούν (π.χ. χαμηλότερη νυχτερινή χρέωση, ώστε να μοιράζεται η ζήτηση και να μην εμφανίζεται αιχμές, προκειμένου να μειωθεί το συνολικό κόστος εξυπηρέτησης του φορτίου).

⁸⁰ Βλ. υπ' αρ. 1/2013 Απόφαση της Μόνιμης Διαιτησίας στη ΡΑΕ.

⁸¹ Βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. 9677/10.12.2013 καταγγελία, σκ. 20, σελ. 10.

χρήση εναλλακτικών πηγών θα οδηγούσε στο ίδιο αποτέλεσμα, της διακοπής λειτουργίας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ.

104. Για το ζήτημα της δυνατότητας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ να εξεύρει εναλλακτικούς, πέραν της ΔΕΗ, τρόπους προμήθειας της απαραίτητης για τη λειτουργία της ηλεκτρικής ενέργειας, έχει αποφανθεί η ΡΑΕ στις με αριθ. 346/2012 και 831Α/2012 Αποφάσεις της, κρίνοντας ότι η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ είναι ενεργειακώς εξαρτημένη από τη ΔΕΗ. Συγκεκριμένα, στην υπ' αριθμ. 346/2012 Απόφαση αναφέρεται ότι «... η καθής (ΔΕΗ) είναι ο μοναδικός προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας που έχει αποκλειστική και προνομιακή πρόσβαση σε φθηνή ηλεκτροπαραγωγή από εγχώριους λιγνιτικούς και υδροηλεκτρικούς πόρους. Το γεγονός αυτό την καθιστά το μοναδικό δυναμικό προμηθευτή στην Ελλάδα για την τροφοδότηση ηλεκτρικής ενέργειας βιομηχανιών με τα ηλεκτρικά χαρακτηριστικά της αιτούσας (ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ), με φθηνή τιμή και της προσδίδει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων προμηθευτών που έχουν πρόσβαση μόνο σε εγχώριες πηγές ενέργειας» και στην υπ' αριθμ. 831Α/2012 αναφέρεται ότι [...]

105. Επιπλέον, και η υπ' αριθ. 1/31.10.2013 Διαιτητική Απόφαση της Μόνιμης Διαιτησίας στη ΡΑΕ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, τουλάχιστον για το διάστημα από το [...] έως και το [...] που αφορούσε η διαιτητική διαδικασία, η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ δεν είχε τη δυνατότητα να προμηθευτεί ενέργεια παρά μόνον από τη ΔΕΗ, επιβεβαιώνοντας την ενεργειακή εξάρτηση της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ από τη ΔΕΗ.

106. Στο ίδιο συμπέρασμα κατέληξε και η απόφαση C(2015) 1942 της 25.3.2015 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επί της αίτησης να χαρακτηριστεί ως παράνομη κρατική ενίσχυση η τιμολόγηση της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ βάσει της Διαιτητικής Απόφασης. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η ΔΕΗ αποτελεί το μοναδικό δυναμικό προμηθευτή στην Ελλάδα για πελάτες υψηλής τάσης, όπως η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, καθώς η ΔΕΗ αφενός μεν έχει υπό τον έλεγχο της, και εν γένει αποσβεσμένους, όλους τους λιγνιτικούς και υδροηλεκτρικούς σταθμούς, οι οποίοι και αποτελούν τη φθηνότερη μέθοδο ηλεκτροπαραγωγής, και το 70% του συνόλου των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής στην Ελλάδα και, αφετέρου, με μερίδιο αγοράς της τάξης του 98-99% στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, έχει ουσιαστικά το μονοψώνιο έναντι των παραγωγών και το μονοπώλιο έναντι των πελατών. Ως προς τη δυνατότητα εισαγωγών, η Επιτροπή σημειώνει στην Απόφασή της ότι δεν αποτελούν ουσιαστική εναλλακτική επιλογή για πελάτες όπως η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, λόγω των περιορισμένων διαθέσιμων διασυνδέσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταλήγει σημειώνοντας «... Επομένως, πελάτες υψηλής τάσης όπως η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ φαίνεται ότι ήταν εντελώς εξαρτημένοι από την καταγγέλλουσα (ΔΕΗ) για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, γεγονός το οποίο δυσχέραινε τη διεξαγωγή αληθινά ουσιαστικών διαπραγματεύσεων σχετικά με τους εφαρμοστέους όρους τιμολόγησης».

107. Βάσει των ανωτέρω, και χωρίς αυτό να υπέχει οριστική κρίση της Επιτροπής ως προς τη διαπίστωση ή μη παράβασης στην κρινόμενη υπόθεση, πιθανολογείται η ενεργειακή εξάρτηση της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ από τη ΔΕΗ, την οποία διαπίστωσε αρμοδίως τόσο η ΡΑΕ, όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Επί του επηρεασμού του διακρατικού εμπορίου

108. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003, οσάκις οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών ή τα εθνικά δικαστήρια εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία ανταγωνισμού σε καταχρηστική πρακτική που απαγορεύεται από το άρθρο 102 της Συνθήκης (πρώην άρθρο 82 ΣΕΚ), οφείλουν να εφαρμόζουν επίσης το άρθρο αυτό⁸². Συνεπώς, το άρθρο 3 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 υποχρεώνει τις αρχές ανταγωνισμού να εφαρμόζουν το άρθρο 102 ΣΛΕΕ όταν εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού σε συμφωνίες και καταχρηστικές πρακτικές που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Το κριτήριο του επηρεασμού του ενδοκοινοτικού εμπορίου πληρούται όταν η υπό εξέταση κάθε φορά συμπεριφορά δύναται να έχει ένα ελάχιστο επίπεδο διασυνοριακών επιπτώσεων στο εσωτερικό της Ένωσης⁸³.

109. Κατά πάγια νομολογία του ΔΕΕ, οι περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές που καλύπτουν ολόκληρο το έδαφος ενός εκ των κρατών μελών έχουν ως αποτέλεσμα την παρακώλυση της οικονομικής αλληλοδιεισδύσεως που επιδιώκεται με τη Συνθήκη⁸⁴. Περαιτέρω, η εφαρμογή του κριτηρίου του επηρεασμού του εμπορίου δεν εξαρτάται από τον ορισμό των γεωγραφικών αγορών αναφοράς. Το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών μπορεί να επηρεαστεί επίσης σε περιπτώσεις στις οποίες η οικεία αγορά είναι η εθνική αγορά ή τμήμα της εθνικής αγοράς⁸⁵.

110. Σε σχέση με τις καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης που καλύπτουν ένα μόνο κράτος μέλος, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου (παρ. 94 επ.), όταν μια επιχείρηση κατέχει δεσπόζουσα θέση που καλύπτει το σύνολο κράτους μέλους, όπως εν προκειμένω, και η συμπεριφορά της έχει ως αποτέλεσμα τον καταχρηστικό αποκλεισμό ανταγωνιστών από την αγορά, το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών δύναται κανονικά να επηρεαστεί. Η καταχρηστική αυτή συμπεριφορά δυσχεραίνει γενικά την είσοδο ανταγωνιστών από άλλα κράτη μέλη στην αγορά και συνεπώς μπορεί να επηρεάσει τα εμπορικά ρεύματα. Εάν καταχρηστικός αποκλεισμός από την αγορά επηρεάζει τη διάρθρωση του ανταγωνισμού στο εσωτερικό κράτους μέλους, για παράδειγμα με τον παραγκωνισμό ή την απειλή παραγκωνισμού ενός ανταγωνιστή, δύναται επίσης να επηρεάσει και το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Εάν η επιχείρηση που απειλείται με παραγκωνισμό δραστηριοποιείται σε ένα μόνο κράτος μέλος, το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών μπορεί να επηρεαστεί εάν η απειλούμενη επιχείρηση πραγματοποιεί εξαγωγές σε ή εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη και ασκεί ταυτόχρονα

⁸² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ C 101 της 27.4.2004, σελ. 81 παρ. 9 (στο εξής Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου).

⁸³ Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, ό.π., παρ. 13.

⁸⁴ Βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις του Δικαστηρίου, ΔΕΚ 8/72 Vereeniging van Cementhandelaren κατά Επιτροπής, Συλλ. 1972-1973, σ. 221, παρ. 29, ΔΕΚ 126/80 Maria Salonia κατά Giorgio Poidomani και Franca Baglieri, Συλλ. 1981, σ. 1563, ΔΕΚ 42/84 Remia και λοιποί κατά Επιτροπής, Συλλ. 1985 σ. 2545, παρ. 22, ΔΕΚ C-35/96 Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1998, σ. I-3851, παρ. 48, ΔΕΚ C-309/99 Wouters και λοιποί Συλλ. 2002 σ. I-1577, παρ. 95, και απόφαση υπ' αρ. 277/IV/2005 της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΣΕΣΜΕ), η οποία επικυρώθηκε από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών με την υπ' αριθμ. 1001/2006 απόφασή του. Βλ. επίσης Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου ό.π. παρ. 86-88.

⁸⁵ Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, ό.π., παρ. 22.

δραστηριότητες σε άλλα κράτη μέλη. Επηρεασμός του εμπορίου μπορεί να προκύψει και από τον αποτρεπτικό αντίκτυπο που έχει η κατάχρηση στους άλλους ανταγωνιστές. Εάν η δεσπόμενη επιχείρηση αποκτήσει, μετά από επανειλημμένες ενέργειές της, τη φήμη ότι υιοθετεί συμπεριφορές αποκλεισμού των επιχειρήσεων που επιχειρούν να την ανταγωνιστούν άμεσα, είναι πιθανό ότι οι ανταγωνιστές από άλλα κράτη μέλη θα είναι λιγότερο επιθετικοί, γεγονός που θα μπορούσε να επηρεάσει το διασυνοριακό εμπόριο ακόμα και εάν το θύμα της συμπεριφοράς αυτής δεν είναι επιχείρηση από άλλο κράτος μέλος. Σε περίπτωση καταχρηστικής εκμετάλλευσης ισχύος στην αγορά όπως οι διακρίσεις μέσω των τιμών και η υπερβολική τιμολόγηση, το διασυνοριακό εμπόριο μπορεί να επηρεαστεί εάν οι αγοραστές πραγματοποιούν εξαγωγές και βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω της διακριτικής διαφοροποίησης των τιμών ή εάν η πρακτική αυτή χρησιμοποιείται για την παρεμπόδιση των εισαγωγών. Όταν μια επιχείρηση κατέχει δεσπόμενη θέση που καλύπτει το σύνολο κράτους μέλους, είναι καταρχήν αδιάφορο εάν η κατάχρηση που διαπράττει η δεσπόμενη επιχείρηση επηρεάζει τμήμα μόνο του εδάφους του κράτους μέλους ή ορισμένους μόνο αγοραστές στο έδαφός του. Κατά την εκτίμηση του αισθητού χαρακτήρα του επηρεασμού πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι η ίδια η παρουσία δεσπόμενης επιχείρησης που καλύπτει το σύνολο κράτους μέλους μπορεί να δυσχεράνει τη διείσδυση στην αγορά.

111. Εν προκειμένω, συντρέχουν οι ανωτέρω περιστάσεις. Ειδικότερα, η ΔΕΗ δραστηριοποιείται σε όλη την ελληνική επικράτεια, κατέχει δε σχεδόν μονοπωλιακή θέση σε αυτήν και οι πρακτικές της καταλαμβάνουν και επηρεάζουν το σύνολο της ελληνικής αγοράς. Περαιτέρω, υφίστανται εισαγωγές και εξαγωγές προς χώρες της Ένωσης και σε κάθε περίπτωση, η ηλεκτρική ενέργεια αποτελεί αντικείμενο διασυνοριακών συναλλαγών. Μάλιστα η ΔΕΗ επικαλείται τη δυνατότητα εισαγωγών ως εναλλακτική πηγή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ. Επίσης, η καταγγελλόμενη συμπεριφορά μπορεί να έχει αποτρεπτικό αντίκτυπο στους άλλους ανταγωνιστές και να προσδώσει στη ΔΕΗ τη φήμη ότι υιοθετεί συμπεριφορές αποκλεισμού των επιχειρήσεων που επιχειρούν να την ανταγωνιστούν άμεσα, ενώ εξάλλου αυξάνει τα εμπόδια στην είσοδο στην εθνική αγορά. Συνεπώς η συμπεριφορά της ΔΕΗ δύναται να επηρεάσει αισθητά το ενδοκοινοτικό εμπόριο, ανεξαρτήτως μάλιστα της πραγματικής επίπτωσης στις διασυνοριακές ροές αγαθών και υπηρεσιών⁸⁶ και, επομένως, στην παρούσα υπόθεση εφαρμόζεται παράλληλα και το άρθρο 102 ΣΛΕΕ.

Προκαταρκτική εκτίμηση βάσει των άρθρων 2 του Ν. 3959/2011 και 102 ΣΛΕΕ

112. Κατά πάγια νομολογία, επιχείρηση με δεσπόμενη θέση στην οικεία σχετική αγορά φέρει ιδιαίτερη ευθύνη να μη βλάπτει με τη συμπεριφορά της την ύπαρξη πραγματικού και ανόθευτου ανταγωνισμού στην αγορά⁸⁷. Η ιδιαίτερη ευθύνη την οποία συνεπάγεται η κατοχή δεσπόμενης θέσης, δεν αφαιρεί, μεν, από την επιχείρηση που βρίσκεται στη θέση αυτή το δικαίωμα να διαφυλάξει τα εμπορικά της συμφέροντα και να έχει την ευχέρεια, σε λογικό μέτρο, να ενεργεί κατά τρόπο που κρίνει πρόσφορο για την προστασία των συμφερόντων της, πλην όμως δεν

⁸⁶ Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου, ό.π. παρ. 47.

⁸⁷ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-322/81 Michelin σκ. 70, ΠΕΚ T-65/89 BPB Industries Plc & British Gypsum Ltd σκ. 67, ΠΕΚ T-83/91 Tetra Pak II σκ. 113-114, ΠΕΚ T-219/99 British Airways σκ. 242, ΓενΔικ Microsoft σκ. 229.

μπορούν να γίνουν δεκτές τέτοιες ενέργειες όταν αποσκοπούν στην ενίσχυση αυτής της δεσπόζουσας θέσης και στην καταχρηστική εκμετάλλευσή της⁸⁸.

113. Επίσης, σύμφωνα με πάγια εθνική και ενωσιακή νομολογία, η απαγόρευση της καταχρηστικής εκμετάλλευσης «περιλαμβάνει τις μορφές συμπεριφοράς μιας επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση που μπορούν να επηρεάσουν τη δομή μιας αγοράς, στην οποία ακριβώς λόγω της παρουσίας της εν λόγω επιχείρησης, ο ανταγωνισμός είναι ήδη εξασθενημένος και οι οποίες παρεμποδίζουν τη διατήρηση του εναπομένοντος ανταγωνισμού ή την ανάπτυξή του, με τη χρησιμοποίηση μέσων που αποκλίνουν από αυτά του ομαλού ανταγωνισμού προϊόντων ή υπηρεσιών στη βάση των παροχών των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στην αγορά»⁸⁹. Από τα παραπάνω συνάγεται κατ' αρχάς ότι η έννοια της καταχρηστικής εκμετάλλευσης είναι αντικειμενική, συνεπώς ενδιαφέρει η συμπεριφορά καθαυτή αντικειμενικώς λαμβανόμενη ανεξάρτητα από τη διαπίστωση οιοδήποτε βαθμού πταίσματος που τυχόν βαρύνει την επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση⁹⁰. Περαιτέρω, αρκεί η συμπεριφορά αυτή να τείνει να περιορίσει τον ανταγωνισμό, δηλαδή να είναι ικανή ή να ενδέχεται να έχει τέτοιο αποτέλεσμα, ανεξαρτήτως του αν αυτό δεν επήλθε τελικά⁹¹.

Επί της πιθανολόγησης αδικαιολόγητης άρνησης πώλησης - άρνησης συνέχισης συναλλακτικών σχέσεων

114. Μια επιχείρηση η οποία κατέχει δεσπόζουσα θέση, έχει κατ' αρχήν το δικαίωμα να επιλέγει αυτόνομα τους εμπορικούς της εταίρους και να διαθέτει ελεύθερα τα περιουσιακά της στοιχεία⁹², καθορίζοντας στη βάση αντικειμενικών κριτηρίων⁹³ τους πελάτες, τα προϊόντα και τις ποσότητες προϊόντων που προμηθεύει. Επιπροσθέτως, κάθε επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση στην αγορά δικαιούται να λαμβάνει τα μέτρα που κρίνει πρόσφορα για την προστασία των εμπορικών της συμφερόντων, όταν τα τελευταία θίγονται⁹⁴, εφόσον τα μέτρα αυτά είναι θεμιτά και ανάλογα σε σχέση με την απειλή⁹⁵. Συνεπώς, ακόμη και μια επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση στην αγορά μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αρνηθεί να πωλήσει ή να αλλάξει την πολιτική της αναφορικά με τις παραδόσεις ή τον εφοδιασμό, χωρίς η πρακτική της αυτή να αντίκειται στα προαναφερόμενα άρθρα⁹⁶.

⁸⁸ Βλ. ΔΕΚ 27/76 United Brands σκ. 189, ΠΕΚ T 228/97 Irish Sugar σκ. 112, ΠΕΚ T-203/01 Michelin II σκ. 55.

⁸⁹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕφαθ 2265/2010, σκ. 34 και ΔΕφαθ 2116/2004, σκ. 8, καθώς και ΔΕΚ 85/76 Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής, Ελληνική Ειδική Έκδοση 1979, σελ. I -215 σκ. 91, ΔΕΚ 31/80 L' Oreal, σκ. 26, ΔΕΚ C-322/81 Michelin σκ. 70, C-62/86 AKZO σκ. 69, ΠΕΚ T-65/89 BPB Industries σκ. 67, T-219/99 British Airways σκ. 241.

⁹⁰ Βλ. ΔΕφαθ 2116/2004, σκ.8., ΠΕΚ T-65/89 BPB Industries σκ.70.

⁹¹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕφαθ 2116/2004, σκ. 8, καθώς και αποφάσεις ΠΕΚ T- 219/99 British Airways, σκ. 293 και 297, ΠΕΚ T-203/01 Michelin σκ. 239.

⁹² Βλ. ΕΑ 519/VI/2011 σκ. 118. Βλ. επίσης ενδεικτικά, Ο' Donoghue/ Padilla, The Law and Economics of Article 102 TFEU, 2^η έκδοση 2013, Κεφάλαιο 10, σελ. 509.

⁹³ Βλ. ΔΕΚ 27/76, United Brands σκ. 158-159.

⁹⁴ Βλ. ΔΕΚ 27/76, United Brands σκ. 189. Βλ. επίσης απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Boosey & Hawks, EE 1987 L 286/36, παρ. 19.

⁹⁵ Βλ. ΔΕΚ 27/76, United Brands σκ. 190-191, Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, BBI/Boosey & Hawks, EE 1987 L 286/36, παρ. 19, απόφαση ΔΕφαθ 2057/2010, σκ. 11.

⁹⁶ Βλ. ΠΕΚ T-41/96 Bayer σκ. 180 και ΕΑ 551/VII/2012 σκ. 150.

115. Ωστόσο, μια επιχείρηση καταχράται τη δεσπόζουσα θέση της όταν χωρίς αντικειμενική δικαιολόγηση διακόπτει την προμήθεια πελάτη της με τον οποίο έχει ήδη εμπορικές σχέσεις, καθόσον η άρνηση πωλήσεως περιορίζει τη διάθεση και τις αγορές προς ζημία των καταναλωτών ή εισάγει δυσμενείς διακρίσεις, οι οποίες⁹⁷ έχουν ως αποτέλεσμα να περιέρχονται ορισμένες επιχειρήσεις σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό. Η άρνηση αυτή ελέγχεται κατ' άρθρο 2 παρ. 2 στοιχείο β' του ν. 3959/2011 και άρθρο 102, εδ. β', στοιχείο β' ΣΛΕΕ ή κατ' άρθρο 2 παρ. 2 στοιχείο γ) του ν. 3959/2011 και άρθρο 102, εδ. β', στοιχείο γ' ΣΛΕΕ.

116. Σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία, η άρνηση πωλήσεων από επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση στην παραγωγή ή/και τη διανομή ενός προϊόντος, όταν εκδηλώνεται προς ένα σταθερό πελάτη της, δηλαδή ως διακοπή εφοδιασμού ενός πελάτη με τον οποίο συνδέεται ήδη με συναλλακτική σχέση, είναι δυνατόν να συνιστά κατάχρηση, όταν η συμπεριφορά αυτή δεν στηρίζεται σε λόγους αντικειμενικά δικαιολογημένους^{98, 99}. Σε αυτό το πλαίσιο, η υποχρέωση συνέχισης προμήθειας ενός παλαιού πελάτη του οποίου οι παραγγελίες δεν παρουσιάζουν ανωμαλία ισχύει για όσο καιρό η προμηθεύτρια επιχείρηση διατηρεί δεσπόζουσα θέση και άρα ιδιαίτερη ευθύνη να μη θίγει με τη συμπεριφορά της την άσκηση πραγματικού και ανόθευτου ανταγωνισμού¹⁰⁰.

117. Ειδικότερα, η συμπεριφορά δεσπόζουσας επιχείρησης στην περίπτωση που διακόπτει αδικαιολόγητα τον εφοδιασμό ενός τακτικού της πελάτη, ενώ συνεχίζει να προμηθεύει άλλους, με αποτέλεσμα να τον οδηγεί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό, δύναται να εισάγει δυσμενείς διακρίσεις έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων με τη δεσπόζουσα επιχείρηση και ενδέχεται κατ' αρχήν να συνιστά κατάχρηση υπό το πρίσμα του άρθρου 2 παρ. 2, στοιχείο γ' του Ν. 3959/2011 και της αντίστοιχης περίπτωσης του άρθρου 102 ΣΛΕΕ.

118. Εξάλλου, η διακοπή εμπορικών σχέσεων από την πλευρά της δεσπόζουσας επιχείρησης, μπορεί να στοχεύει στην παρεμπόδιση του αντισυμβαλλομένου της να εισέλθει ή να αναπτυχθεί στην αγορά που δραστηριοποιείται και η δεσπόζουσα επιχείρηση. Δύναται, δε, να οδηγήσει μέχρι και στον πλήρη εξοβελισμό του εμπορικού της εταίρου από την αγορά, ήτοι ενέχει τον κίνδυνο να εξαλειφθεί ο ανταγωνισμός εκ μέρους αυτού του πελάτη στο επίπεδο όπου δραστηριοποιείται¹⁰¹.

⁹⁷ ΔΕΚ C-468/08 Σωτ. Λέλος και Σια ΕΕ κατά GlaxoSmithKline σκ. 49

⁹⁸ Η άρνηση μπορεί να δικαιολογείται όταν οφείλεται σε έκτακτη μείωση της παραγωγής λόγω εξωγενών παραγόντων με συνέπεια τούτη να μην επαρκεί για την κάλυψη της ζήτησης - βλ. ΔΕΚ 27/76, United Brands σκ. 182-183, ΕΕ 1987, L 286/36 BBI/Boosey & Hawks, σκ. 19, ΔΕΚ C-6/73 και 7/73 Commercial Solvents – Istituto Chemioterapico σκ. 25, ΔΕΚ 77/77 Benzine en Petroleum Handelsmaatschappij σκ. 21, όταν οφείλεται σε κίνδυνο υποβάθμισης της ποιότητας λόγω π.χ. προφανούς μη πλήρωσης ορισμένων ποιοτικών κριτηρίων – βλ. ΕΑ 519/VI/2011, παρ. 120 επ, όταν οφείλεται σε αφερεγγυότητα του πελάτη/ διανομέα - πρβλ. ΕΕ 1992 L 96/34, British Midland, σκ. 25, στη μη τήρηση των συμβατικών ή νόμιμων υποχρεώσεων από την πλευρά του αντισυμβαλλομένου. Βλ. επίσης ΔΕφαθ 2057/2010 σκ. 11 και 22 και ΣτΕ 3123/2014.

⁹⁹ Βλ. ΔΕΚ 27/76 United Brands σκ. 182-183. Βλ. επίσης και απόφαση ΔΕΚ της 16.09.2008 στην υπόθεση C-468/08, Σωτ. Λέλος και Σια ΕΕ κατά GlaxoSmithKline, σκ. 71.

¹⁰⁰ Βλ. απόφαση της 14.02.1978, 27/76, United Brands και United Brands Continentaal κατά Επιτροπής, σκ. 182 επ. Βλ. απόφαση ΔΕΚ στην υπόθεση 322/81, Michelin I, σκ. 57, απόφαση ΠΕΚ της 01.04.1993, BPB Industries Plc και British Gypsum Ltd κατά Επιτροπής, υπόθεση T-65/89, Συλλ. 1993 σ. II-389, σκ. 67 και απόφαση ΠΕΚ της 06.10.1994 στην υπόθεση Tetra Pak International SA κατά Επιτροπής, υπόθ. T-83/91, Συλλ. 1994 II-755, σκ. 122.

¹⁰¹ Βλ. ενδεικτικά απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής BBI/Boosey & Hawks, ΕΕ 1987, L 286/36, σκ. 19), καθώς και ΔΕΚ 27/76 United Brands σκ. 183.

119. Επιπλέον, πέραν της απόλυτης άρνησης προμήθειας, η επιβολή μη δίκαιων όρων στις συναλλαγές, η υπερβολική τιμολόγηση ενός αναγκαίου αγαθού για τον αντισυμβαλλόμενο της δεσπόζουσας, η επιβολή μη εύλογων προθεσμιών ή η τακτική καθυστερήσεων στις παραδόσεις καθώς και η κακόπιστη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων μπορούν να χαρακτηριστούν ως διακοπή συναλλακτικών σχέσεων (υπο-περίπτωση της άρνησης προμήθειας), ή συμπεριφορές που καταλήγουν να ισοδυναμούν με διακοπή συναλλακτικών σχέσεων (τεκμαιρόμενη άρνηση – constructive refusal to supply)¹⁰².

120. Για τη διαπίστωση της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, δεν είναι απαραίτητο η δεσπόζουσα θέση, η καταχρηστική συμπεριφορά και τα αποτελέσματα της κατάχρησης να εμφανίζονται στην ίδια αγορά¹⁰³.

121. Στο Παράρτημα II του Κώδικα Προμήθειας (ΦΕΚ Β 832/9.4.2013) παρατίθενται οι βασικές αρχές τις οποίες πρέπει να ακολουθούν οι Προμηθευτές κατά την κατάρτιση των τιμολογίων και χρεώσεων που προσφέρουν στους Πελάτες τους ώστε να εξασφαλίζεται αφενός η προστασία των καταναλωτών και αφετέρου η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως προκύπτει από το γράμμα του Κώδικα Προμήθειας, ειδικά για τους μεγάλους πελάτες προβλέπεται η δυνατότητα περαιτέρω διαφοροποίησης των όρων της σύμβασης προμήθειας. Ενδεικτικώς, για μεγάλες ποσότητες ή για φορτία με σημαντική ελαστικότητα ζήτησης, ο προμηθευτής μπορεί να προσφέρει έκπτωση, ενώ η δομή των ανταγωνιστικών χρεώσεων μπορεί να διαφοροποιείται και, σε κάθε περίπτωση, αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ προμηθευτή και πελάτη. Τέλος το άρθρο 39 παρ. 7 του Κώδικα Προμήθειας προβλέπει ότι: «...Ο Προμηθευτής δεν μπορεί να υποβάλει εντολή απενεργοποίησης μετρητή φορτίου ή να καταγγείλει Σύμβαση Προμήθειας, με την υποβολή δήλωσης παύσης εκπροσώπησης, λόγω υπερημερίας Πελάτη ως προς την Εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών, εάν οι εν λόγω οφειλές αμφισβητούνται από τον Πελάτη και προς τούτο έχει προσφύγει ενώπιον αρμόδιας αρχής ή δικαστηρίου και έχει λάβει προσωρινή διαταγή ή αναστολή εκτέλεσης της απενεργοποίησης του μετρητή του ή παύσης εκπροσώπησης αντίστοιχα...».

122. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εν προκειμένω πιθανολογούνται, κατά την κρίση της Επιτροπής τα ακόλουθα, χωρίς τούτο να υπέχει οριστική κρίση της Επιτροπής περί της διαπίστωσης ή μη παράβασης στην εξεταζόμενη υπόθεση:

Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και η ΔΕΗ διατηρούν συναλλακτικές σχέσεις από το 1960. Μεταξύ των δύο εταιριών υπάρχει μακρόχρονη αντιδικία σχετικά με το ύψος του τιμολόγιου για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ από τη ΔΕΗ. Όπως έχει αναλυτικά εκτεθεί, η αντιδικία αυτή εκκινεί από το γεγονός ότι δεν ισχύει πλέον το προτιμησιακό τιμολόγιο με το οποίο η ΔΕΗ προμήθευε την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, βάσει σχετικής συμφωνίας, η οποία υπεγράφη το 1960 και καταγγέλθηκε το 2006, με το εφαρμοστέο τιμολόγιο να παραμένει έκτοτε αντικείμενο διαφωνίας.

¹⁰² Βλ. ενδεικτικά απόφαση της Ευρ. Επιτροπής της 16.09.1998, υπόθεση IV/35.134 - συμφωνία διατλαντικής ναυτιλιακής διάσκεψης “TACA”), ΕΕ L 095 της 09/04/1999 σ. 1, σκ. 553, απόφαση της Ευρ. Επιτροπής της 22.06.2011 στην υπόθεση COMP/39525 Telekomunikacja Polska (TP) παρ. 712 επ., όπου η άρνηση πώλησης της TP συνίστατο στην πρόταση μη εύλογων όρων και την καθυστέρηση των διαπραγματεύσεων για την πρόσβαση στο δίκτυό της. Επίσης και απόφαση ΠΕΚ T-301/04 Clearstream κατά Επιτροπής Συλλ. 2009 σελ. II-3155 σκ. 151. Βλ. επίσης απόφαση Ευρ. Επιτροπής - ΕΕ 1994, L 15/8 Sea Containers, σκ. 70-74..

¹⁰³ Βλ. απόφαση της Επιτροπής COMP/37.859, Hays/ La Poste Belge & Key Mail, σκ. 56, 64-67.

Υπενθυμίζεται ότι στην πορεία των διαπραγματεύσεων οι δύο πλευρές υπέγραψαν στις 4.8.2010 «Πλαίσιο Συμφωνίας» σχετικά με το τιμολόγιο ηλεκτρικής ενέργειας, και συνέταξαν το «Σχέδιο Σύμβασης Προμήθειας» με ημερομηνία 5.10.2010 για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Με την υπ' αριθ. 1/31.10.2013 Διαιτητική Απόφαση, η Μόνιμη Διαιτησία στη ΡΑΕ επικαιροποίησε και διαμόρφωσε κατά τα ανωτέρω τους όρους προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ από τη ΔΕΗ από [...]. Ωστόσο, η ΔΕΗ προέβη, κατά τα προεκτεθέντα, σε καταγγελία της σχέσης για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στις εγκαταστάσεις του εργοστασίου παραγωγής αλουμινίου της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και δεν συμμορφώθηκε προς τα οριζόμενα από την απόφαση. Έκτοτε, το εφαρμοστέο τιμολόγιο παραμένει αντικείμενο διαφωνίας και κάθε μέρος εφαρμόζει στην πράξη διαφορετικό τιμολόγιο ως εύλογο και δίκαιο από τη δική του σκοπιά¹⁰⁴. Ειδικότερα, παρά την κατά τα ανωτέρω υφιστάμενη συναλλακτική σχέση, η ΔΕΗ προέβη στις προεκτεθείσες ενέργειες και ιδίως σε δηλώσεις παύσης εκπροσώπησης των μετρητών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ¹⁰⁵, δηλώσεις διακοπής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και καταγγελίας της σχέσης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους της ΔΕΗ (βλ. ενδεικτικά τα από 2.1.2015 και από 19.1.2015 εξώδικα απενεργοποίησης των μετρητών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και άρσης εκπροσώπησης των μετρητών αυτής κατά το άρθρο 39 παρ. 6β' του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας που απέστειλε προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και τον ΑΔΜΗΕ και το από 7.11.2013 εξώδικο καταγγελίας της σχέσης της με την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και δήλωσης παύσης εκπροσώπησης των καταχωρημένων μετρητών των σχετικών εγκαταστάσεων προς τον ΑΔΜΗΕ, από τη ΔΕΗ). Οι ως άνω ενέργειες πιθανολογείται ότι συνιστούν, υπό το πρίσμα της ως άνω παρατιθέμενης πρακτικής και νομολογίας, αδικαιολόγητη άρνηση συνέχισης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

123. Όπως άλλωστε προβάλλει η καταγγέλλουσα, η ΔΕΗ ενδέχεται να είχε κίνητρα αποκλεισμού του ανταγωνισμού και του ΟΜΙΛΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ ως κύριου πραγματικού και δυναμικού ανταγωνιστή της στην αγορά ενέργειας. Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ αντιπροσωπεύει το [5-10]% της ζήτησης και αν η ΔΕΗ σταματήσει να την προμηθεύει, η συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας θα μειωθεί σημαντικά¹⁰⁶ και αυτό μπορεί να έχει εν γένει αρνητικά αποτελέσματα στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας¹⁰⁷. Εξάλλου, η καταγγελθείσα συμπεριφορά συνδέεται με σειρά επαναλαμβανόμενων ενεργειών οι οποίες ενδέχεται να συνιστούν άρνηση συνέχισης συναλλακτικών σχέσεων ή εν γένει κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης. Η πιθανή άρνηση συνέχισης συναλλακτικών σχέσεων δεν αναιρείται από το γεγονός ότι οι δύο εμπλεκόμενες επιχειρήσεις συνέχισαν να συνεργάζονται. Η συνέχιση της προμήθειας δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι η ΔΕΗ κατήγγειλε τη μεταξύ των μερών συναλλακτική σχέση, και μάλιστα αμέσως μετά την έκδοση και

¹⁰⁴ Η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ το 2014 κατέβαλε προς τη ΔΕΗ περίπου [...] (βλ. υπόμνημα ΑτΕ υπ' αρ. πρωτ. 2148/01.04.2015 και σχετ. Ε 15-16).

¹⁰⁵ Μέσω της δήλωσης άρσης εκπροσώπησης των μετρητών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ υλοποιείται η απόφαση της ΔΕΗ για τη διακοπή προμήθειας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ. Η ΔΕΗ συνεπώς προέβη στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να υλοποιηθεί η απόφασή της για διακοπή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ. Βλ. άρθρο 131 παρ. 3 του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και άρθρο 39 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας.

¹⁰⁶ Κατά το πρώτο δεκάμηνο του 2013 η συνολική ζήτηση της χώρας έχει επιπλέον υποχωρήσει λόγω παρατεταμένης ύφεσης κατά 4,5% περίπου σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012.

¹⁰⁷ Βλ. αποφάσεις ΡΑΕ 307/2013, 487/2013 (που απορρίπτει την αίτηση αναθεώρησης της ΔΕΗ κατά της απόφασης ΡΑΕ 307/2013), 831Α/2012 και 346/2012.

διαρκούς της ισχύος της με αριθμό [...] απόφασης του Διαιτητικού Δικαστηρίου της μόνιμης διαιτησίας της ΡΑΕ¹⁰⁸ στην οποία είχαν αποτυπωθεί με αναδρομική ισχύ από [...] οι όροι συνεργασίας των μερών.

124. Περαιτέρω, πιθανολογείται η πρόκληση αντι-ανταγωνιστικών αποτελεσμάτων από την προπεριγραφείσα άρνηση, δεδομένου ότι η εξεταζόμενη συμπεριφορά της ΔΕΗ μπορεί εγγενώς να οδηγήσει σε αρνητικές συνέπειες για τον κυριότερο ανταγωνιστή της και για τον ανταγωνισμό στην ως άνω αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και στην αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, κατά τα προεκτεθέντα. Ο Όμιλος ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί τον κύριο πραγματικό ανταγωνιστή της ΔΕΗ, δεδομένου ότι μέσω των θερμοηλεκτρικών μονάδων με καύσιμο φυσικό αέριο που διαθέτει παράγει περίπου το ήμισυ της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ανεξάρτητες εταιρίες.

125. Πιθανολογείται, επίσης, ότι δεν υφίσταται αντικειμενική δικαιολόγηση σε σχέση με τη δήλωση της ΔΕΗ προς τον ΑΔΜΗΕ για παύση εκπροσώπησης των μετρητών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και για την εν γένει διακοπή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, για τους ακόλουθους, ιδίως, λόγους: α) διότι η οφειλή της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ προς τη ΔΕΗ, η οποία κατά την επίμαχη περίοδο υπόκειται στην κρίση αρμόδιων δικαιοδοτικών οργάνων, συνεκτιμώμενου και του μεγέθους του συγκεκριμένου πελάτη, καθώς και του όγκου των καταναλώσεών του κατά τη διάρκεια της πολυετούς συνεργασίας τους, δεν είναι αντικειμενικός λόγος για να διακοπεί νομίμως από την πλευρά της ΔΕΗ η προμήθεια της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ¹⁰⁹, με βάση και τις αρχές της αναλογικότητας και της καλής πίστης, β) διότι η εκκρεμής οφειλή δεν είναι βεβαία και εκκαθαρισμένη, ούτε προέκυψε κατ' εφαρμογή έγγραφων συμβατικών όρων κοινής αποδοχής, αλλά πιθανολογείται ότι αποτελεί το αποτέλεσμα μονομερούς τιμολόγησης, γ) διότι η αντίδραση της ΔΕΗ δεν φαίνεται να είναι αναλογικό μέσο, και δη το λιγότερο επαχθές για τον ανταγωνισμό, που θα επέτρεπε την αποτελεσματική και ταχεία είσπραξη των διεκδικούμενων ποσών και, ειδικότερα, δεν φαίνεται να είναι πρόσφορη, αναγκαία και *stricto sensu* αναλογική αντίδραση στη συμπεριφορά της αντισυμβαλλόμενης της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, λαμβάνοντας υπόψη και το ύψος της αμφισβήτησης, τις προηγούμενες εμπορικές σχέσεις των μερών και τη σχέση των δύο αυτών κριτηρίων.

126. Ενόψει των ανωτέρω (σε σχέση με το ύψος και το χαρακτήρα της οφειλής) και λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, ότι κατά το χρόνο αποστολής από τη ΔΕΗ των εξωδίκων για την παύση εκπροσώπησης από τον ΑΔΜΗΕ των μετρητών της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, είχαν ήδη εκδοθεί οι αποφάσεις υπ' αρ. 831Α/2012 και 346/2012 της ΡΑΕ και εκκρεμούσε η καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το ζήτημα εάν η προμήθεια της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ με ηλεκτρική ενέργεια στην τιμή της διαιτησίας αποτελούσε κρατική ενίσχυση¹¹⁰, συνάγεται ότι η

¹⁰⁸ Η με αριθμό [...] Διαιτητική Απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου της μόνιμης διαιτησίας της ΡΑΕ προσκομίστηκε συνημμένη στη με αρ. πρωτ. 9677/2013 καταγγελία ως Σχ. 15 αυτής.

¹⁰⁹ Ομοίως, για τους ίδιους λόγους, πιθανολογείται ότι δεν είναι αρκετή για να προξενήσει βλάβη στη ΔΕΗ. Η καταγγέλλουσα αναφέρει στην από 09.12.2013 καταγγελία της (σ. 80) ότι η συνέχεια προμήθειας της εταιρίας στη ρυθμιστικά ορθή τιμή υπερκαλύπτει το υποκείμενο κόστος της ΔΕΗ για την προμήθεια με ηλεκτρική ενέργεια ΥΤ και ότι σύμφωνα με τη ΔΕφΑθ 358/2012 η επικαλούμενη από τη ΔΕΗ βλάβη της είναι εντελώς περιορισμένη και αμελητέα για τα μεγέθη της.

¹¹⁰ Επί της καταγγελίας αυτής η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάνθηκε στις 25.03.2015 ότι δεν είναι κρατική ενίσχυση (Απόφαση της ΕΕ SA.38101(2015/NN) (πρώην 2013/CP) - Ελλάδα.

αντιδικία των εμπλεκόμενων μερών, τόσο σε σχέση με το ύψος της οφειλής όσο και σε σχέση με τις διαπραγματεύσεις για τον προσδιορισμό του τιμήματος προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας επί των οποίων στηρίχθηκε η άρνηση προμήθειας και η άρνηση συνέχισης συναλλακτικών σχέσεων, ήταν εκκρεμής ενώπιον εθνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων και αρμόδιων αρχών και, συνεπώς, η ΔΕΗ μπορούσε να αναμένει την έκβαση των διαπραγματεύσεων και των δικαστικών και εξώδικων διαδικασιών.

127. Πιθανολογείται, δε, ότι η ΔΕΗ, κατά το χρόνο που έλαβε την απόφαση να διακόψει την προμήθεια της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ με ηλεκτρική ενέργεια, θα μπορούσε να έχει εκτιμήσει, στο πλαίσιο της ορθολογικής λειτουργίας των επιχειρήσεων, ότι η αιφνίδια διακοπή του εφοδιασμού του μεγαλύτερου πελάτη της ενδεχομένως θα προκαλούσε στην ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ οικονομική αποσταθεροποίηση, και μπορεί να υπονόμει τη δυνατότητά της τελευταίας να αποπληρώσει το διεκδικούμενο ποσό.

128. Εξ όλων των ανωτέρω πιθανολογείται ότι οι δηλώσεις άρνησης προμήθειας της ΔΕΗ, καθώς και η άρνηση συνέχισης συναλλακτικών σχέσεων με την καταγγέλλουσα ενδέχεται να νοθεύουν την ανταγωνιστική διαδικασία στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και μπορεί να μην δικαιολογούνται αντικειμενικά¹¹¹.

Επί της πιθανολόγησης επιβολής μη εύλογων ή μη δίκαιων όρων συναλλαγής

129. Σύμφωνα με το στοιχ. α του άρθρου 102 ΣΛΕΕ και την παρ. 2 του άρθρου 2 περ. α του Ν. 3959/2011, η δεσπόζουσα επιχείρηση προβαίνει σε εκμεταλλευτική κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της, όταν χρησιμοποιεί την ισχύ της προκειμένου να επιτύχει οικονομικά πλεονεκτήματα που συνίστανται είτε στην απαίτηση υψηλών ή χαμηλών τιμών (ανάλογα με το αν ενεργεί μονοπωλιακά ή μονοψωνιακά) ή στην επιβολή άλλων επαχθών όρων στους συναλλασσομένους της.

130. Περαιτέρω, στον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες¹¹² (στο εξής «Κώδικας Προμήθειας») ρυθμίζονται κατά τα ανωτέρω τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Προμηθευτών και των Πελατών ηλεκτρικής ενέργειας, τόσο κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων και της σύναψης της μεταξύ τους σύμβασης όσο και κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων. Στο Παράρτημα II του Κώδικα Προμήθειας¹¹³, παρατίθενται οι βασικές αρχές τις οποίες πρέπει να ακολουθούν οι Προμηθευτές κατά την κατάρτιση των τιμολογίων και χρεώσεων που προσφέρουν στους Πελάτες τους ώστε να εξασφαλίζεται αφενός η προστασία των καταναλωτών και αφετέρου η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως προκύπτει από το γράμμα του Κώδικα Προμήθειας, ειδικά για τους μεγάλους πελάτες προβλέπεται η δυνατότητα περαιτέρω διαφοροποίησης των όρων της σύμβασης προμήθειας. Συγκεκριμένα, για μεγάλες ποσότητες ή για φορτία με σημαντική ελαστικότητα ζήτησης, ο προμηθευτής μπορεί να προσφέρει έκπτωση, ενώ η δομή των

¹¹¹ ΔΕΚ C-311/84 CBEM κ. CLT (Telemarketing) Συλλ. 1985 σ. 3261 σκ. 23 επ., ΠΕΚ T-301/04 Clearstream Banking κατά Επιτροπής Συλλ. 2009 II -3155, παρ. 121 επ., ΠΕΚ T-201/04 Microsoft κατά Επιτροπής Συλλ.2007 II-3601 σκ. 696.

¹¹² Βλ. ΦΕΚ Β 832/9.4.2013.

¹¹³ Βλ. και προεκτεθέν άρθρο 39 παρ. 7 του Κώδικα Προμήθειας.

ανταγωνιστικών χρεώσεων μπορεί να διαφοροποιείται και, σε κάθε περίπτωση, αποτελεί αντικείμενο διαπραγματεύσεως μεταξύ προμηθευτή και πελάτη.

131. Τέλος, το άρθρο 39 παρ. 7 του Κώδικα Προμήθειας προβλέπει ότι: «...*Ο Προμηθευτής δεν μπορεί να υποβάλει εντολή απενεργοποίησης μετρητή φορτίου ή να καταγγείλει Σύμβαση Προμήθειας, με την υποβολή δήλωσης παύσης εκπροσώπησης, λόγω υπερημερίας Πελάτη ως προς την Εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών, εάν οι εν λόγω οφειλές αμφισβητούνται από τον Πελάτη και προς τούτο έχει προσφύγει ενώπιον αρμόδιας αρχής ή δικαστηρίου και έχει λάβει προσωρινή διαταγή ή αναστολή εκτέλεσης της απενεργοποίησης του μετρητή του ή παύσης εκπροσώπησης αντίστοιχα...*».

132. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εν προκειμένω πιθανολογούνται, κατά την κρίση της Επιτροπής, τα ακόλουθα, χωρίς τούτο να υπέχει οριστική κρίση της Επιτροπής περί της διαπίστωσης ή μη παράβασης στην εξεταζόμενη υπόθεση:

133. Κατά τα προεκτεθέντα, οι όροι και οι χρεώσεις των τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας, ειδικά για τους μεγάλους πελάτες, πρέπει να είναι αναλογικές και να λαμβάνουν υπόψη τα χαρακτηριστικά του πελάτη, να μη στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και να μη δρουν αποτρεπτικά όσον αφορά την είσοδο νέων παικτών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, η ΔΕΗ πρέπει να διαπραγματεύεται ουσιαστικά, συμμορφούμενη προς τη σχετική αρχή η οποία είχε υιοθετηθεί αρχικά από τον προϊσχύσαντα Κώδικα Προμήθειας, όπως αυτός ερμηνεύθηκε και από τη [...] απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, και ήδη από τον ισχύοντα Κώδικα Προμήθειας που ενσωμάτωσε τις κρίσεις του διαιτητικού δικαστηρίου, καθώς και από τη ΡΑΕ. Κατά τις διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό του τιμήματος προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από την πλευρά της ΔΕΗ οι αρχές της μη διάκρισης πελατών, της ισότιμης και με αντικειμενικά κριτήρια μεταχείρισης των καταναλωτών που βρίσκονται σε παρόμοιες συνθήκες τροφοδότησης και της ορθολογικής αντιμετώπισης των ιδιαίτερων κατηγοριών πελατών.

134. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, συνάγεται ότι, κατά τη διαδικασία της διαπραγματεύσεως, θα πρέπει να αναγνωρίζεται η αναγκαιότητα προσφοράς εξατομικευμένων όρων για το ανταγωνιστικό σκέλος των τιμολογίων αυτών, και εν τέλει η ΔΕΗ να προσφέρει ανταγωνιστικά τιμολόγια, στο βαθμό που η διαφοροποίηση της καμπύλης φορτίου ή άλλων καταναλωτικών χαρακτηριστικών εκ της σύμβασης κάθε πελάτη το δικαιολογούν¹¹⁴. Η μονομερής τιμολόγηση, βάσει τιμοκαταλόγων οι οποίοι δεν λαμβάνουν υπόψη τα εξατομικευμένα χαρακτηριστικά φορτίου της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ, αν και αυτή είναι ο μεγαλύτερος πελάτης της ΔΕΗ με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κατανάλωσης ευνοϊκά για την τελευταία και για το Σύστημα¹¹⁵, αλλά και η εγκατάλειψη της διαπραγματευτικής διαδικασίας, ενδέχεται να μην συνιστούν πρακτικές συμβατές με το κανονιστικό πλαίσιο και με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της αναλογικότητας.

¹¹⁴ Βλ. και απόφαση ΡΑΕ 487/2013, σελ. 5.

¹¹⁵ Βλ. Καταγγελία υπ' αρ. πρωτ. 9677/10.12.2013, σελ. 10, υποσημ. 9, όπου αναφέρεται ότι οι επιχειρήσεις παραγωγής πρωτόχυτου αλουμινίου χαρακτηρίζονται ως ιδανικοί πελάτες των ηλεκτρικών εταιριών. Βλ. και απόφαση ΡΑΕ 346/2012, σελ. 19, 51.

135. Ενόψει των ανωτέρω, πιθανολογείται ότι η ΔΕΗ, έπρεπε να αναμένει την έκδοση της απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο επί της από 24.1.2014 ασκηθείσας ενώπιον του Εφετείου Αθηνών αγωγής της για ακύρωση της 1/2013 Διαιτητικής Απόφασης Μόνιμης Διαιτησίας στη ΡΑΕ. Εντεύθεν, οι κατά τα ανωτέρω ενέργειές της ενδέχεται να αποτελούν συμπεριφορά η οποία εκφεύγει από το σύνολο των νομίμων ενεργειών που είχε στη διάθεσή της για να εκφράσει την οποιαδήποτε εναντίωσή της προς τις διατάξεις της παραπάνω διαιτητικής απόφασης, αλλά και να μην συνάδουν με την καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη.

136. Παρόλα αυτά, εν προκειμένω, επί τη βάση των εδώ εκτιθέμενων δεσμεύσεων που, όπως θα αναλυθούν, αντιμετωπίζουν τις εν λόγω ανησυχίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού, παρέλκει η περαιτέρω διερεύνηση των ανωτέρω ζητημάτων.

ΟΙ ΥΠΟΒΑΗΘΕΙΣΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

137. Κατά την από 14.10.2015 Συνεδρίαση, η ΔΕΗ προέβη σε τροποποίηση των προτεινόμενων από αυτή δεσμεύσεων¹¹⁶, ως ακολούθως.

«Η ΔΕΗ αναλαμβάνει τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

1. *Να προχωρήσει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε ανάκληση της δήλωσης παύσης εκπροσώπησης των μετρητών της Αλουμίνιον της Ελλάδος (εφεξής «ΑτΕ»), η οποία έχει αποσταλεί εκ μέρους της προς την ΑτΕ και την ΑΔΜΗΕ ΑΕ με εξωδίκους δηλώσεις της ΔΕΗ, της διακοπής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της ΑτΕ και της καταγγελίας της σχέσης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους της ΔΕΗ και να κοινοποιήσει την ανακλητική δήλωση σε όλους τους αρχικούς παραλήπτες των εν λόγω εξωδικών επιστολών. Η ΔΕΗ θα προσκομίσει άμεσα και σε κάθε περίπτωση εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας, αποδεικτικά των ανωτέρω.*

2. *Να συνεχίσει να προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια την ΑτΕ υπό τις τρέχουσες συνθήκες και όρους.*

3. *Να διεξαγάγει διαπραγματεύσεις με την ΑτΕ, στη βάση ιδίως του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες και των Βασικών Αρχών Τιμολόγησής του και του Ν. 4336/2015 (Παρ. Γ, Αρ. 4.3) και να προτείνει εκ νέου τιμολόγια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εν λόγω διαπραγματεύσεις (για τις οποίες θα τηρηθούν πρακτικά) θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αποδοχής των δεσμεύσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και θα θεωρούνται ολοκληρωθείσες με τη σύναψη σύμβασης προμήθειας.*

4. *Να απέχει από την υιοθέτηση, έκδοση, υποβολή ή εφαρμογή παρόμοιων αποφάσεων, δηλώσεων, συστάσεων, ανακοινώσεων και εν γένει λήψη αντίστοιχων μέτρων μέχρι την καθ' οιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων ή την κατ' άλλον τρόπο επίλυση της διαφοράς, υπό τον όρο ότι η ΑτΕ θα εξακολουθήσει να καταβάλλει το και σήμερα καταβαλλόμενο ανταγωνιστικό τίμημα, πράγμα το οποίο δεν συνεπάγεται αποδοχή των θέσεων της ΑτΕ σε ότι αφορά στην τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας, θέμα που θα αποτελέσει αντικείμενο της κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενης άμεσης διαπραγματεύσεως μεταξύ των μερών ή της κατ' άλλο τρόπο επίλυσης της διαφοράς.*

¹¹⁶ Βλ. ανωτέρω και εκ νέου υποβολή τους υπ' αριθ. πρωτ. 383/15.10.2015.

Η ΔΕΗ δηλώνει ότι οι παρούσες δεσμεύσεις προτείνονται στο πλαίσιο της διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 25 του Ν. 3959/2011 και δεν αποτελούν παραδοχή της ΔΕΗ περί διάπραξης εκ μέρους της οιασδήποτε από τις παραβάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού, όπως οι τελευταίες διαλαμβάνονται στην υπ' αρ. πρωτ. οικ. 4737/22.7.2015 εισήγηση προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού».

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

V.1. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΧΗ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

138. Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011 (πρώην άρθρο 9 του ν. 703/77): «*Αν η Επιτροπή Ανταγωνισμού πιθανολογεί, κατά τη διάρκεια σχετικής έρευνας που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ή καταγγελίας, παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 και 2 ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί με απόφασή της να αποδέχεται, εκ μέρους των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, την ανάληψη δεσμεύσεων προς παύση της πιθανολογούμενης παράβασης και να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων. Η απόφαση της Επιτροπής μπορεί να εκδοθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, εφόσον κρίνεται ότι δεν συντρέχουν λόγοι για περαιτέρω δράση αυτής. Η Επιτροπή μπορεί, ύστερα από αίτηση που υποβάλλει κάθε ενδιαφερόμενος ή αυτεπαγγέλτως, να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία όταν υπήρξε ουσιαστική μεταβολή των γεγονότων στα οποία βασίσθηκε η απόφαση, ή οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αθετήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει, ή η απόφαση βασίσθηκε σε ελλιπείς, ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων».* Συναφώς, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003: «*1. Οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών είναι αρμόδιες να εφαρμόζουν τα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Προς το σκοπό αυτό, δύνανται, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, να εκδίδουν τις ακόλουθες αποφάσεις: [...] - για την αποδοχή ανάληψης δεσμεύσεων [...]*»¹¹⁷. Ως εκ τούτου, η Ε.Α. δύναται να αποδεχθεί πρόταση δεσμεύσεων και κατ' εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ (στο πλαίσιο της αρχής της δικονομικής αυτονομίας και βάσει των κείμενων διαδικαστικών κανόνων).

139. Κατά πάγια εθνική και ενωσιακή νομολογία η Ε.Α. – όπως άλλωστε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι αντίστοιχες αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης – διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια κατά την επιλογή άσκησης των εξουσιών που της απονέμει το άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011 και το άρθρο 13 του Κανονισμού Λειτουργίας Ε.Α. και σε καμία περίπτωση δεν υποχρεούται στην αποδοχή δεσμεύσεων που προτείνουν οι επιχειρήσεις, αλλά προβαίνει στην αποδοχή τους μόνον όταν κρίνει ότι αυτό αρμόζει ενόψει όλων των περιστάσεων¹¹⁸. Η σχετική απόφασή της ελέγχεται δικαστικά μόνο σε περίπτωση παράβασης από την Ε.Α. των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας¹¹⁹.

¹¹⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης, ΕΕ L 1, 04/01/2003, σελ. 1.

¹¹⁸ Βλ. ενδεικτικά ΔΕφΑθ 2265/2010, σκ. 9. Σχετικά με την ευρεία διακριτική ευχέρεια των αρχών ανταγωνισμού στην ενωσιακή νομολογία για την αποδοχή ή μη των προτεινόμενων δεσμεύσεων, βλ. ενδεικτικά

140. Στο πλαίσιο της διακριτικής της ευχέρειας, η Ε.Α. λαμβάνει ιδίως υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες: (α) να μην πρόκειται για περιπτώσεις σοβαρών παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού, όπως καρτέλ και συμπράξεις με ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς ή σοβαρές καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης, δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές «η επιβολή προστίμου θεωρείται σκόπιμη»¹²⁰ και (β) να συντρέχουν λόγοι αποτελεσματικότητας που να δικαιολογούν τον τερματισμό της διαδικασίας και την απόφαση της Επιτροπής να απόσχει από την έκδοση απόφασης απαγόρευσης των υπό εξέταση πρακτικών¹²¹. Οι βασικές αυτές αρχές εξειδικεύονται πλέον και στην υπ' αριθ. 588/2014 απόφαση κανονιστικού περιεχομένου της Ε.Α. αναφορικά με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων.

141. Σύμφωνα με την παρ. 2 της υπ' αριθ. 588/2014 απόφασης της Ε.Α., κατά την ως άνω αξιολόγηση και στο πλαίσιο της διακριτικής της ευχέρειας εκτιμάται από την Ε.Α. η αρχή της πρόληψης και η επανορθωτική αρχή, γίνεται δε στάθμιση αυτών με την προκύπτουσα από τις δεσμεύσεις ωφέλεια¹²², προκειμένου να επιλεγεί η πλέον κατάλληλη από άποψη δημοσίου συμφέροντος συνέπεια στο πλαίσιο της αποκατάστασης των συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά. Σε περιπτώσεις που ενέχουν σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού υπερισχύει η αρχή της πρόληψης, η οποία επιβάλλει την επιβολή προστίμου εφόσον αποδειχθεί προσηκόντως η παράβαση¹²³.

142. Ειδικότερα, κατά την αξιολόγησή της η Ε.Α. λαμβάνει υπόψη της παράγοντες οι οποίοι ανάγονται στη φύση του προϊόντος ή της υπηρεσίας, τη δομή της αγοράς, το μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, τους φραγμούς εισόδου, το εύρος και την ένταση των πιθανολογούμενων επιζήμιων αποτελεσμάτων στον ανταγωνισμό και στους καταναλωτές, καθώς και τη διάρκεια, την εμβέλεια, το σύνθετο χαρακτήρα και την πολλαπλότητα της παράβασης. Περαιτέρω, η Ε.Α. δεν αποδέχεται δεσμεύσεις εάν, μεταξύ άλλων, οι δεσμεύσεις είναι αόριστες ή τελούν υπό όρους ή δεν εξυπηρετούν την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας¹²⁴. Με άλλα λόγια, οι δεσμεύσεις πρέπει να είναι σαφείς, ορισμένες, ικανές και πρόσφορες να παύσουν τις

απόφαση ΔΕΕ C-441/07 P, Επιτροπή κατά Alrosa Company Ltd, παρ. 59-69, 94 & 115, καθώς και τις Προτάσεις Γενικής Εισαγγελέως J. Kokott της 17.09. 2009 στην ίδια υπόθεση, σκ. 80-90.

¹¹⁹ Απόφαση Ε.Α. 588/2014, παρ. 2, και ΔΕφΑθ 2265/2010 (NESTLE) παρ. 9.

¹²⁰ Βλ. αιτιολογική σκέψη 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003: «...Σε περιπτώσεις, στις οποίες η Επιτροπή σκοπεύει να επιβάλλει πρόστιμο, δεν ενδείκνυται αποφάσεις δέσμευσης...». Σε επίπεδο κρατών μελών της Ένωσης, βλ. ενδεικτικά Ανακοίνωση της Βρετανικής Αρχής Ανταγωνισμού (OFT), Incorporating the Office of Fair Trading's guidance as to the circumstances in which it may be appropriate to accept commitments, Δεκ. 2004, σημεία 4.3 – 4.5, καθώς και Ανακοίνωση της Γαλλικής Αρχής Ανταγωνισμού (Autorité de la concurrence), Notice on competition commitments, Μάρτ. 2009, σημείο 11. Η επιβολή προστίμου σε περιπτώσεις σοβαρών παραβάσεων κρίνεται παγίως αποτελεσματικότερη από απόψεως πολιτικής ανταγωνισμού, καθώς το πρόστιμο διαθέτει αποτρεπτικό χαρακτήρα, όχι μόνο έναντι των αποδεκτών της απόφασης, αλλά και έναντι κάθε άλλης επιχείρησης, η οποία θα είχε πρόθεση να υιοθετήσει παρόμοια συμπεριφορά. Σε αντίθετη περίπτωση, ελλοχεύει ο κίνδυνος η διαδικασία υποβολής και αποδοχής δεσμεύσεων να χρησιμοποιείται από την εκάστοτε επιχείρηση που παραβίασε τις διατάξεις του δικαίου του ανταγωνισμού ως μηχανισμός αποτροπής επιβολής των προβλεπόμενων εκ του νόμου κυρώσεων.

¹²¹ Βλ. κατ' αναλογία τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για τη δυνατότητα αποδοχής δεσμεύσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 (MEMO/04/217, 17.9.2004).

¹²² Π.χ. ταχεία παρέμβαση και άμεση επέλευση των αλλαγών στην αγορά, εξοικονόμηση χρόνου και πόρων - ανθρώπινων και οικονομικών- για την Ε.Α., κ.λπ. λαμβάνεται υπόψη κατά την ανωτέρα αξιολόγηση.

¹²³ Πρβλ. προπαρατεθείσα απόφαση Ε.Α. 588/2014, παρ. 2 και 3.

¹²⁴ Βλ. απόφαση Ε.Α. 588/2014, παρ. 3 επ. καθώς και απόφαση Ε.Α. 538/VI/2012 (Forthnet), παρ. 67.

πιθανολογούμενες παραβάσεις και να αποκαταστήσουν τις συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά, να μπορούν να εκτελεστούν από αυτούς που τις αναλαμβάνουν και να υλοποιηθούν πλήρως, άμεσα, ή εντός ευλόγου καθορισμένου χρόνου¹²⁵. Αντιστρόφως, προκειμένου να θεωρηθεί κατάλληλη η αποδοχή δεσμεύσεων κατ' αρχήν πρέπει τα υφιστάμενα¹²⁶ προβλήματα ανταγωνισμού να είναι ευχερώς προσδιορίσιμα, τα προβλήματα ανταγωνισμού να αντιμετωπίζονται πλήρως από τις προσφερόμενες δεσμεύσεις και να μη δημιουργούνται νέα, τα προβλήματα ανταγωνισμού να δύνανται να επιλυθούν αποτελεσματικά και ει δυνατόν σε σύντομο χρονικό διάστημα και οι δεσμεύσεις να συμβάλλουν στην εξοικονόμηση πόρων της ΕΑ και την επιτάχυνση και αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, οι οποίες εξυπηρετούνται όταν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους να αναλάβουν δεσμεύσεις όσο το δυνατόν νωρίτερα¹²⁷. Τέλος, η αποδοχή δεσμεύσεων από την ΕΑ σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν δεσμεύει σε καμία περίπτωση την ΕΑ σε υπάρχουσες ή μελλοντικές διαδικασίες ή υποθέσεις και δεν δημιουργεί οποιοδήποτε δικαίωμα ή εύλογη προσδοκία για την επίλυση υφιστάμενων ή μελλοντικών υποθέσεων ή διαδικασιών με την αποδοχή δεσμεύσεων.

143. Με βάση τα ανωτέρω, οι τροποποιημένες δεσμεύσεις που πρότειναν να αναλάβει η ΔΕΗ αξιολογούνται ως ακολούθως:

V.2 ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

144. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού (αριθμός πρακτικού 57/25.09.2015), η συζήτηση που αφορά την εν λόγω υπόθεση διεκόπη για την 14.10.2015 και χορηγήθηκε προθεσμία για την υποβολή πρότασης δεσμεύσεων από τη ΔΕΗ αρχικά έως την 08.10.2015 και κατόπιν αιτηθείσας από τη ΔΕΗ παράτασης, η οποία έγινε δεκτή από την ΕΑ, την 09.10.2015. Οι αρχικές προτάσεις ανάληψης δεσμεύσεων εκ μέρους της ΔΕΗ περιέχονται στο με αριθ. 377/09.10.2015 έγγραφό της, αποτελούμενο από διαβιβαστικό και κείμενο δεσμεύσεων, τα οποία κατατέθηκαν στη Γραμματεία της ΕΑ την 09.10.2015. Βάσει των ανωτέρω, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 14 παρ. 2 του Κανονισμού Λειτουργίας Ε.Α. σε συνδυασμό και με την παρ. 5 του άρθρου 14 του Κανονισμού αναφορικά με τον καθορισμό των προθεσμιών από τον Πρόεδρο της ΕΑ στο πλαίσιο της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, καθώς και τις παρ. 7 και 14 της απόφασης ΕΑ 588/2014, συνεκτιμώντας, δε, ότι κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης των ασφαλιστικών μέτρων η ΕΑ αποφάσισε να διακόψει τη συζήτηση και να δοθεί προθεσμία

¹²⁵ Βλ. παρ. 16 και 17 της υπ' αριθ. 588/2014 απόφασης Ε.Α. Βλ. κατ' αναλογία απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Bundesliga, ΕΕ 2005 L134/46, σκ. 25-35, καθώς και απόφαση Ε.Α. 588/2014, παρ. 16-17. Δηλώσεις γενικών προθέσεων χωρίς δημιουργία υποχρεώσεων, η τήρηση των οποίων δεν μπορεί να ελεγχθεί, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές: βλ. κατ' αναλογία, απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής, MSG Media Services, ΕΕ 1994 L364/1, σκ. 98-99. Η υλοποίηση των δεσμεύσεων δεν πρέπει να εξαρτάται από τη βούληση ενός τρίτου που δεν δεσμεύεται από αυτές. Όταν οι δεσμεύσεις δεν μπορούν να εφαρμοστούν χωρίς την συμφωνία τρίτων, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις πρέπει να υποβάλλουν αποδεικτικά στοιχεία ότι ο τρίτος συμφωνεί. Οι δεσμεύσεις μπορούν να περιλαμβάνουν μέτρα συμπεριφοράς ή διαρθρωτικού χαρακτήρα ή συνδυασμό των δύο. Η παρακολούθηση των δεσμεύσεων πρέπει να είναι ευχερής. Οι επιχειρήσεις δύνανται να προτείνουν μηχανισμούς ελέγχου της εφαρμογής των δεσμεύσεων μέσω της συμμετοχής τρίτων προσώπων, όπως για παράδειγμα ανεξαρτήτων εντολοδόχων παρακολούθησης της εφαρμογής, για τους οποίους η δαπάνη θα βαρύνει τις ίδιες.

¹²⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 6 του Ν. 3959/2011 η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποδέχεται δεσμεύσεις «προς παύση της πιθανολογούμενης παράβασης».

¹²⁷ Βλ. Σύσταση του Δικτύου Ευρωπαϊκών Αρχών Ανταγωνισμού σχετικά με τη διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων (ECN Recommendation on Commitment Procedures), σκ. I.11.

υποβολής πρότασης ανάληψης δεσμεύσεων από μέρους της ΔΕΗ, κρίνεται ότι η πρόταση ανάληψης δεσμεύσεων υπεβλήθη εμπροθέσμως και παραδεκτώς.

V.3 ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

145. Κατά την κρίση της Επιτροπής, η αποδοχή των ως άνω προτεινόμενων δεσμεύσεων αρμόζει ενόψει όλων των περιστάσεων στη συγκεκριμένη υπόθεση και οι εν λόγω δεσμεύσεις, όπως αυτές τροποποιήθηκαν κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής, μπορούν να γίνουν αποδεκτές κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011. Και τούτο, για τους ακόλουθους κυρίως λόγους:

146. Η διερευνηθείσα συμπεριφορά δεν αφορά σε καρτέλ ή σύμπραξη που ενέχουν ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς κατά την έννοια των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, με συνακόλουθο αποκλεισμό της δυνατότητας αποδοχής δεσμεύσεων. Εξάλλου, από τη διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων δεν αποκλείονται *a priori* όλες οι περιπτώσεις κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης (άρθρα 2 του ν. 3959/2011 και 102 ΣΛΕΕ) όπως εν συνεχεία εκτίθεται.

147. Στο πλαίσιο των δεσμεύσεων, οι ενέργειες της ΕΑ για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος στον ανταγωνισμό ως θεσμό επιβάλλεται να εξαλείψουν κάθε κίνδυνο νόθευσης της ανταγωνιστικής δομής των σχετικών αγορών παραγωγής αλουμινίου και ηλεκτρικής ενέργειας και να διασφαλίσουν ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού στις ως άνω αγορές.

148. Όσον αφορά στη συνολική εκτίμηση για την αποδοχή των ανωτέρω δεσμεύσεων, βαρύτητα δίδεται στη συγκεκριμένη περίπτωση στην ιδιαιτερότητα των σχετικών αγορών. Συγκεκριμένα, λαμβάνεται υπόψη κατά πρώτον ότι οι ελληνικές αγορές παραγωγής, προμήθειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες δεν έχουν εισέλθει ακόμα σε φάση ωριμότητας αλλά ότι το τελευταίο διάστημα παρατηρούνται εντατικές προσπάθειες αποτελεσματικής απελευθέρωσης της αγοράς. Η φύση της ηλεκτρικής ενέργειας, αποτελεί, βεβαίως, αγορά προϊόντος καίριας σημασίας για το κοινωνικό σύνολο, η δομή της αγοράς είναι πολύ συγκεντρωμένη, υφίστανται παγιωμένα πολύ υψηλά μερίδια της ΔΕΗ (παλαιό μονοπώλιο) και εξαιρετικά χαμηλά μερίδια των λοιπών παικτών. Ωστόσο, εναπόκειται στην απόλυτη διακριτική ευχέρεια της Ε.Α. να δεχθεί δεσμεύσεις στην προκειμένη περίπτωση, εφόσον αυτές θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αποκατάσταση του ανταγωνισμού στην αγορά και παύση των πιθανολογούμενων παραβάσεων, διασφαλίζοντας επίλυση με μόνιμο τρόπο των ανησυχιών για τον ανταγωνισμό.

149. Περαιτέρω, η πιθανολογούμενη πρακτική της άρνησης προμήθειας, παρότι κατ' αρχήν αφορά σε σοβαρή καταχρηστική πρακτική που απαγορεύεται από το άρθρο 2 ν. 3959/2011 και 102 ΣΛΕΕ, δεν αποκλείεται *a priori* από τη διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων και, υπό τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης κρίνεται πρόσφορη και κατάλληλη να άρει τις ανησυχίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ειδικότερα, συντρέχουν επαρκείς λόγοι αποτελεσματικότητας ως προς την αποδοχή των προτεινόμενων δεσμεύσεων, με δεδομένο ότι θα συνεχισθεί η απρόσκοπτη προμήθεια της καταγγέλλουσας, θα παύσει η απειλή διακοπής προμήθειας, θα αποσαφηνιστεί το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων για το άμεσο μέλλον, προοπτική που εξυπηρετείται καλύτερα με την ενεργό συνεργασία των μερών στο πλαίσιο της εφαρμογής και της αποτελεσματικής παρακολούθησης των αναληφθεισών δεσμεύσεων, και θα

διασφαλισθούν οι συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά. Σταθμίζεται, επίσης, ότι η περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης ενδέχεται να είναι δυσανάλογη σε σχέση με το προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

150. Οι υποβληθείσες δεσμεύσεις είναι εν γένει ικανές να οδηγήσουν σε παύση της ενδεχόμενης παράβασης, ενώ είναι και επαρκείς από απόψεως αντικειμένου, πεδίου εφαρμογής και χρονικής διάρκειας.

151. Ειδικότερα, οι προταθείσες δεσμεύσεις παρέχουν επαρκή εγγύα ότι η ΔΕΗ θα ανακαλέσει τη δήλωση παύσης εκπροσώπησης των μετρητών της Αλουμίνιον, καθώς και τη διακοπή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της ΑτΕ και την καταγγελία της σχέσης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους της ΔΕΗ και θα συνεχίσει να προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια την ΑτΕ υπό τις τρέχουσες συνθήκες και όρους, συνεπάγονται επομένως την επ' αόριστον άρση της επίμαχης πρακτικής και τελούν σε απόλυτη αντιστοιχία με το αντικείμενο της διερευνηθείσας συμπεριφοράς, ενώ καλύπτουν επίσης την αποχή στο μέλλον από την άσκηση αντίστοιχων πρακτικών. Ομοίως, ότι η ΔΕΗ θα διεξαγάγει διαπραγματεύσεις με την ΑτΕ, στη βάση ιδίως του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες και των Βασικών Αρχών Τιμολόγησής του και του Ν. 4336/2015 (Παρ. Γ, Αρ. 4.3) και θα προτείνει εκ νέου τιμολόγια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ οι διαπραγματεύσεις θα ολοκληρωθούν με τη σύναψη σύμβασης προμήθειας εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αποδοχής των δεσμεύσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Επίσης, οι δεσμεύσεις διασφαλίζουν ότι η ΔΕΗ θα απέχει από την υιοθέτηση, έκδοση, υποβολή ή εφαρμογή παρόμοιων αποφάσεων, δηλώσεων, συστάσεων, ανακοινώσεων και εν γένει λήψη αντίστοιχων μέτρων μέχρι την καθ' οιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων ή την κατ' άλλον τρόπο επίλυση της διαφοράς, υπό τον όρο ότι η ΑτΕ θα εξακολουθήσει να καταβάλλει το και σήμερα καταβαλλόμενο ανταγωνιστικό τίμημα. Εξασφαλίζεται, κατά συνέπεια ότι η ΔΕΗ θα απόσχει από τη μονομερή επιβολή τιμής για την παρεχόμενη προς την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ηλεκτρική ενέργεια υπό την απειλή διακοπής προμήθειας και θα παύσει και δεν θα επαναλάβει τις δηλώσεις άρνησης προμήθειας και την άρνηση συνέχισης συναλλακτικών σχέσεων με την καταγγέλλουσα χωρίς αντικειμενική δικαιολόγηση. Διασφαλίζεται, επίσης, η καλόπιστη και χωρίς προσκόμματα συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις, και προσδιορίζεται το πλαίσιο διεξαγωγής των διαπραγματεύσεων με αναφορά στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και δη τόσο στο ν. 4336/2015 όσο και στις Βασικές Αρχές Τιμολόγησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες. Κατ' αυτό τον τρόπο, με βάση τα ανωτέρω, οι υπό κρίση δεσμεύσεις ανταποκρίνονται στις προκαταρκτικές εκτιμήσεις της υπηρεσίας, όπως αποτυπώνονται στην υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4737/22.7.2015 Έκθεση, αποκαθιστούν τις ανταγωνιστικές συνθήκες και αίρουν τις σχετικές ανησυχίες της Επιτροπής ως προς την ενδεχόμενη παράβαση.

152. Εξ απόψεως αποτελεσματικότητας, αφενός εξοικονομούνται πόροι και χρόνος για την Αρχή και επιτυγχάνεται η επιτάχυνση και η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, με την άμεση λήψη μέτρων που μπορούν να οδηγήσουν σε ικανοποιητική και πλήρη αντιμετώπιση των τιθέμενων ζητημάτων, και αφετέρου τα μέρη διατηρούν την απαραίτητη ευελιξία για να διαπραγματευτούν μεταξύ τους με καλή πίστη, χωρίς παράλληλα να διακυβεύεται το δημόσιο συμφέρον. Οι εν λόγω

δεσμεύσεις αναμένεται, επίσης, να έχουν άμεσο θετικό αποτέλεσμα στο ανταγωνιστικό περιβάλλον, γεγονός που αποδέχεται και η ίδια η καταγγέλλουσα¹²⁸.

153. Οι υποβληθείσες δεσμεύσεις περιγράφονται με σαφή και συγκεκριμένο τρόπο, δεν τελούν υπό αίρεση, δεν υπερβαίνουν τα όρια του αναγκαίου για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας. Επιπλέον, μπορούν να εφαρμοστούν από την εμπλεκόμενη επιχείρηση, καθόσον τα μέρη συναινούν στη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων και τη συνολική επίλυση της υπόθεσης κατά τον τρόπο που προτείνεται, ενώ και η παρακολούθηση της τήρησής τους από την Ε.Α. είναι εφικτή και διαχειρίσιμη, χωρίς να συνεπάγονται δυσανάλογο διοικητικό κόστος.

154. Συνεπώς, η αποδοχή των προτεινόμενων δεσμεύσεων αρμόζει ενόψει όλων των περιστάσεων στη συγκεκριμένη υπόθεση.

155. Βάσει όλων των ανωτέρω, λαμβανομένης υπόψη της ευρείας διακριτικής ευχέρειας της Ε.Α. ως προς την αποδοχή δεσμεύσεων που προτείνουν οι επιχειρήσεις, οι οποίες πρέπει να γίνονται αποδεκτές μόνο όταν αυτό αρμόζει ενόψει όλων των περιστάσεων, συνεκτιμώντας την αρχή της πρόληψης και την επανορθωτική αρχή, και σταθμίζοντας αυτές με την τυχόν προκύπτουσα από τις δεσμεύσεις ωφέλεια, προκειμένου να επιλεγεί η πλέον κατάλληλη από άποψη δημοσίου συμφέροντος συνέπεια στο πλαίσιο της αποκατάστασης των συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά, συνεκτιμώντας επίσης, μεταξύ άλλων, τη φύση των εκτιθέμενων στην Εισήγηση πιθανολογούμενων παραβάσεων, τη φύση του προϊόντος, τη δομή της αγοράς, το μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, τους φραγμούς εισόδου, την εμβέλεια, το σύνθετο χαρακτήρα της παράβασης, την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, την πλήρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση και θεραπεία των προβλημάτων ανταγωνισμού που εντοπίζονται στην Εισήγηση από τις προσφερόμενες δεσμεύσεις, οι υπό εξέταση προτεινόμενες δεσμεύσεις θεωρούνται πρόσφορες και ικανές να παύσουν τις πιθανολογούμενες παραβάσεις και να αποκαταστήσουν τις συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά.

156. Με τη σχετική της απόφαση η Επιτροπή Ανταγωνισμού, δυνάμει του άρθρου 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, καθιστά τις ως άνω δεσμεύσεις υποχρεωτικές για τη ΔΕΗ. Η εν λόγω απόφαση αποδοχής δεσμεύσεων, τις οποίες ανέλαβε η ΔΕΗ για να ανταποκριθεί στις ανησυχίες της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση, δεν διαλαμβάνει οριστική κρίση της Επιτροπής ως προς τη διαπίστωση ή μη παράβασης.

157. Ως αποτέλεσμα της σχετικής απόφασης, δεν συντρέχουν πλέον λόγοι περαιτέρω δράσης της Επιτροπής προς διερεύνηση των κατά τα ανωτέρω πρακτικών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η **Επιτροπή Ανταγωνισμού** σε Ολομέλεια αποφάσισε **ομοφώνως** και σε φανερή ψηφοφορία τα ακόλουθα:

---

¹²⁸ Βλ. Πρακτικά 61ης Συνεδρίασης ΕΑ της 14.10.2015, σ. 17 επ.

- I.** Αποδέχεται, δυνάμει του άρθρου 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, τις δεσμεύσεις που προτάθηκαν από την εταιρία ΔΕΗ Α.Ε. όπως τελικά αυτές συμπληρώθηκαν, σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στο ως άνω σκεπτικό, με τις οποίες η ΔΕΗ Α.Ε. δεσμεύεται:
1. Να προχωρήσει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης σε ανάκληση της δήλωσης παύσης εκπροσώπησης των μετρητών της Αλουμίνιον της Ελλάδος Β.Ε.Α.Ε. («ΑτΕ»), η οποία έχει αποσταλεί εκ μέρους της προς την ΑτΕ και την ΑΔΜΗΕ ΑΕ με εξωδίκους δηλώσεις της ΔΕΗ Α.Ε., της διακοπής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της ΑτΕ και της καταγγελίας της σχέσης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους της ΔΕΗ Α.Ε. και να κοινοποιήσει την ανακλητική δήλωση σε όλους τους αρχικούς παραλήπτες των εν λόγω εξωδίκων επιστολών. Η ΔΕΗ Α.Ε. θα προσκομίσει άμεσα και σε κάθε περίπτωση εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας, αποδεικτικά των ανωτέρω.
  2. Να συνεχίσει να προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια την ΑτΕ υπό τις τρέχουσες συνθήκες και όρους.
  3. Να διεξαγάγει διαπραγματεύσεις με την ΑτΕ, στη βάση ιδίως του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες και των Βασικών Αρχών Τιμολόγησής του και του Ν. 4336/2015 (Παρ. Γ, Αρ. 4.3) και να προτείνει εκ νέου τιμολόγια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εν λόγω διαπραγματεύσεις (για τις οποίες θα τηρηθούν πρακτικά) θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αποδοχής των δεσμεύσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (με την κοινοποίηση της παρούσας στη ΔΕΗ Α.Ε.) και θα θεωρούνται ολοκληρωθείσες με τη σύναψη σύμβασης προμήθειας.
  4. Να απέχει από την υιοθέτηση, έκδοση, υποβολή ή εφαρμογή παρόμοιων αποφάσεων, δηλώσεων, συστάσεων, ανακοινώσεων και εν γένει λήψη αντίστοιχων μέτρων μέχρι την καθ' οιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων ή την κατ' άλλον τρόπο επίλυση της διαφοράς, υπό τον όρο ότι η ΑτΕ θα εξακολουθήσει να καταβάλλει το και σήμερα καταβαλλόμενο ανταγωνιστικό τίμημα, πράγμα το οποίο δεν συνεπάγεται αποδοχή από τη ΔΕΗ Α.Ε. των θέσεων της ΑτΕ σε ότι αφορά στην τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας, θέμα που θα αποτελέσει αντικείμενο της κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενης άμεσης διαπραγμάτευσης μεταξύ των μερών ή της κατ' άλλο τρόπο επίλυσης της διαφοράς.
- II.** Οι ως άνω δεσμεύσεις καθίστανται υποχρεωτικές για την εν λόγω επιχείρηση (άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011).
- III.** Σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης με τις ως άνω αναληφθείσες δεσμεύσεις, οι οποίες έχουν καταστεί υποχρεωτικές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να επιβάλει τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 25 παρ. 1 περιπτ. δ) και στ) και παρ. 2 περιπτ. α) και β) του ν. 3959/2011.

Η απόφαση εκδόθηκε την **15^η Δεκεμβρίου 2015**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 ν. 3959/2011 (ΦΕΚ Α΄/93/20.4.2011).

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Κυριτσάκης

Οι Συντάκτες της απόφασης

Δημήτριος Λουκάς   Βικτωρία Μερτικοπούλου

Η Γραμματέας

Ηλιάννα Κούτρα